

OP Ryhmän osavuosisikatsaus
1.1.–31.3.2023

OP Ryhmän osavuositiedot 1.1.–31.3.2023:

Liikevoitto oli 480 miljoonaa euroa – vahva vakavaraisuus ja hyvä likviditeetti epävarmassa toimintaympäristössä

Liikevoitto 1–3/2023	Korkokate 1–3/2023	Tuotot sijoitustoiminnasta 1–3/2023	Kulut yhteensä 1–3/2023	CET1- vakavaraisuus 31.3.2023
480 milj. €	+84 %	+82 %	+8 %	18,3 %

- Liikevoitto (tulos ennen veroja) oli 480 miljoonaa euroa (174).
- Asiakasliiketoiminnan tuotot eli korkokate, vakuutuspalvelutulos ja nettopalkkiotuotot kasvoivat yhteensä 43 % 857 miljoonaan euroon (601). Korkokate kasvoi 84 % 615 miljoonaan euroon (334) ja vakuutuspalvelutulos laski 23 miljoonaa euroa -2 miljoonaan euroon (21). Nettopalkkiotuotot olivat 244 miljoonaa euroa (247).
- Tuloslaskelman saamisten arvonalentumiset laskivat 60 miljoonaa euroa 23 miljoonaan euroon (83). Saamisten arvonalentumiset olivat 0,09 % (0,33) luotto- ja takauskannasta.
- Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 82 % 128 miljoonaan euroon (70).
- Kulut yhteensä kasvoivat 8 % 553 miljoonaan euroon (514).
- OP Ryhmän luottokanta kasvoi vuodessa 1 % 98,8 miljardiin euroon (97,9) ja talletukset laskivat 1 % 74,1 miljardiin euroon (75,0).
- CET1-vakavaraisuus oli 18,3 % (17,4), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 6,0 prosenttiyksiköllä. OP Ryhmä siirtyi ensimmäisellä vuosineljänneksellä luottoriskin standardimenetelmän käyttöön. Siirtymällä ei ollut vaikutusta vakavaraisuuteen.
- Vähittäispankin liikevoitto kasvoi 256 miljoonaan euroon (54). Korkokate kasvoi 93 % 455 miljoonaan euroon (236). Saamisten arvonalentumiset laskivat 29 miljoonaa euroa 12 miljoonaan euroon (41). Nettopalkkiotuotot laskivat 8 % 194 miljoonaan euroon (211). Luottokanta kasvoi vuodessa 0,4 % ja talletukset kasvoivat 0,3 %.
- Yrityspankin liikevoitto kasvoi 100 miljoonaan euroon (3). Korkokate kasvoi 32 % 138 miljoonaan euroon (104). Saamisten arvonalentumiset laskivat 32 miljoonaa euroa 11 miljoonaan euroon (43). Nettopalkkiotuotot kasvoivat 40 % 58 miljoonaan euroon (42) ja tuotot sijoitustoiminnasta 21 miljoonaa euroa 19 miljoonaan euroon (-2). Luottokanta kasvoi vuodessa 4 % ja talletukset laskivat 20 %.
- Vakuutuksen liikevoitto kasvoi 90 miljoonaan euroon (85). Vakuutuspalvelutulos laski 23 miljoonaa euroa -2 miljoonaan euroon (21). Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 168 % 94 miljoonaan euroon (35). Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhte oli 101 % (98).
- Ryhmätoimintojen liikevoitto oli 4 miljoonaa euroa (11).
- Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset olivat 64 miljoonaa euroa (54). OP Ryhmä käyttää osan parantuneesta kannattavuudestaan omistaja-asiakkaidensa arjen tukemiseen ja korotti vuodelta 2023 kertyviä OP-bonuksia 30 %, mikä tarkoittaa arviolta yli 60 miljoonan euron lisäbonusta vuodelta 2023.
- OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laski siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. Samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen päättyi. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Osavuositiedot liitetiedossa 1 laatumisperiaatteet kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.
- Vuoden 2023 liikevoiton (tuloksen ennen veroja) arvioidaan muodostuvan suuremmaksi kuin vuoden 2022 liikevoitto (tulos ennen veroja). Näkymistä kerrotaan tarkemmin kohdassa "Loppuvuoden näkymät".

OP Ryhmän avainlukuja

	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Liikevoitto, milj. €	480	174	176,0	1 120
Vähittäispankki	256	54	376,9	502
Yrityspankki	100	3	-	416
Vakuutus	90	85	5,7	293
Ryhmätoiminnot	4	11	-62,5	-91
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €	-64	-54	19,5	-215
Tuotot yhteensä	1 111	816	36,0	3 394
Kulut yhteensä	-553	-514	7,6	-1 961
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,5	4,3	6,3*	6,3
Oman pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	11,8	5,4	6,4*	7,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,94	0,35	0,59*	0,52
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,05	0,44	0,61*	0,61
	31.3.2023	31.3.2022	Muutos, %	31.12.2022
CET1-vakavaraisuus, %	18,3	18,4	-0,1*	17,4
Luottokanta, mrd. €**	98,8	97,9	0,9	100,2
Talletukset, mrd. €**	74,1	75,0	-1,1	78,0
Järjestämättömät saamiset vastuista, % **	2,41	2,47	-0,06*	2,31
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,09	0,11	-0,02*	0,11
Omistaja-asiakkaat (1 000)	2 071	2 053	0,9	2 066

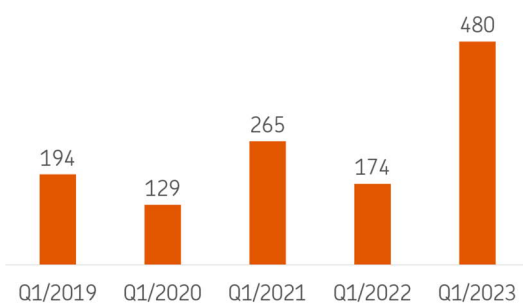
OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Tätä aiempien vuosien 2019, 2020 ja 2021 lukuja ei ole oikaistu. Osavuositiedot liitetiedossa 1 Laatumisperiaatteet kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.

Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2022 vastaavien jaksoiden lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2022 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

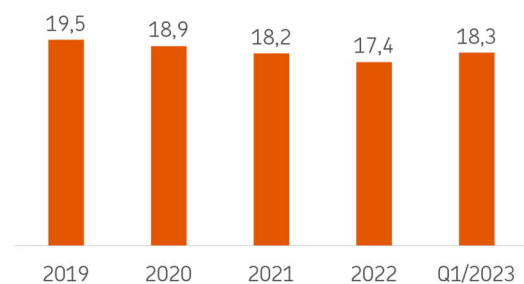
*Suhdeluvun muutos

**Luottokanta ja talletukset eivät sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen ja talletusten käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastamaan nykyistä määrittelyä.

Liikevoitto, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Pääjohtaja Timo Ritakallion kommentit

Vuoden 2023 ensimmäistä vuosineljännestä leimasi Yhdysvalloista käynnistynyt globaalien pääomamarkkinoiden epävarmuus. Suuremmalta finanssimarkkinakriisiltä näytetään välttytyn, mutta epävakaus jatkuu ja muun muassa pankkien varainhankinnan kustannukset ovat nousussa. Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta OP Ryhmän liiketoiminta on vahvalla pohjalla, ja vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen tulos oli erinomainen 480 miljoonaa euroa.

Vahva vakavaraisuus, erinomainen maksuvalmius ja asiakkaiden sekä muiden sidosryhmien laaja luottamus ovat pankille tärkeitä tekijöitä – varsinkin epävarmassa ympäristössä. OP Ryhmän CET1 -vakavaraisuus oli erittäin vahva 18,3 prosenttia, mikä ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 6,0 prosenttiyksiköllä. Olemmekin yksi vakavaraisimmista pankeista Euroopassa. Myös maksuvalmiutemme on erinomaisella tasolla. OP Ryhmä on eri tutkimusten mukaan myös erittäin luotettu ja hyvämaineinen finanssiryhmä.

Vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä korkokate kasvoi 84 prosenttia 615 miljoonaan euroon. Nettopalkkiotuotot olivat lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Vakuutuspalvelutulos laski -2 miljoonaan euroon. Myös sijoitustoiminnan tuotot kehittyivät positiivisesti varsinkin vuosineljänneksen alkupuolella. Voimakkaan inflaation ympäristössä kulut pysyivät edelleen hyvin hallinnassa kulujen kasvun ollessa kahdeksan prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien kolmen liiketoimintasegmentin, Vähittäispankin, Yrityspankin ja Vakuutuksen, tuloskehitys oli hyvällä tasolla. Erityisen selvästi tulosta paransi euromääräisesti edellisestä vuodesta Vähittäispankki.

Sekä talletusten että luottokannan kehitys oli vaisua: talletukset vähenivät 1 prosenttia kun taas luottokanta kasvoi 1 prosenttia vuodessa. Toimintaympäristön epävarmuudesta ja korkojen noususta huolimatta sekä henkilö-, että yritysasiakkaiden lainanhoitokyky säilyi edelleen hyvänä, eikä järjestämättömien saamisten määrä ollut kasvanut.

Arvonalentumisten kokonaismäärä oli yhä matalalla tasolla. Asuntolainan suojaaminen koron nousulta tuo tässä tilanteessa varmuutta ja turvaa asiakkaidemme arkeen. Maaliskuun lopulla yli 25 prosenttia asiakkaidemme asuntoluotoista hyötyi korkokaton tarjoamasta suojasta.

Epävarmoista talousnäkymistä huolimatta asiakkaamme ovat jatkaneet säännöllistä säästämistä ja sijoittamista. Sijoittamisen suosio jatkuu ja asiakkaamme näkevät sen yhä tärkeämpänä osana hyvää ja pitkäjänteistä talouden suunnittelua. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana asiakkaamme avasivat lähes 22 000 uutta arvo-osuus- ja osakesäästötiliä. Pelkästään maaliskuussa uusia tilejä avattiin yli 10 000 kappaletta, mikä on OP Ryhmän historian toiseksi suurin kuukausikohtainen määrä. Alkuvuoden aikana asiakkaamme ovat sijoittaneet aktiivisesti myös korkorahastoihin. Lisääntynyt kiinnostus korkosijoitustuotteita kohtaan näkyi myös pääomaturvattujen strukturoitujen tuotteiden kysynnän kasvuna.

Kuluttajien arjen digitalisoituminen jatkuu ripeänä, ja yhä useammat asiakkaamme käyttävät digitaalisia kanavia pankki- ja vakuutusasioidensa hoitamisessa. OP-mobiilia aktiivisesti käyttävien henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden määrä oli maaliskuun lopulla jo yli 1,5 miljoonaa.

Vakuutusasiakkaiden määrä kasvoi alkuvuonna ja erityisesti terveys- ja riskihenkivakuutusten kysyntä oli vilkasta. Sekä Pohjola Vakuutuksen että OP-Henkivakuutuksen vakavaraisuus on vahva, turvaten siten yhtiöiden toiminnan volatiilimmassakin sijoitusmarkkinatilanteessa. Toiminnan ja palvelukyvyyn kehittämisessä fokus on ollut erityisesti korvauspalvelutoiminnassa ja asiakaskokemuksen parantamisessa sekä sujuvan palvelun varmistamisessa.

Panostuksemme kestävän talouden edistämiseen kasvattivat yritysasiakkaidemme kestävän rahoituksen sitoumuskannan jo 5,5 miljardiin euroon. Kestävän rahoituksen kysyntä on jatkunut voimakkaana ja yritykset ovat hyödyntäneet kestävän talouden rahoittamisen osaamistamme aktiivisesti. Yritysten investointihalukkuuden hidastuminen näkyi vaisuna luottokysynnän kehityksenä.

Vastuullisuus on strategiamme mukaisesti tiivis osa sijoitus-, luotonmyöntö- ja vakuutusprosessejamme. Aloitimme maaliskuussa vihreiden lainojen myöntämisen pk-yrityksille, taloyhtiöille ja yhtiömuotoisille maataloille. Uudet vihreät lainat tukevat investointeja esimerkiksi energiatehokkaaseen rakentamiseen, uusiutuvaan energiaan ja

vähäpäästöisen liikenteen infrastruktuuriin. Teimme maaliskuussa Euroopan investointirahaston kanssa vihreää siirtymää ja innovaatioinvestointeja edistävän takaussopimuksen, joka mahdollistaa ~~tu~~ kotimaisille markkinoille noin 200 miljoonaa euroa lisärahoitusta. Uudistimme maaliskuussa myös OP Visa -kortit ja jatkossa uuden ulkoasun saaneet kortit valmistetaan kierrätysmuovista.

Asiakkaiden omistamana finanssiryhmänä haluamme toimia asiakkaidemme ja toimintaympäristömme hyväksi myös maailman myllertäessä ympärillämme. Tänä vuonna helpotamme lähes 2,1 miljoonan omistaja-asiakkaamme arkea maksamalla tältä vuodelta kertyvät OP-bonukset 30 prosentilla korotettuina. Vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä tämä tarkoitti jo 11 miljoonan euron lisähyötyä omistaja-asiakkaillemme. Koko vuoden lisähyödyn arvioitu määrä tulee olemaan yli 60 miljoonaa euroa.

Haluamme käyttää parantunutta kannattavuuttamme tänä vuonna myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseen yhteensä lähes 4,5 miljoonan euron lahjoituksilla ja sponsoroinnilla. Kohdistamme panostuksemme etenkin lasten ja nuorten harrastustoiminnan mahdollistamiseen sekä taloustaitoja ja työllisyyttä edistäviin tekoihin eri puolilla Suomea. Tuemme myös Pelastakaa Lapset ry:n Eväitä Elämälle -ohjelmaa, joka tukee vähävaraisten perheiden alle 18-vuotiaiden lasten harrastamista. Käynnistimme huhtikuussa myös koko maan laajuisen Hippo Street Tennis Tour -koulukiertueen, joka on ensimmäinen uuteen Hippo-liikuntakoulukonseptiin kuuluva kokonaisuus. Yhteistyömme urheilun lajiliittojen kanssa on yksi konkreettinen teko, jolla pystymme valtakunnallisesti lisäämään hyvinvointia ja tarjoamaan lapsille mahdollisuuksia liikkua ja kokeilla uusia liikuntalajeja.

Haluamme toimia asiakkaillemme parempien taloudellisten valintojen valmentajana niin pankki- kuin vakuutusasioissa. Nykyisen epävarmuuden keskellä on tärkeää luoda uskoa myös toiveikkaampaan tulevaisuuteen. Vahva vakavaraisuutemme, hyvä kannattavuutemme ja johtava markkina-asemamme antavat meille tarvittavat eväät näiden tavoitteiden toteuttamiseen.

Kiitos asiakkaillemme luottamuksesta sekä henkilöstöllemme ja hallinnollemme erinomaisesta alusta vuodelle!

OP Ryhmän osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2023

OP Ryhmän avainlukuja.....	2
Pääjohtaja Timo Ritakallion kommentit.....	3
Toimintaympäristö.....	6
Tulos ja tase.....	7
Tammi–maaliskuu	8
Tammi–maaliskuun keskeiset tapahtumat.....	9
OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet	10
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen.....	10
Tuloksen käyttö	11
Asiakkuudet ja asiakasedut	11
Monikanavaiset palvelut.....	12
Vastuullisuus.....	12
Vakavaraisuus.....	13
Riskiprofiili.....	16
Segmenttien tulos.....	23
Vähittäispankki.....	23
Yrityspankki	26
Vakuutus.....	29
Ryhmätoiminnot.....	34
ICT-investoinnit	35
Henkilöstö.....	35
Vakavaraisuustaulukot.....	42

Taulukko-osa

Tuloslaskelma	44
Laaja tuloslaskelma	44
Tase.....	45
Oman pääoman muutoslaskelma.....	46
Rahavirtalaskelma.....	47
Liitetaulukot.....	48

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kehitystä kuvaavat suhdannekyselyt kohenivat alkuvuonna. Kiinassa purettiin koronapandemiasta johtuneita rajoituksia, ja Euroopassa energian markkinahinta laski. Euroalueen BKT:n odotetaan kasvaneen hieman edellisestä vuosineljänneksestä. Inflaatio hidastui euroalueella vuoden 2022 lopun 9,2 prosentista maaliskuun 6,9 prosenttiin.

Osakemarkkinoilla hinnat kääntyivät laskuun vuoden alun nousun jälkeen, kun epävarmuus lisääntyi pankkisektoria koskevien huolien vuoksi. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä osakkeiden hinnat jäivät Suomessa vuoden vaihdetta matalammalle. Myös pitkien valtionlainojen korot laskivat.

Euroopan keskuspankki nosti ohjauskorkoaan helmi- ja maaliskuussa 0,50 prosenttiyksiköllä 3,00 prosenttiin. Yleisin asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euribor, kohosi 0,32 prosenttiyksiköä ja oli 3,62 prosenttia maaliskuun lopussa.

Vuoden alussa BKT:n kasvu jatkui hitaana Suomessa. Työttömyysasteen trendi oli helmikuussa viime vuoden keskiarvotasolla 6,8 prosentissa. Inflaatio hidastui maaliskuun 7,9 prosenttiin joulukuun 9,1 prosentista. Asuntomarkkinoilla epävarma taloustilanne ja korkojen nousu vähensivät kauppamääriä. Asuntojen hintojen lasku jatkui.

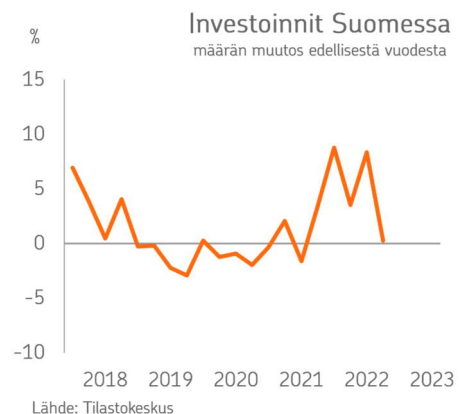
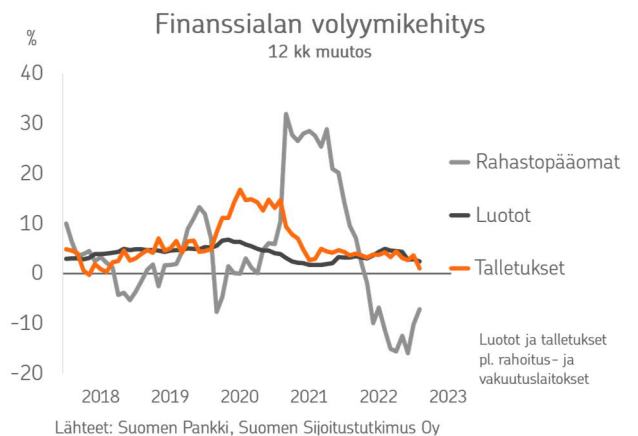
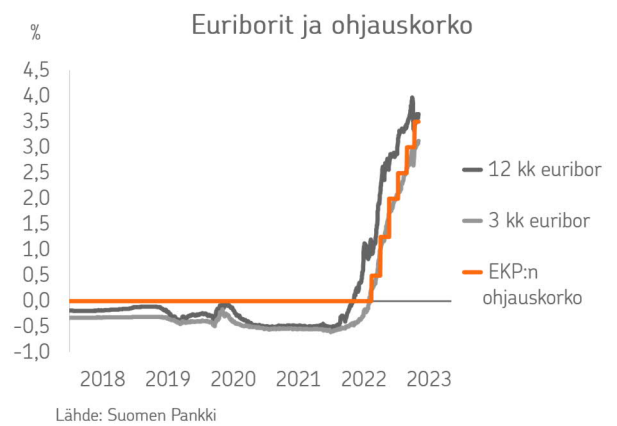
Talouden näkymät säilyivät vaisuina ja epävarmoina. Inflaatio säilyi loppuvuonna yli keskuspankin tavoitteen, ja EKP:n odotetaan yhä nostavan ohjauskorkojaan.

Talletusten 12 kuukauden muutos kääntyi 0,9 prosentin laskuun helmikuussa. Yritystalletusten osalta lasku oli 0,3 prosenttia ja kotitaloustalletusten 0,1 prosenttia.

Helmikuussa lainakanta oli 3,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Yritysluottojen vuosikasvu oli 4,5 prosenttia. Vastaava kasvu oli asuntoyhteisöillä 6,6 prosenttia ja kotitalouksilla 0,8 prosenttia. Kotitalouksien lainakasvu hidastui vuoden takaisesta 3,8 prosentin tasosta, kun asuntoluottojen vuotuinen kasvu vaimeni 0,6 prosenttiin. Kulutusluottojen vuosikasvu oli helmikuussa 3,0 prosenttia, kun viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla se oli 2,9 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo on noussut ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 134 miljardista eurosta 137 miljardiin euroon. Suomeen rekisteröityihin sijoitusrahastoihin sijoitettiin ensimmäisen vuosineljänneksen aikana yhteensä 589 miljoonaa euroa uutta pääomaa.

Vakuutusten kysyntä jatkui vakaana. Pandemian päättyminen ja inflaatiopaineet ovat lisänneet vakuutusyhtiöiden korvauskuluja.

Tulos ja tase

Tulosanalyysi, milj. €	1–3/ 2023	1–3/ 2022	Muutos, %	10–12/ 2022	Muutos, %	1–12/ 2022
Liikevoitto	480	174	176,0	354	35,4	1 120
Vähittäispankki	256	54	376,9	167	53,4	502
Yrityspankki	100	3	-	197	-49,1	416
Vakuutus	90	85	5,7	146	-38,3	293
Ryhmätoiminnot	4	11	-62,5	-75	-105,6	-91
Korkokate	615	334	84,4	496	23,9	1 618
Saamisten arvonalentumiset	-23	-83	-72,5	45	-48,7	-115
Nettopalkkiotuotot	244	247	-1,2	234	4,5	942
Vakuutuspalvelutulos	-2	21	-111,8	32	-107,7	109
Vakuutusmaksutuotot	485	451	7,5	491	-1,2	1 898
Vakuutuspalvelukulut	-485	-447	8,4	-431	12,3	-1 895
Jälleenvakuutus sopimukset	-3	16	-117,2	-28	-89,8	106
Tuotot sijoitustoiminnasta	128	70	82,3	107	19,7	245
Liiketoiminnan muut tuotot	6	39	-83,9	12	-46,6	63
Henkilöstökulut	-222	-211	5,3	-239	-7,2	-856
Poistot ja arvonalentumiset	-47	-57	-18,6	-55	-14,3	-214
Liiketoiminnan muut kulut	-284	-246	15,6	-247	14,8	-892
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	120	106	12,7	111	7,8	416
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-55	-46	21,5	-51	9,0	-198
Liikevoitto	480	174	176,0	354	35,4	1 120

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Osavuositiedon liitetiedossa 1 Laatumisperiaatteet kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.

Avainlukuja, milj. €	31.3.2023	31.12.2022	Muutos, %
Luottokanta*	98 819	100 234	-1,4
Asuntoluotot	42 000	42 304	-0,7
Yritysluotot	23 139	23 117	0,1
Asuntoyhteisöt ja muut luotot	33 680	34 813	-3,3
Takauskanta	3 992	3 974	0,5
Muut vastuut	15 160	14 502	13,4
Talletukset*	74 147	78 036	-5,0
Hallinnoitavat varat (brutto)	99 531	98 226	1,3
Sijoitusrahastot	28 101	27 575	1,9
Instituutioasiakkaat	35 725	35 713	0,0
Private Banking	23 800	23 326	2,0
Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt	11 904	11 612	2,5
Taseen loppusumma	157 757	175 691	-10,2
Sijoitusomaisuus	21 268	20 742	2,5
Vakuutus sopimusvelat	11 754	11 442	2,7
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 765	37 438	-4,5
Oma pääoma	14 937	14 668	1,8

*Luottokanta ja talletukset eivät sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen ja talletusten käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastamaan nykyistä määrittelyä.

Tammi–maaliskuu

OP Ryhmän liikevoitto (tulos ennen veroja) oli 480 miljoonaa euroa (174). Liikevoitto kasvoi vertailukaudesta 306 miljoonaa euroa. Asiakasliiketoiminnan tuotot eli korkokate, nettopalkkiotuotot ja vakuutuspalvelutulos kasvoivat yhteensä 42,5 prosenttia 857 miljoonaan euroon (601).

Korkokate kasvoi 84,4 prosenttia 615 miljoonaan euroon. Markkinakorkojen merkittävä nousu kasvatti korkokatetta. Vähittäispankki-segmentin korkokate kasvoi 219 miljoonaa euroa ja Yrityspankki-segmentin 34 miljoonaa euroa. OP Ryhmän luottokanta kasvoi vuodessa 0,9 prosenttia 98,8 miljardiin euroon ja talletukset laskivat 1,1 prosenttia 74,1 miljardiin euroon. Asiakkaat nostivat katsauskaudella uusia luottoja 4,8 miljardia euroa (6,0).

Tulosta heikentäviä saamisten arvonalentumisia luotoista ja saamisista kirjattiin yhteensä 23 miljoonaa euroa (83). Vertailukaudesta Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 7 miljoonaa euroa (9). Tappiota koskeva vähennyserä oli katsauskauden lopussa 752 miljoonaa euroa (736). Järjestämättömät saamiset olivat 2,4 prosenttia (2,3) vastuista. Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,09 prosenttia (0,33) luotto- ja takauskannasta.

Nettopalkkiotuotot olivat 244 miljoonaa euroa (247). Maksuliikkeen, sijoitusrahastojen ja luotonannon nettopalkkiotuotot kasvoivat 3 miljoonaa euroa. Sen sijaan asuntojen, vakuutusten ja arvopapereiden välityksen nettopalkkiotuotot laskivat 3 miljoonaa euroa.

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Vakuutuspalvelutulos laski 23 miljoonaa euroa -2 miljoonaan euroon. Vakuutuspalvelutulos sisältää liiketoiminnan kuluja 120 miljoonaa euroa (106). Vahinkovakuutuksessa vuoden sisällä vakuutuspalvelutuloksen jaksottuminen muuttui. Odotetut tappiot kirjataan heti tulokseen, mikä pienentää alkuvuoden tulosta. Henkivakuutuksessa tappiokomponentin kirjaaminen puolestaan muutti eri vuosien välistä tuloksen jaksottumista. Vakuutus-segmentin vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvoivat 5,5 prosenttia 415 miljoonaan euroon, korvauskulut kasvoivat 4,2 prosenttia 304 miljoonaan euroon ja toimintakulut kasvoivat 1,6 prosenttia 112 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde heikkeni 100,5 prosenttiin (97,7).

Gloaalien pääomamarkkinoiden epävarmuus teki sijoitusympäristöstä haastavan ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tästä huolimatta tuotot sijoitustoiminnasta eli sijoitustoiminnan nettotuotot, vakuutuksen nettorahoitustuotot ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat kasvoivat yhteensä 82,3 prosenttia 128 miljoonaan euroon. Vertailukaudesta Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan alkamisen aiheuttamat reaktiot markkinoilla laskivat sijoitustoiminnan tuottoja.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin käyttöönoton myötä väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen päättyi. Vakuutuksen sijoitustulos kirjataan kokonaan tuloslaskelmaan käyvin arvoon. Taloudellisten oletusten, kuten korkotason muutoksen vaikutukset vakuutus sopimusvelan arvoon, kirjataan tuloslaskelman nettorahoitustuottoihin. Sijoitustoiminnan nettotuotot ja nettorahoitustuotot yhdessä kertovat vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tuloksellisuuden. OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 2,1 prosenttia (-4,7).

Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen eli saamistodistusten, osakkeiden ja johdannaisten nettotuotot olivat 485 miljoonaa euroa (-1 214) ja sijoitus sopimusvelkojen nettotuotot olivat yhteensä -174 miljoonaa euroa (418). Vakuutuksen nettorahoitustuotot olivat -223 miljoonaa euroa (837).

Pankkitoiminnan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat yhteensä 52 miljoonaa euroa korkotuottojen kasvettua saamistodistuksista ja johdannaisista. Sijoitustoiminnan nettotuottojen käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 4 miljoonaa euroa (9), joista myyntivoittoja oli 4 miljoonaa euroa (9).

Liiketoiminnan muut tuotot laskivat 6 miljoonaan euroon (54). Vertailukaudella liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti Pohjola Sairaalan myynti 32 miljoonalla eurolla.

Kulut yhteensä kasvoivat vertailukaudesta 7,6 prosenttia 553 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 5,3 prosenttia 222 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 18,6 prosenttia 47 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 15,6 prosenttia 284 miljoonaan euroon. ICT-kulut olivat 104 miljoonaa euroa (90). Kehittämisen kuluvaikutus oli 64 miljoonaa euroa (50). Viranomaismaksut olivat viime vuoden tasolla 63 miljoonaa euroa (64).

Tuloverot olivat 95 miljoonaa euroa (25). Katsauskauden efektiivinen verokanta oli 19,7 prosenttia (14,7). Vertailukaudella efektiivistä verokantaa laskee Pohjola Sairaalan veroton myyntivoitto 32 miljoonaa euroa.

Laaja tulos verojen jälkeen oli 420 miljoonaa euroa (3). Yhteensä käyvän arvon rahaston muutokset paransivat laajaa tulosta 27 miljoonaa euroa (-173).

OP Ryhmän oma pääoma oli 14,9 miljardia euroa (14,7). Omaan pääomaan sisältyi Tuotto-osuuksia 3,3 miljardia euroa (3,4), josta irtisanottujen Tuotto-osuuksien osuus oli 0,3 miljardia euroa (0,4).

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 217 prosenttia (217) ja NSFR-suhdeluku oli 127 prosenttia (128) katsauskauden lopussa. OP Ryhmä maksoi katsauskaudella takaisin kokonaisuudessaan 12 miljardin TLTRO III -rahoituksen.

Tammi–maaliskuun keskeiset tapahtumat

IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin käyttöönotto

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laskee siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. Samalla väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen päättyi. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän RaVa-laskennassa käytetään Solvenssi II -arvostuksia, joten standardin käyttöönotto ei vaikuttanut RaVa-tunnuslukuun. Osavuosisikatsauksen liitetiedossa 1 laatimisperiaatteet kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.

OP Ryhmä siirtyi käyttämään vakavaraisuuden standardimenetelmää

OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuslaskennassaan ja -raportoinnissaan standardimenetelmään vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Standardimenetelmään siirtymisellä ei ollut vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiprofiiliin. Euroopan keskuspankki (EKP) antoi 13.3.2023 päätöksensä standardimenetelmän käyttämiseksi OP Ryhmän vakavaraisuuslaskennassa. OP Ryhmä jätti 30.9.2022 hakemuksen EKP:lle standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatasen sijaan.

Kriisinratkaisuviranomainen on päivittänyt OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen

Kriisinratkaisuviranomainen on päivittänyt OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL). Osana MREL-vaadetta kriisinratkaisuviranomainen laskee OP Ryhmän EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaista subordinaatiovaadetta. Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla.

MREL-vaatimukset määritetään vuosittain yhdenmukaisin periaattein kaikille euroalueen pankeille osana EU-tason kriisinratkaisusääntelyä. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB).

Kriisinvirkautusviranomaisen piti OP Ryhmän kriisinvirkautusstrategian ennallaan. Kriisinvirkautustoimet kohdistettaisiin OP-yhteenvirkautukseen ja resoluutio-tilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

Päivitetystä vaateista kerrotaan tarkemmin osiossa Kriisinvirkautuksesta annetun lain mukaiset velat.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet

OP Ryhmän strategiaprosessissa strategiaa muodostetaan, uudistetaan ja toteutetaan jatkuvasti. Toimintaympäristöä ja toimintamallia arvioidaan systemaattisesti, jotta kykenemme tekemään tarvittaessa uusia strategisia valintoja ja toteuttamaan ne.

OP Ryhmän perustehtävä, arvot, visio ja strategian painopisteet ovat kokonaisuus, jossa osat täydentävät toisiaan. OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja strategiset painopisteet auttavat yhteisen vision saavuttamisessa ja ohjaavat kaikkea tekemistä.

OP Ryhmän lähivuosisien toimintaa ohjaavat viisi strategista painopistettä:

- arvoa asiakkaille
- kannattava kasvu
- laadukas ja tehokas toiminta
- vastuullinen liiketoiminta
- osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

OP Ryhmän kaiken toiminnan perustana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet

	31.3.2023	31.12.2022	Tavoite 2025
Oman pääoman tuotto (ROE ilman OP-bonusia), %	11,8	7,4	8,0
CET1-vakavaraisuus, %	18,3	17,4	väh. CET1-vakavaraisuusvaade +4 %-yks.*
Bränditason suosittelu, NPS (Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)**	Pankki: 25 Vakuutus: 16	Pankki: 27 Vakuutus: 17	Pankki: 30 Vakuutus: 20
Luottoluokitus	AA-/Aa3	AA-/Aa3	väh. tasolla AA-/Aa3

* OP Ryhmän tavoite CET1-vakavaraisuudelle on vähintään CET1-vakavaraisuusvaade lisättyinä neljällä prosenttiyksiköllä. Maaliskuun lopun vakavaraisuusvaateella laskettu CET1-tavoite oli 16,3 prosenttia.

** Tilikauden vuosineljännesten keskiarvo.

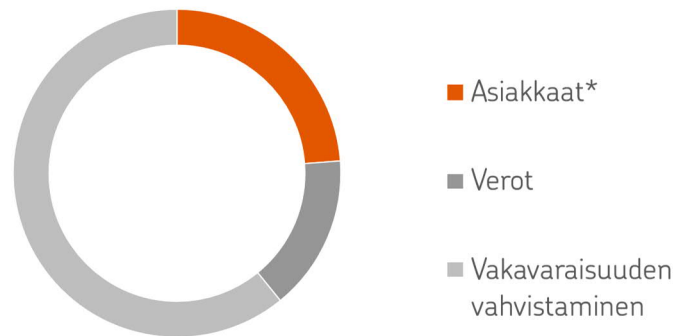
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen

OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävästä taloudellisesta menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ryhmän toiminta perustuu sen arvoihin, perustehtävään, vahvaan vakavaraisuuteen, osaavaan riskienhallintaan ja asiakkaiden kunnioittamiseen.

Tuloksen käyttö

OP Ryhmän tavoitteena on omistaja-asiakkaiden tarvitsemien palvelujen tuottaminen mahdollisimman tehokkaasti. Yhteinen menestys käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi keskittämisetuina ja muina taloudellisina etuina sekä palvelukyvyyn ylläpitona ja kehittämisenä.

Arvio OP Ryhmän vuoden 2023 tuloksen käytöstä, joka vahvistetaan tilikauden päättymisen jälkeen:

*) Asiakkaat = OP-bonukset, alennukset ja Tuotto-osuuksien korot omistaja-asiakkaille

OP Ryhmän perustehtävän menestyksekkäs toteuttaminen vaatii vahvaa vakavaraisuutta, jota edellyttävät myös kasvavat viranomaisvaatimukset. Vakavaraisuuden vahvistaminen edellyttää ryhmältä tehokkuutta ja tuloksenteekokykyä myös jatkossa. Omistaja-asiakkaille palautettavan osuuden lisäksi merkittävä osa liiketoiminnan tuloksesta käytetään OP Ryhmän vakavaraisuuden vahvistamiseen.

OP Ryhmän tuottama hyöty jaetaan omistaja-asiakkaille sen mukaan, kuinka paljon kukin osuuspankin omistaja-asiakas ryhmän palveluita käyttää. Omistaja-asiakkaiden etukokonaisuuden muodostavat asioinnin määrän perusteella kertyvät OP-bonukset sekä edut ja alennukset, joita annetaan pankkipalveluista, vakuutuksista sekä säästämisen ja sijoittamisen palveluista. Omistaja-asiakkailta on myös mahdollisuus sijoittaa omaan osuuspankkiinsa Tuotto-osuuksien kautta. Tuotto-osuuksille maksetaan vuosittain korkoa pankkien voitonjakona.

OP Ryhmä haluaa käyttää hyvää kannattavuuttaan asiakaspalvelun kehittämiseen edelleen ja erilaisiin vastuullisuustekoihin. Vuonna 2023 OP Ryhmä aikoo panostaa erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin. OP Ryhmä tulee tukemaan lasten ja nuorten harrastustoimintaa sekä nuorten taloustaitoja ja työllisyyttä edistäviä tekoja eri puolilla Suomea yhteensä lähes 4,5 miljoonan euron lahjoituksilla ja sponsoroinnilla.

Tuloksesta maksetuilla veroilla mitattuna OP Ryhmä on yksi Suomen suurimmista veronmaksajista. Merkittävänä veronmaksajana OP edistää koko Suomen menestystä.

Asiakkuudet ja asiakasedut

OP Ryhmän omistaja-asiakkaiden määrä oli katsauskauden lopussa 2,1 miljoonaa (2,1). Omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi 18 000 asiakkaalla vuodessa.

Pankkiasiakkaita oli 3,4 miljoonaa (3,4). Vähittäispankilla oli 3,1 miljoonaa (3,1) ja Yritys pankilla 0,3 miljoonaa asiakasta (0,3). Vahinkovakuutusasiakkaita oli 1,7 miljoonaa (1,7) ja henkivakuutusasiakkaita 0,4 miljoonaa (0,4). Pankkiasiakkaan määritelmää on täsmennetty vuoden 2023 alussa ja tämän seurauksena raportoitava asiakasmäärä vähentyi noin 140 000 asiakkaalla. Vertailutieto on oikaistu vastaamaan uutta määritelmää. Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä oli 1,3 miljoonaa (1,3).

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden pankki-, vakuutus- ja varallisuudenhoitoasioinnista kertyy asiakkaille OP-bonuksia. Tammi-maaliskuussa kertyneiden uusien bonusten arvo oli yhteensä 64 miljoonaa euroa (54).

Katsauskaudella OP-bonuksia käytettiin pankki- ja varallisuudenhoitopalveluihin yhteensä 33 miljoonaa euroa (33) ja vahinkovakuutus tuotteiden vakuutusmaksuihin 30 miljoonaa euroa (27).

Omistaja-asiakkaat hyötyivät vähittäispankkitoiminnan päivittäispalvelupaketin alennetusta hinnasta 20 miljoonaa euroa (16). Vähittäispalvelupaketin alennusten laskentatapaa muutettiin vuoden 2023 alussa ja vuoden 2022 alennukset on oikaistu vertailukelpoiksi. Omistaja-asiakkaille annettiin 15 miljoonaa euroa (13) vahinkovakuutuksen keskittämisalennuksia. Lisäksi omistaja-asiakkaat ostivat, myivät ja vaihtoivat suurinta osaa sijoitusrahastoista ilman erillisiä kuluja. Edun arvo oli 2 miljoonaa euroa (3).

Edellä mainitut OP-bonukset ja asiakasedut olivat yhteenlaskettuna 101 miljoonaa euroa (83) eli 17,4 prosenttia (33,1) OP Ryhmän liikevoitosta ennen myönnettyjä etuja.

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden sijoitukset osuuspankkien Tuotto- ja jäsenosuuksiin olivat yhteensä 3,5 miljardia euroa (3,6). Vuodelta 2022 kertyneen Tuotto-osuuksille kesäkuussa 2023 maksettavan koron määrä on yhteensä 144 miljoonaa euroa (96). Vuoden 2023 Tuotto-osuuksien tuottotavoite on 4,50 prosentin korko (4,45). Katsauskaudelta kertyneen Tuotto-osuuksille maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 37 miljoonaa euroa (35).

Monikanavaiset palvelut

OP Ryhmän monikanavainen palveluverkosto koostuu verkko-, mobiili-, konttori- ja puhelinpalveluista. OP:n mobiilikanaavilla (OP-mobiili, OP-yrittäjä) oli maaliskuussa yli 1,5 miljoonaa aktiivista käyttäjää (1,3). Henkilökohtaista asiakaspalvelua tarjotaan sekä konttoreissa että digitaalisesti.

Mobiili- ja verkkopalvelut, milj. kirjautumista

	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %
OP-mobiili, henkilöasiakkaat	143,8	125,2	14,9
OP-mobiili, yritysasiakkaat*	4,9	-	-
OP-yrittäjä	7,5	6,2	21,0
Pivo	10,0	10,4	-3,9
Op.fi**	18,0	12,3	46,3
	31.3.2023	31.3.2023	Muutos, %
Siirto-maksu, rekisteröityneet asiakkaat (OP)	1 167 819	1 076 208	8,5

* OP-mobiiliin palvelut yritysasiakkaille avattiin marraskuussa 2022.

** Luvut eivät ole vertailukelpoisia mittaustavan muututtua Q4/2022.

Maaliskuussa OP laajensi mobiilimaksupalvelujaan tuomalla Apple Pay -palvelun käyttöön OP Visa -korttien lisäksi myös OP:n Mastercardeissa. Palvelulla voi maksaa puhelimella tai älykellolla ostoksia lähimaksupäätteillä, sovelluksissa ja verkkokaupoissa. Android-puhelimella tai älykellolla toimiva Google Pay -palvelu laajennettiin Mastercardia käyttävien asiakkaiden käyttöön joulukuussa 2022.

OP Ryhmällä on kattava konttoriverkosto, johon kuuluu 296 toimipaikkaa (297) ympäri maata. Lisäksi Pohjola Vakuutuksella on laaja asiamies- ja kumppanuusverkosto.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa, ja vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. OP Ryhmä julkisti elokuussa 2022 päivitetyn vastuullisuusohjelmansa, joka rakentuu kolmen teeman ympärille: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa.

Vastuullisuusohjelma perustuu OP Ryhmän arvoihin, toimintaympäristön megatrendeihin sekä olennaisuusarvioon. Ohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan että taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä. Vastuullisuusohjelmasta voi lukea lisää osoitteessa op.fi/op-ryhma/vastuullisuus.

OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävä vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

Vastuullisuuden tammi–maaliskuun keskeiset tapahtumat

OP Ryhmässä on kaksi kansainvälisten periaatteiden pohjalta kehitettyä vastuullisen yritysrahoituksen tuotetta: vihreä laina ja kestävyyskriteerilaina. Vihreissä lainoissa yritysasiakas sitoutuu käyttämään lainatut varat määriteltyihin kohteisiin, kun taas kestävyyskriteerilainoissa yritysasiakas sitoutuu yhdessä valittaviin vastuullisuustavoitteisiin lainanmyönnön yhteydessä. Kestävyyskriteerilainan vastuullisuustavoitteet vaikuttavat lainan marginaaliin. Näiden lainojen ja limiittien yhteenlasketut vastuut olivat maaliskuun lopussa 5,5 miljardia euroa (5,2). Maaliskuun lopussa kestävien rahastojen osuus kaikista rahastopääomista oli 59 prosenttia.

OP Ryhmä toi yhteistyössä Euroopan Investointirahaston (EIR) kanssa maaliskuussa 2023 kotimaan markkinoille kolme erilaista EIR:n riskinjakotakausta, jotka on kohdistettu kestäväan kehitykseen ja innovaatiotoimintaan investoiville pk-yrityksille ja taloyhtiöille. EIR:n lainatakauksella autetaan pieniä yrityksiä ja taloyhtiöitä investoimaan kestäviin ratkaisuihin ja vauhditetaan tuote- ja palvelukehitystä sekä digitalisaatiota. Takaussopimuksen taustalla on Euroopan unionin InvestEU-ohjelma.

Henkilöstön monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on saavuttaa sekä naisten että miesten osalta vähintään 40 prosentin osuus määritellyissä johtajatehtävissä. Maaliskuun lopussa naisten osuus oli 31 prosenttia (31). OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan vuosittain GRI-standardien mukaisesti.

Vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP Ryhmän omat varat ylittivät laissa määritellyn vähimmäismäärän 4,2 miljardilla eurolla (4,1). Pankkitoiminnan pääomavaatimus nousi 14,3 prosenttiin (13,8) riskipainotetuista eristä laskettuna. OP Ryhmän omien varojen määrä suhteessa vähimmäispääomavaatimukseen oli 137 prosenttia (137). Pankkitoiminnan lisäpääomavaatimusten ja vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten seurauksena Rava-vakavaraisuuden minimitaso, 100 prosenttia, kuvaa tasoa, jonka puitteissa ryhmittymä voi toimia ilman puskurien alituksesta seuraavia viranomaisvelvoitteita.

Luottolaitosvakavaraisuus

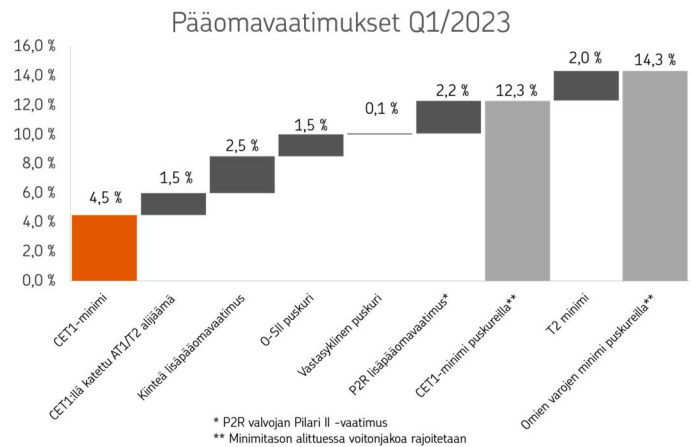
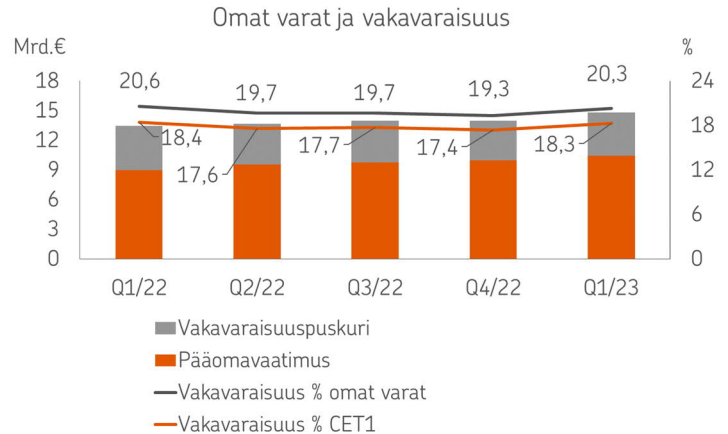
OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus oli 18,3 prosenttia (17,4), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 6,0 prosenttiyksiköllä. Tulos ja luottokannan supistumisesta johtuva riskipainotettujen erien lasku nostivat suhdelukua.

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia, AT1- ja T2 minimivaatimusten CET1:llä katettava osuus, 1,5 prosenttia, nostaa CET1-minimin 6,0 prosenttiin. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus, 1,5 prosentin O-SII-lisäpääomavaatimus ja EKP:n P2R-vaatimus nostavat alarajan kokonaisvakavaraisuussuhteelle käytännössä 14,3 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 12,3 prosenttiin, ensisijaisen lisäpääoman (AT1) sekä toissijaisen pääoman (T2) alijäämät huomioiden.

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan ydinpääoma oli 13,3 miljardia euroa (12,6). Ydinpääomaan vaikuttivat positiivisesti pankkitoiminnan tulos ja odotettujen tappioiden IRBA:n mukaisen vähennyserän poistuminen luottoriskiін standardimenetelmään siirtymisen myötä. Tuotto-osuuksien määrä ydinpääomissa oli 3,3 miljardia euroa (3,2).

Kokonaisriski oli 72,9 miljardia euroa (72,3) eli 1 prosenttia suurempi kuin vuodenvaihteessa 2022. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuslaskennassa standardimenetelmän käyttöön aikaisemman sisäisten luokitusten menetelmän sijaan. Siirtymä kasvatti kokonaisriskin määrää, mutta muutoksella ei ollut vaikutusta kokonaisvakavaraisuuteen.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sisältyy ryhmän sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 2,3 miljardia euroa. Standardimenetelmässä vakuutusyhtiöomistusten riskipaino on 100 prosenttia.

Kokonaisriski 31.3.2023
yhteensä 72,9 mrd.€
(muutos vuoden alusta +1 %)

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti maaliskuussa 2023 edelleen olla asettamatta pankeille syklisyyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta. Maaliskuun 2023 makrovakauspäätöksessä Finanssivalvonta asetti OP Ryhmälle 1 prosentin järjestelmäriskipuskurin 1.4.2024 alkaen.

OP Ryhmän pankkitoiminnan vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) oli 9,1 prosenttia (7,6). Suhdeluvun nousuun vaikutti erityisesti TLTRO III -rahoituksen takaisinmaksu ja tulos. Sääntelyn minimitaso on 3 prosenttia.

EU:n vakavaraisuusasetuksen tulevilla muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen. Muutosten arvioidaan tulevan voimaan vuonna 2025.

OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot julkaistaan viikolla 19.

Vakuutus

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusasema on vahva.

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus	
	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022
Omat varat, milj. €* [*]	1 711	1 658	1 552	1 523
Pääomavaade, milj. €* [*]	734	670	604	567
Solvenssisuhde, %* [*]	233	247	257	269
Solvenssisuhde, % (ilman siirtymäsäännöstä)	233	247	227	232

*siirtymäsäännökset huomioiden

EKP:n valvonta

OP Ryhmä on Euroopan keskuspankin valvonnassa.

Euroopan keskuspankki (EKP) antoi 13.3.2023 päätöksensä luottoriskin standardimenetelmän käyttämiseksi OP Ryhmän vakavaraisuuslaskennassa. OP Ryhmä jätti 30.9.2022 hakemuksen EKP:lle standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason sijaan.

EKP on asettanut OP Ryhmälle valvojan arviointiin (SREP) perustuvan pääomavaatimuksen. EKP:n asettama lisäpääomavaatimus (P2R) on ollut 2,25 prosenttia (2,25) 1.1.2022 alkaen.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

SRB on päivittänyt OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL). Osana MREL-vaadetta kriisinratkaisuviranomainen on päivittänyt OP Ryhmän EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaisen subordinaatiovaateen. Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. MREL-vaade on 22,30 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 26,30 prosenttia kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 7,40 prosenttia (aiemmin 9,92 prosenttia) vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. MREL-vaadetta täydentävä päivitetty subordinaatiovaade laski

ja on 14,66 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 18,66 prosenttia kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 7,40 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaateet tulivat voimaan 15.3.2023 alkaen.

Vuoden 2024 alusta alkaen MREL-vaade on 22,89 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 26,89 prosenttia kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 7,40 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaateisiin sisältyy 4,0 prosenttia lisäpääomavaatimuksia (CBR, Combined Buffer Requirement).

OP Ryhmän puskuri MREL-vaateeseen oli 8,2 miljardia euroa ja subordinaatiovaateeseen 5,6 miljardia euroa. OP Ryhmän liikkeeseen laskemien senior non-preferred (SNP) -ehtoisten joukkovelkakirjalainojen määrä oli 4,4 miljardia euroa. SNP-lainat kattavat subordinaatiovaadetta.

OP Ryhmä ylittää uuden MREL-vaatimuksen selvästi. Maaliskuun lopussa OP Ryhmän MREL-suhdeluku oli arviolta 37,6 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja subordinaatiovaateen mukainen MREL-suhdeluku huomomman etuoikeuden veloilla arviolta 26,3 prosenttia kokonaisriskin määrästä.

Riskiprofiili

OP Ryhmän riskinoton lähtökohtana on, että OP Ryhmä ottaa kantaakseen ryhmän perustehtävän toteuttamisesta syntyviä riskejä. Riskinotossaan OP Ryhmä korostaa maltillisuutta, vastuullisuutta ja huolellista toimintatapaa. Riskinottoa suunnataan ja rajataan toimivan johdon valmistelemilla ja ylimmän hallintoelimen hyväksymillä periaatteilla ja limiiteillä.

OP Ryhmän menestys perustuu asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamukseen, pääomien ja likviditeetin riittävyyteen sekä monipuoliseen tietoon asiakkaista. Riskinotto perustuu siihen, että asiakkaiden tulevaan toimintaan ja menestykseen vaikuttavat seikat ymmärretään hyvin sekä nykyisen kaltaisessa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen šokki tai trendinomainen muutos.

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa kestävä kehitys ja vastuullisuus (ESG), Suomen väestön demografinen muutos, geopoliittiset tekijät, energiakriisi Euroopassa, voimakkaasti kiihtynyt inflaatio, poikkeuksellisen nopeasti nousseet markkinakorot ja teknologian nopea kehitys. Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristömuutoksia sekä muita ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä rohkaistaan asiakkaita kehittämään tulevaisuuden kestävä ja menestyvä liiketoimintaa.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, joten taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien šokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin.

Vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljänneksellä OP Ryhmän operatiivisten riskien toteutumista aiheutui 1 miljoonan euron (1) kulut. Muiden riskien osalta riskiprofiilia käydään läpi tarkemmin liiketoiminnoittain.

Geopolitiikan tapahtumat voivat vaikuttaa OP Ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti asiakkaiden muuttuneiden toimintaedellytysten myötä ja suoraan yleisen finanssimarkkinatilanteen ja tekniseen infrastruktuuriin kohdistuvan haitanteon myötä. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Vähittäispankki ja Yrityspankki

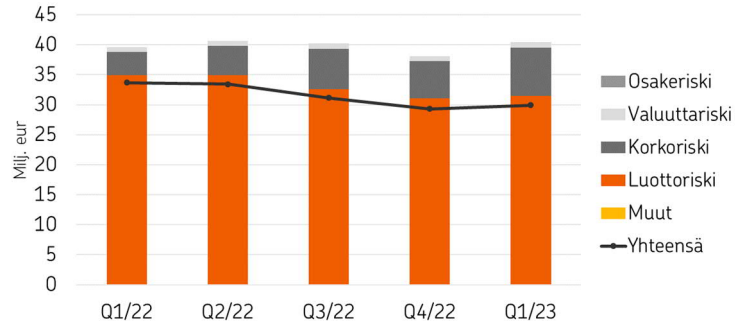
Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi vakaana ja riskitasoltaan maltillisena sekä luottokannan yleinen laatu hyvänä. Luottoriskiasemaan voi vaikuttaa negatiivisesti korkotason nousu ja inflaatio.

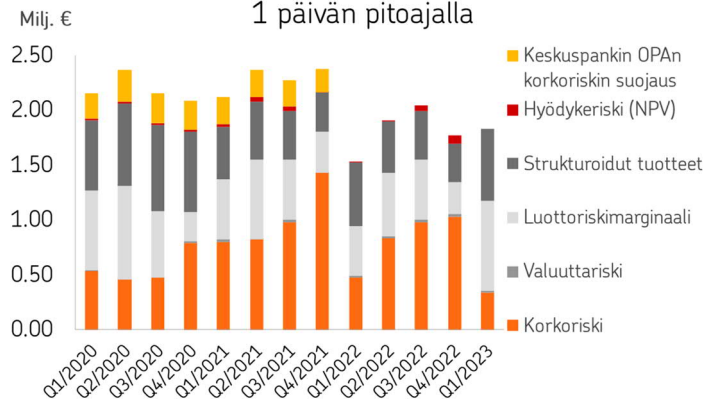
Yrityspankin sijoitusten markkinariskitaso nousi ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 30 miljoonaa euroa (29). VaR-tunnusluku sisältää pankkitoiminnan joukkovelkakirjalainasijoitukset, niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset, sekä rahamarkkinapaperisijoitukset.

Markets-toiminnan markkinariskit kasvoivat hieman vuosineljänneksen aikana, kun vuoden alussa otettiin käyttöön stressattu odotetun tappion (Expected Shortfall, ES) riskimittari. Stressattu ES on konservatiivisempi riskimittari kuin aiemmin käytetty stressaamaton ES. Muutoksen myötä korkoriskin osuus Markets-toiminnan kokonaisriskistä on laskenut huomattavasti, kun taas luottoriskimarginaalin osuus on kasvanut. Stressattu ES määrittelee odotetun tappion käyttämällä saatavilla olevan historian huonointa yhtäjaksoista vuoden aikaperiodia, kun aiemmin käytetty riskimittari perustuu viimeisimpään kolmeen vuoteen.

Yrityspankin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Markkinariskin ES 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

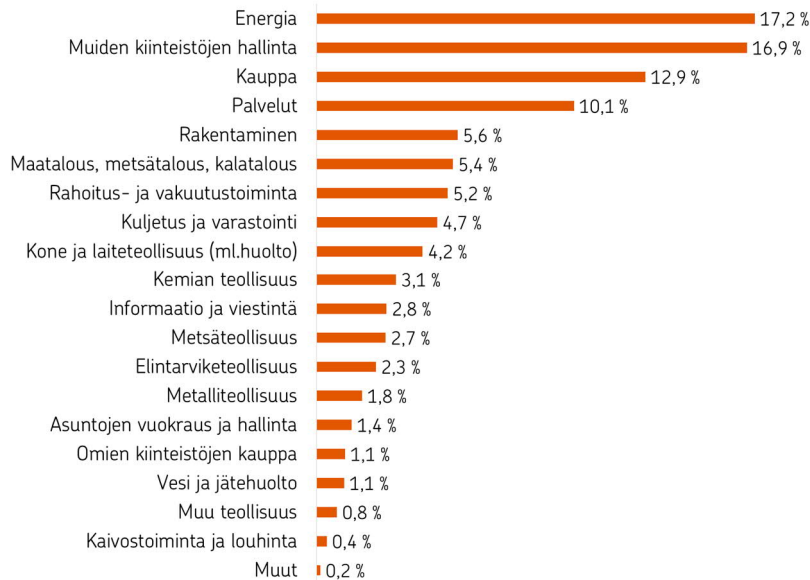
	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,55	0,52	0,55	0,52	0,20	0,19	0,35	0,33
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset, mrd. €			0,96	0,91	0,96	0,91	0,15	0,16	0,81	0,75
Lainanhoitojoustosaamiset, mrd. €	3,40	3,38	1,39	1,32	4,79	4,70	0,18	0,18	4,61	4,51
Yhteensä, mrd. €	3,40	3,38	2,90	2,74	6,30	6,12	0,54	0,53	5,77	5,59

Tunnuslukuja	OP Ryhmä		Vähittäispankki		Yrityspankki	
	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022	31.3.2023	31.12.2022
Ongelmasaamiset vastuista, %*	5,24	5,16	6,74	6,64	2,22	1,91
Järjestämättömät saamiset vastuista, %*	2,41	2,31	2,72	2,67	1,85	1,53
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %*	2,83	2,85	4,02	3,97	0,36	0,39
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	54,0	55,2	59,7	59,8	16,3	20,3
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	11,9	12,0	8,6	8,5	33,7	38,4

*Vastuisiin sisältyvä luottokanta ei sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastamaan nykyistä määrittelyä.

Yhdenkään asiakkaan asiakasriski ei vähennyserien ja muiden luottoriskin vähentämistekniikoiden jälkeen ylittänyt kymmentä prosenttia OP Ryhmän omista varoista.

Yritysluottojen jakautuminen toimialoittain

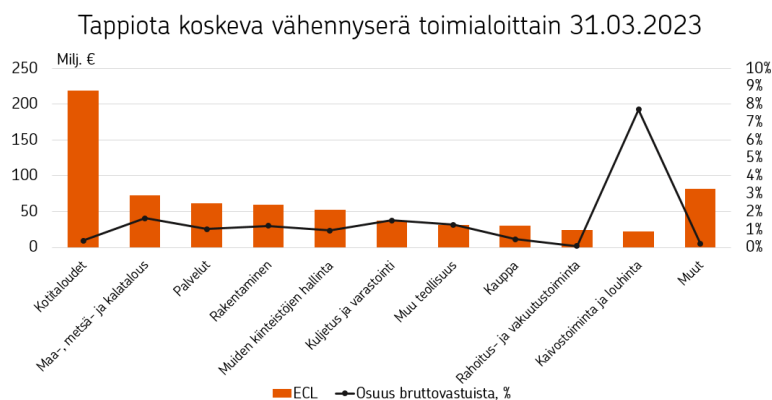
Kuvassa esitetään OP Ryhmän yritysluottojen jakautuminen toimialoittain prosentteina katsauskauden lopussa. Sovellettu toimialaluokittelu ei ole riskiperusteinen.

Vähittäispankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 265 miljoonaa euroa (351) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -268 miljoonaa euroa (-319) keskimäärin vuodessa. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 16 miljoonaa euroa (53) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -17 miljoonaa euroa (1) keskimäärin vuodessa.

OP Ryhmässä hallinnoitavien talletussuojan piiriin kuuluvien talletusten yhteismäärä maaliskuun lopussa oli 43,8 miljardia euroa (44,2). Talletussuojarahastosta korvataan enintään 100 000 euroa yhtä OP Ryhmän asiakasta kohden.

Tappiota koskeva vähennyserä toimialoittain

Kuvassa esitetään eri toimialojen tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden lopussa 31.3.2023 ja tappiota koskevan vähennyserän prosenttiosuus toimialan kokonaisvastuista katsauskauden lopussa.

Vakuutus

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutus sopimusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkemuotoisen vakuutus sopimusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutus sopimusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutus sopimusvelan diskonttokoron ja markkinakorkojen välinen ero.

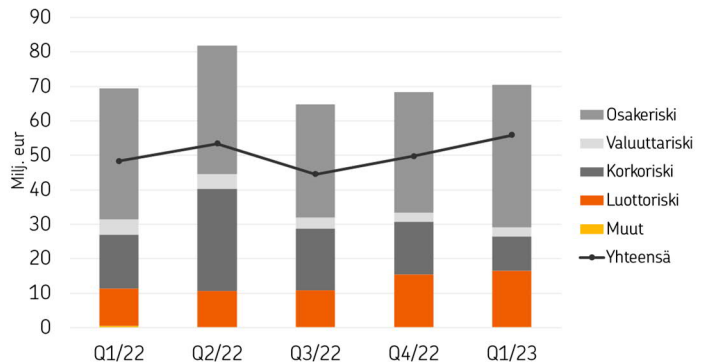
Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkemuotoista vakuutus sopimusvelkaa 49 miljoonaa euroa. Vakuutus sopimusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutus sopimusvelkaa 20 miljoonaa euroa.

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia katsauskaudella.

Vahinkovakuutuksen merkittäviä markkinariskejä ovat osakeriski ja markkinakorkojen laskun vakuutus sopimusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus.

Vahinkovakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso nousi ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Markkinariskitason nousun taustalla oli osakeriskin nousu. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 56 miljoonaa euroa (49). VaR-tunnusluku sisältää yhtiön sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutus sopimusvelan ja vakuutus sopimusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Vahinkovakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Henkivakuutus

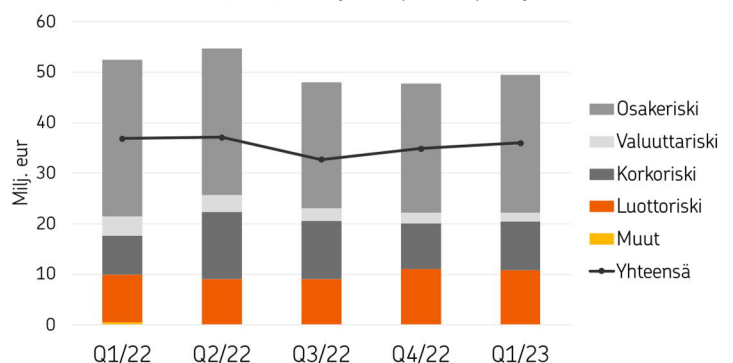
Henkivakuutuksen keskeisimmät riskit ovat henkivakuutuksen sijoitusomaisuuden markkinariskit, vakuutus sopimusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso, vakuutettujen eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu sekä asiakaskäyttäytymisen muutoksista syntyvät raukeamis- ja takaisinostoriskit.

Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi vakuutus sopimusvelkaa 25 miljoonaa euroa (25).

Vakuutus sopimusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutus sopimusvelkaa 18 miljoonaa euroa (17). Vakuutus sopimusvelan korkoherkkyyden nousu johtuu sekä korkojen laskusta että vakuutus sopimusvelan kassavirtojen muutoksesta.

Eriytettyjen vakuutuskantojen sijoitusriskejä ja asiakaskäyttäytymisen muutokseen liittyviä riskejä on puskuroitu. Puskuri riittää kattamaan merkittävän negatiivisen sijoitusomaisuuden tuoton eriytetyille kannoille,

Henkivakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

minkä jälkeen OP Ryhmä kantaa kantojen riskit. Puskurit olivat yhteensä 255 miljoonaa euroa (246) katsauskauden lopussa.

Henkivakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso nousi ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Markkinariskitason nousun taustalla oli osakeriskin nousu. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 36 miljoonaa euroa (35). VaR-tunnusluku sisältää henkivakuutuksen sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutus sopimusvelan ja vakuutus sopimusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Laskenta ei huomioi henkivakuutuksen eriytettyjen kantojen markkinariskejä, niitä puskuroivia varoja tai asiakashyvityksiä.

Ryhmätoiminnot

Ryhmätoiminnot-segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävin markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutus likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva. Tammi-maaliskuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 1,2 miljardia euroa (0,5). Talletusten osuus luottokannasta säilyi vakaana katsauskauden ajan.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) nousi katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 29 miljoonaa euroa (27). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin joukkovelkakirjalainasijoitukset, niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset, sekä rahamarkkinapaperisijoitukset.

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 217 prosenttia (217) katsauskauden lopussa.

OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan NSFR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 127 prosenttia (128) katsauskauden lopussa.

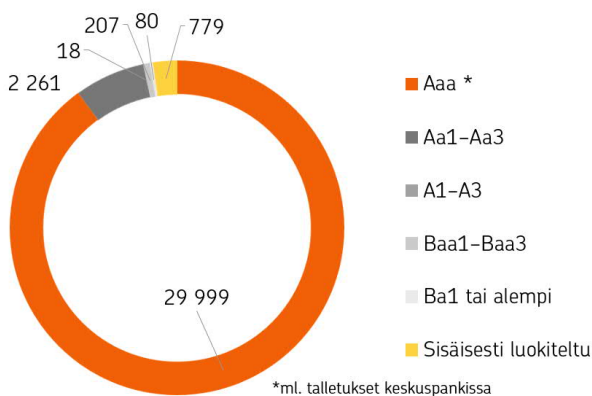

Likviditeettireservi

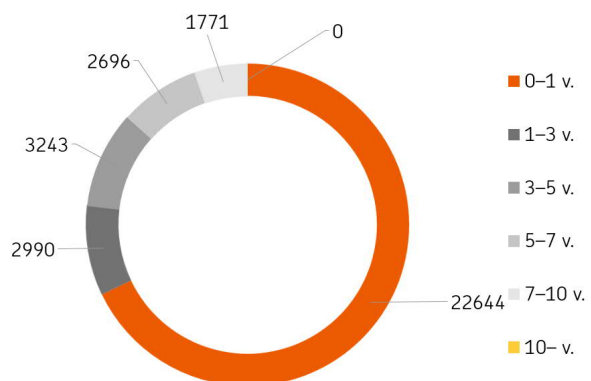
Mrd. €	31.3.2023	31.12.2022	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	17,6	34,8	-49,4
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	14,9	2,1	610,8
Yhteensä	32,5	36,9	-12,0
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	0,9	0,7	19,5
Likviditeettireservi markkina-arvoin	33,3	37,6	-11,4
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,9	-0,2	
Likviditeettireservi vakuusarvoin	32,5	37,4	-13,2

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamisia. Likviditeettireservissä oli katsauskauden lopussa kirjanpitoarvoltaan 161 miljoonalla eurolla (0) jaksotettuun hankintamenuun luokiteltuja muiden kuin OP Ryhmän liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja, joita ei kirjanpidossa arvosteta käypään arvoon. Näiden joukkovelkakirjojen käypä arvo oli 160 miljoonaa euroa (0) katsauskauden lopussa. Likviditeettireservistä annetuissa oheisissa tiedoissa nämä joukkovelkakirjalainat on arvostettu käypään arvoon.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 31.3.2023, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 31.3.2023, milj.€

Luottoluokitukset

Luottoluokitukset 31.3.2023

Luokituslaitos	OP Yrityspankki Oyj				Pohjola Vakuutus Oy	
	Lyhyt varainhankinta	Näkymä	Pitkä varainhankinta	Näkymä	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa	A+	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä ja Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Segmenttien tulos

OP Ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Vähittäispankki (Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yrittäjäasiakkaat), Yrittäjäpankki (Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) ja Vakuutus (Vakuutusasiakkaat). Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä Ryhmätoiminnot. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Vähittäispankki

- Liikevoitto nousi 256 miljoonaan euroon (54).
- Tuotot kasvoivat 43,3 prosenttia 661 miljoonaan euroon. Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 45,8 prosenttia: korkokate kasvoi 92,7 prosenttia 455 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot laskivat 8,0 prosenttia 194 miljoonaan euroon.
- Saamisten arvonalentumiset laskivat 12 miljoonaan euroon (41). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 2,7 prosenttia (2,7) vastuista.
- Kulut kasvoivat 5,3 prosenttia 346 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut nousivat 5,3 prosenttia 118 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 6,3 prosenttia 218 miljoonaan euroon.
- OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 22,9 prosenttia 46 miljoonaan euroon (38).
- Luottokanta kasvoi vuodessa 0,4 prosenttia 71,6 miljardiin euroon ja talletukset kasvoivat vuodessa 0,3 prosenttia 63,3 miljardiin euroon.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat peruspankkijärjestelmän uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Korkokate	455	236	92,7	1 194
Saamisten arvonalentumiset	-12	-41	-70,8	-96
Nettopalkkiotuotot	194	211	-8,0	773
Tuotot sijoitustoiminnasta	0	8	-102,1	-9
Liiketoiminnan muut tuotot	12	6	87,6	39
Henkilöstökulut	-118	-112	5,3	-455
Poistot ja arvonalentumiset	-11	-12	-11,3	-53
Liiketoiminnan muut kulut	-218	-205	6,3	-720
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-46	-38	22,9	-168
Liikevoitto	256	54	376,9	502
Tuotot yhteensä	661	461	43,3	1 996
Kulut yhteensä	-346	-329	5,3	-522
Kulu–tuotto–suhde, %	52,4	71,3	-18,9*	26,0
Järjestämättömät saamiset vastuista, % ***	2,7	2,7	0,06*	2,7
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,07	0,23	-0,16*	0,13
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,82	0,18	0,65*	0,40
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,97	0,30	0,67*	0,54

Milj. €	31.3.2023	31.3.2022	Muutos, %	31.12.2022
Nostetut asuntoluotot	1 271	2 059	-38,3	7 513
Nostetut yritysluotot	478	633	-24,5	2 702
Välitetyt asunto- ja kiinteistökaupat, kpl	1 876	2 828	-33,7	10 844
Mrd. €	31.3.2023	31.3.2022	Muutos, %	31.12.2022
Luottokanta**				
Asuntoluotot	42,0	41,9	0,3	42,3
Yritysluotot	8,2	8,2	0,7	8,3
Asuntoyhteisöt	8,8	8,4	4,4	8,8
Muut luotot	12,6	12,9	-1,9	12,6
Luottokanta yhteensä	71,6	71,3	0,4	72,1
Takauskanta	0,9	0,9	0,1	1,0
Muut vastuut	8,5	10,1	-15,8	8,3
Talletukset**				
Käyttö- ja maksuliiketalletukset	41,0	42,1	-2,6	43,3
Sijoitustalletukset	22,3	21,0	6,1	21,6
Talletukset yhteensä	63,3	63,1	0,3	64,8

*Suhdeluvun muutos

**Luottokanta ja talletukset eivät sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen ja talletusten käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastamaan nykyistä määrittelyä.

*** Suhdeluvun laskennassa vastuut -erä ei sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastamaan nykyistä määrittelyä.

OP Ryhmän Vähittäispankki-segmentti muodostuu henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden pankkitoiminnasta ja varallisuudenhoidosta osuuspankeissa sekä keskusyhteisökonsernissa.

Luottokanta kasvoi vuodessa 0,4 prosenttia 71,6 miljardiin euroon. Hiljentyneen asuntolainamarkkinan seurauksena asuntoluottoja nostettiin 38,3 prosenttia vertailukautta vähemmän. Asuntoluottokanta kasvoi 0,3 prosenttia 42,0 miljardiin euroon. Asuntoluottokannasta katsauskauden lopussa 88 prosenttia oli sidottuna 12 kuukauden euriboriin, 9 prosenttia lyhyempiin euribor-korkoihin ja 3 prosenttia OP-Prime-korkoon ja kiinteään korkoon. Yritysluottokanta kasvoi 0,7 prosenttia 8,2 miljardiin euroon. Asuntoyhteisöluottokanta kasvoi 4,4 prosenttia 8,8 miljardiin euroon. Muut luotot laskivat yhteensä 1,9 prosenttia 12,6 miljardiin euroon.

Henkilöasiakkaiden asuntoluotoista oli katsauskauden lopussa korkosuojattu 33,6 prosenttia (32,8). Katsauskauden lopussa korkokatto leikkasi korkokustannuksia jo noin 120 000 asuntoluotossa, joiden yhteenlaskettu lainapääoma oli 10,7 miljardia euroa.

Talletuskanta kasvoi 0,3 prosenttia 63,3 miljardiin euroon. Käyttö- ja maksuliiketilitalletukset laskivat 2,6 prosenttia ja sijoitustalletukset kasvoivat 6,1 prosenttia.

Korkea inflaatio ja viitekorkojen nousu heijastuivat vahvasti alkuvuoden asuntokauppaan. OP Kodin välittämien asunto- ja kiinteistökauppojen määrä väheni vertailukaudesta 33,7 prosenttia 1 876 kappaleeseen.

Maaliskuussa OP lanseerasi vihreän lainan pk-yrityksille ja taloyhtiöille. Uusi vihreä laina tukee investointeja esimerkiksi energiatehokkaaseen rakentamiseen, uusiutuvaan energiaan ja vähäpäästöisen liikenteen infrastruktuuriin.

OP Ryhmän asiakkaiden kiinnostus säästämiseen ja sijoittamiseen jatkui ensimmäisellä vuosineljänneksellä. OP-sijoitusrahastot saivat 21 700 uutta osuudenomistajaa. OP-sijoitusrahastoilla oli 1 230 000 osuudenomistajaa. Osakekaupankäynnin toteutuneiden toimeksiantojen määrä oli 18 prosenttia vertailukautta pienempi.

Katsauskaudella merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat peruspankkijärjestelmän uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Osuuspankkeja oli katsauskauden lopussa 106 (108). Useita osuuspankkien yhdistymishankkeita on vireillä eri puolilla Suomea.

Katsauskauden tulos

Vähittäispankin liikevoitto oli 256 miljoonaa euroa (54). Tuotot kasvoivat 43,3 prosenttia 661 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 92,7 prosenttia 455 miljoonaan euroon markkinakorkojen voimakkaan nousun seurauksena. Nettopalkkiotuotot laskivat 8,0 prosenttia 194 miljoonaan euroon. Vuoden 2022 lopussa toteutettu Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten korkoriskin suojauksen toimintamallin muutos laski nettopalkkiotuottoja.

Saamisten arvonalentumiset laskivat 70,8 prosenttia 12 miljoonaan euroon (41). Katsauskaudella lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 7 miljoonaa euroa (8). Järjestämättömät saamiset olivat 2,7 prosenttia (2,7) vastuista.

Kulut kasvoivat 5,3 prosenttia 346 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 5,3 prosenttia 118 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 6,3 prosenttia 218 miljoonaan euroon. ICT-kulut kasvattivat liiketoiminnan muita kuluja. Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 11,3 prosentilla 11 miljoonaan euroon.

OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 22,9 prosenttia 46 miljoonaan euroon. OP Ryhmä korotti omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia 30 prosentilla vuonna 2023.

Yrityspankki

- Liikevoitto nousi 100 miljoonaan euroon (3).
- Korkokate kasvoi 32,7 prosenttia 138 miljoonaan euroon, nettopalkkiotuotot kasvoivat 39,9 prosenttia 58 miljoonaan euroon ja tuotot sijoitustoiminnasta nousivat 19 miljoonaan euroon (-2).
- Saamisten arvonalentumiset olivat 11 miljoonaa euroa (43). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 1,9 prosenttia (2,0) vastuista.
- Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 7,7 prosenttia 80 miljoonaan euroon.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 4,2 prosenttia 27,3 miljardiin euroon ja talletukset pienenivät 19,9 prosenttia 11,2 miljardiin euroon. Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat pienenivät vuodessa 5,7 prosenttia 72,9 miljardiin euroon.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat asiakkuudenhallinnan, maksamisen ja varallisuudenhoidon järjestelmien uudistamiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Korkokate	138	104	32,7	457
Saamisten arvonalentumiset	-11	-43	-74,1	-18
Nettopalkkiotuotot	58	42	39,9	166
Tuotot sijoitustoiminnasta	19	-2	-	136
Liiketoiminnan muut tuotot	8	7	5,3	18
Henkilöstökulut	-24	-23	3,7	-95
Poistot ja arvonalentumiset	-1	-3	-52,9	-8
Liiketoiminnan muut kulut	-80	-74	7,7	-218
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-6	-5	15,7	-20
Liikevoitto	100	3	999	416
Tuotot yhteensä	222	151	47,2	776
Kulut yhteensä	-105	-100	5,1	-321
Kulu–tuotto–suhde, %	47,2	66,2	-19,0*	41,4
Järjestämättömät saamiset vastuista, % **	1,9	2,0	-0,1*	1,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,15	0,58	-0,43*	0,58
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,01	0,03	0,97*	1,00
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,07	0,09	0,98*	1,05

Mrd. €	31.3.2023	31.3.2022	Muutos, %	31.12.2022
Luottokanta***				
Yritysluotot	19,2	18,8	2,1	19,9
Asuntoyhteisöt	2,1	2,0	5,0	2,1
Muut luotot	6,0	5,4	11,1	5,8
Luottokanta yhteensä	27,3	26,2	4,2	27,8
Takauskanta	3,4	3,5	-3,0	3,4
Muut vastuut	6,5	5,5	18,2	6,4
Talletukset***	11,2	14,0	-19,9	14,0
Hallinnoitavat varat (brutto)				
Sijoitusrahastot	28,1	30,9	-9,1	27,6
Instituutioasiakkaat	35,7	37,0	-3,5	35,7
Private Banking	9,1	9,4	-3,4	9,0
Hallinnoitavat varat (brutto) yhteensä	72,9	77,4	-5,7	72,3
Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Nettomyynti				
Private Banking -asiakkaat	78	65	19,7	-1
Instituutioasiakkaat	-199	-240	-	-356
Nettomyynti yhteensä	-120	-174	-	-357

*Suhdeluvun muutos.

**Suhdeluvun laskennassa vastuut -erä ei sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä määrittelyä.

***Luottokanta ja talletukset eivät sisällä vuoden 2023 alusta lähtien suojauslaskennassa olevien luottojen ja talletusten käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä määrittelyä.

OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä varallisuudenhoidosta. Segmentti sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Säilytys Oy:n ja OP Kiinteistösijoitus Oy:n.

Luottokanta nousi vuodessa 4,2 prosenttia 27,3 miljardiin euroon ja talletuskanta laski 19,9 prosenttia 11,2 miljardiin euroon.

Yrityspankin panostukset kestävä talouden edistämiseen kasvattivat kestävä rahoituksen sitoumuskannan 5,5 miljardiin euroon (5,2). Kestävä rahoituksen kysyntä on jatkunut voimakkaana ja yritykset ovat hyödyntäneet Yrityspankin kestävä talouden rahoittamisen osaamista aktiivisesti.

Yritysten investointihalukkuuden hidastuminen näkyi luottokannan kehityksessä. Luottokantaa kasvatti henkilöasiakkaille autojen hankintaan ja kodin perusparannuksiin, kuten muun muassa uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen myönnetty rahoitus. OP Ryhmän markkinaosuus vähäpäästöisten henkilöautojen rahoittajana kasvoi alkuvuoden aikana.

Yrityspankin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat asiakkuudenhallintaan, maksamisen, rahoituksen ja varainhoidon järjestelmien uudistamiseen. Uuden ryhmätasoisesti asiakkuudenhallinta järjestelmän käyttöönotolla tavoittelemme strategisen painopisteemme mukaisesti laadukkaampaa ja tehokkaampaa toimintaa sekä parempaa asiakaskokemusta. Maksamisen perusjärjestelmien uudistamista ja asiointipalvelujen parantamista jatketaan edelleen. Varainhoidossa uudistetaan rahastojen hallinnointiprosesseja ja asiakaspalvelua.

Varainhoidon nettomyynti oli -120 miljoonaa euroa (-174). Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat kasvoivat 0,9 prosenttia ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 72,9 miljardiin euroon (72,3). Hallinnoitavat varat sisälsivät noin 23 miljardia euroa OP Ryhmään kuuluvien yritysten varoja (23).

OP-Rahastoyhtiö Oy perusti kaksi uutta rahastoa täydentämään jo entuudestaan kattavaa vaihtoehtoisten sijoitusten tuoteportfoliota. Tuottohakuisille sijoittajille lanseerattiin OP-Private Equity -rahaston, joka laajentaa tarjontaamme listaamattomiin osakkeisiin. Ammattimaisille asiakkaille suunnattu OP-Alternative Credit tarjoaa sijoitusmahdollisuuden vaihtoehtoihin korkosijoituksiin.

Strukturoitujen tuotteiden kysyntä jatkui markkinatilanteen tukemana alkuvuoden erittäin vahvana.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin liikevoitto oli 100 miljoonaa euroa (3). Kulu–tuotto–suhde oli 47,2 prosenttia (66,2).

Korkokate kasvoi 32,7 prosenttia 138 miljoonaan euroon (104). Yrityspankin nettopalkkiotuotot olivat 58 miljoonaa euroa (42). Vuoden 2022 lopussa toteutettu Yrityspankin ja Vähittäspankin välisten johdannaissopimusten korkoriskien suojauksen toimintamallin muutos paransi nettopalkkiotuottoja ja vähensi vastaavasti sijoitustoiminnan nettotuottoja.

Yrityspankki-segmentin nettopalkkiotuotot

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %
Sijoitusrahastot	36	34	5,9
Omaisuuksienhoito	3	3	-6,5
Muut	19	4	343,5
Yhteensä	58	42	39,9

Saamisten arvonalentumiset olivat 11 miljoonaa euroa (43). Järjestämättömät saamiset olivat 1,9 prosenttia (2,0) vastuista.

Korkotason nopean nousun taittuminen paransi sijoitustoiminnan tuottoja. Tuotot sijoitustoiminnasta nousivat 19 miljoonaan euroon (-2).

Henkilöstökulut kasvoivat 3,7 prosenttia 24 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 7,7 prosenttia 80 miljoonaan euroon. Vakausmaksu kasvoi 30 miljoonaan euroon (29).

Vakuutus

- Liikevoitto oli 90 miljoonaa euroa (85).
- Vakuutuspalvelutulos oli -2 miljoonaa euroa (21). Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 94 miljoonaa euroa (35).
- Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 7,0 prosenttia 787 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde oli 101 prosenttia (98).
- Kulut kasvoivat vertailuvuodesta 129 miljoonaan euroon (118).
- Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt kasvoivat 2,5 prosenttia ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 11,9 miljardiin euroon. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 9,2 prosenttia.
- Kehityspanostukset kohdistuivat perusjärjestelmä uudistukseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Vakuutuspalvelutulos	-2	21	-	109
Nettorahoitustuotot	-223	837	-	2 226
Sijoitustoiminnan nettotuotot	317	-802	-	-2 072
Tuotot sijoitustoiminnasta	94	35	167,6	154
Nettopalkkiotuotot	10	12	-10,9	50
Muut nettotuotot	0	32	-	36
Henkilöstökulut	-42	-39	9,0	-147
Poistot ja arvonalentumiset	-13	-14	-7,1	-51
Liiketoiminnan muut kulut	-74	-65	13,1	-264
Kulut yhteensä	-129	-118	9,4	-462
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	120	106	12,7	416
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-3	-2	12,9	-10
Liikevoitto	90	85	5,7	293
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,35	1,20	-0,15*	
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,44	1,28	-0,17*	

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Vakuutus-segmentti muodostuu vahinko- ja henkivakuutusliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy.

Vahinkovakuutuksessa vakuutusasiointinsa keskittäneiden etuasiakastalouksien määrä kasvoi ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 4 814 taloudella 704 050 talouteen. Erityisesti terveystalouksien myynti kasvoi alkuvuonna.

Ilmoitettujen vahinkojen määrä kasvoi 22 prosenttia vertailukaudesta. Kasvu oli suurinta sairaskuluvakuutuksissa, kun talven flunssa-aallot kasvattivat lääkärikäyntien määriä. Suurvahinkoja oli vertailukautta vähemmän.

Henkivakuutuksessa riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 9,2 prosenttia ja sijoitussidonnaisen ryhmäläkevakuutuksen maksutulo 31,3 prosenttia. Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt kasvoivat 2,5 prosenttia ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 11,9 miljardiin euroon (11,6).

Katsauskauden tulos

Liikevoitto oli 90 miljoonaa euroa (85). Vakuutuspalvelutulos oli -2 miljoonaa euroa (21).

Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 94 miljoonaa euroa (35). Vakuutusvelkojen arvo kasvoi korkotason laskiessa lievästi. Tämä näkyi nettorahoituskulujen kasvuna. Vertailuvuonna korkojen nousu pienensi vakuutusvelkojen arvoa. Sijoitustoiminnan nettotuottoja kasvatti osakkeiden arvonnousu.

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutusvelkoihin -standardia 1.1.2023 lähtien. Uusi kirjaamistapa muutti vahinkovakuutuksessa vuoden sisäistä vakuutuspalvelutuloksen jaksottumista. Odotetut tappiot kirjataan välittömästi tulokseen, mikä pienentää alkuvuoden tulosta. Henkivakuutuksessa tappiokomponentin kirjaaminen muutti myös vuosien välistä tuloksen jaksottumista. Sijoitustulos kirjataan tulokseen käyvin arvoin. Taloudellisten oletusten, kuten korkotason muutoksen vaikutukset vakuutusvelan arvoon, kirjataan nettorahoitustuottoihin. Sijoitustoiminnan nettotuotot ja nettorahoitustuotot yhdessä kertovat sijoitustoiminnan tuloksellisuuden.

Vakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-69	393
Asiakkaiden sijoitusvarallisuuden vastuun muutos	-126	313
Erillistaseiden vastuun arvomuutos	-27	131
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-223	837
Korkosijoitukset	83	-358
Listatut osakkeet	58	-62
Muut likvidit sijoitukset	0	-8
Kiinteistösijoitukset	5	38
Muut epälikvidit sijoitukset	8	17
Sijoitustoiminnan tuotot	155	-372
Erillistaseiden sijoitusomaisuuden arvomuutos	35	-128
Tuotot sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten katteena olevista varoista	299	-738
Sijoitussopimusten (IFRS9) vastuun arvomuutos	-168	424
Osakkuus- ja yhteisyritykset sekä muut	-4	12
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	94	35

Vahinkovakuutuksen tulos

Vahinkovakuutuksen liikevoitto oli 51 miljoonaa euroa (72). Sijoitustulosta vahvasti osakkeiden positiivinen arvonkehitys. Kannattavuus heikkeni hieman vertailukaudesta korvauskulujen kasvun sekä jälleenvakuutuksen kohonneiden kustannusten takia. Vertailukaudella muihin tuottoihin sisältyi Pohjola Sairaalan myyntivoitto 32 miljoonaa euroa.

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %
Vakuutusmaksutuotot	415	394	5,5
Korvauskulut	-298	-293	1,7
Toimintakulut	-118	-109	8,2
Vakuutuspalvelutulos, brutto	0	-8	-93,8
Jälleenvakuuttajan osuus maksutuotoista	-27	-10	177,2
Jälleenvakuuttajan osuus vakuutuspalvelukuluista	25	26	-4,9
Jälleenvakuutuksen nettotuotot	-2	17	-109,6
Vakuutuspalvelutulos	-2	9	-123,9
Nettorahoitustuotot	-38	197	-
Sijoitustoiminnan tuotot	90	-165	-
Tuotot sijoitustoiminnasta	52	32	62,0
Muut nettotuotot	2	31	-94,1
Liikevoitto	51	72	-28,2
Yhdistetty kulusuhde	100,5	97,7	
Riskisuhde	70,3	69,4	
Toimintakulusuhde	30,2	28,3	

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	228	214	6,6
Yritysihän	559	522	7,1
Yhteensä	787	736	7,0

Vakuutusmaksutulo kasvoi 7,0 prosenttia 787 miljoonaan euroon. Maksutuloa kasvatti asiakasmäärän kasvun lisäksi indeksikorotukset sekä hinnan korotukset yleisen kustannustason nousun seurauksena. Nettomaksutuottoja rasitti jälleenvakuutuskustannusten kasvu. Nettomaksutuotot kasvoivat 1,2 prosenttia 389 miljoonaan euroon.

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajan osuutta kasvoivat 1,7 prosenttia 298 miljoonaan euroon. Korvauskuluja kasvatti yleinen kustannustason nousu sekä etenkin sairaskuluvakuutuksissa vahinkomäärien kasvu.

Suurvahinkoja oli vertailukautta vähemmän. Tammi–maaliskuussa kirjattiin 24 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (27), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 19 miljoonaa euroa (40). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Vahinkovakuutuksen riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 70,3 prosenttia (69,4). Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 6 miljoonaa euroa (1).

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 30,2 prosenttia (28,3). Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde heikkeni 100,5 prosenttiin (97,7).

Vahinkovakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-38	197
Korkosijoitukset	47	-170
Listatut osakkeet	34	-32
Muut likvidit sijoitukset	0	-4
Kiinteistösijoitukset	4	32
Muut epälikvidit sijoitukset	5	8
Sijoitustoiminnan tuotot	90	-165
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	52	32

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

	1–3/2023	1–3/2022
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	2,1	-4,0
Korkosijoitusten running yield, %	2,0	0,9
	31.3.2023	31.12.2022
Sijoituskanta, milj. €	4 238	4 071
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	92	92
Vähintään A-luokiteltuja saamisia, %	56	56
Modifioitu duraatio	3,3	2,8

Henkivakuutuksen tulos

Liikevoitto kasvoi 37 miljoonaan euroon (4) sijoitustoiminnan tuloksen vahvistumisen seurauksena. Vakuutuspalvelutulos heikkeni etuusperusteisen ryhmäläkevakuutuksen indeksikorotusten takia. Kulut kasvoivat 3 miljoonaa euroa 20 miljoonaan euroon. Katsauskaudella käynnistyi riskihenkivakuutuksen ja yksilöllisen sijoitusvakuutuksen alustauudistukset, jotka kasvattivat kehittämiskuluja.

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Vakuutuspalvelutulos	0	12	-	-55
Nettorahoituskulut	-184	641		1642
Sijoitustoiminnan tuotot	225	-647		-1643
Tuotot sijoitustoiminnasta	41	-6	-	-1
Nettopalkkiotuotot	9	9	-0,3	40
Henkilöstökulut	-4	-3	10,5	-13
Poistot ja arvonalentumiset	-5	-5	-10,6	-20
Liiketoiminnan muut kulut	-12	-9	38,2	-37
Kulut yhteensä	-20	-17	17,8	-70
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	11	9	12,6	38
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-3	-3	12,9	-10
Liikevoitto	37	4	758,2	-57
Kulu-tuotto-suhde, %	33	71	-38	312

Henkivakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-31	196
Asiakkaiden sijoitusvarallisuuden vastuun muutos	-126	313
Erillistaseiden vastuun arvonmuutos	-27	131
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-184	641
Korkosijoitukset	36	-188
Listatut osakkeet	24	-29
Muut likvidit sijoitukset	0	-4
Kiinteistösijoitukset	1	6
Muut epälikvidit sijoitukset	3	8
Sijoitustoiminnan tuotot	65	-207
Erillistaseiden sijoitusomaisuuden arvonmuutos	35	-128
Tuotot sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten katteena olevista varoista	299	-738
Sijoitussopimusten (IFRS9) vastuun arvonmuutos	-168	424
Osakkuus- ja yhteisyritykset sekä muut	-6	3
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	41	32

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja*

	1–3/2023	1–3/2022
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	2,0	-5,6
Korkosijoitusten running yield, %	1,7	1,0
	31.3.2023	31.12.2022
Sijoituskanta, milj. €	3 269	3 235
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	92	90
A-luokiteltuja saamia vähintään, %	56	50
Modifioitu duraatio	3,0	2,8

* ilman eriytettyjä taseita

Ryhmätoiminnot

Avainlukuja

Milj. €	1–3/2023	1–3/2022	Muutos, %	1–12/2022
Korkokate	-12	-10	-	-62
Saamisten arvonalentumiset	0	0	-	0
Nettopalkkiotuotot	1	1	23,8	0
Tuotot sijoitustoiminnasta	19	11	67,8	-11
Liiketoiminnan muut tuotot	176	181	-2,7	657
Henkilöstökulut	-55	-53	4,0	195
Poistot ja arvonalentumiset	-22	-29	-32,5	103
Liiketoiminnan muut kulut	-180	-171	13,4	376
Liikevoitto	4	11	-166,3	-91

Ryhmätoiminnot-segmentti sisältää OP Osuuskunnan liiketoimintasegmenttejä tukevat ja varmentavat toiminnot ja OP Yrityspankki Oyj:n keskuspankkitoiminnot.

Katsauskauden tulos

Ryhmätoimintojen liikevoitto oli 4 miljoonaa euroa (11).

Ryhmätoimintojen korkokate oli -12 miljoonaa euroa (-10). TLTRO III -rahoitukseen ja sen suojaukseen liittyvien erien vaikutus oli katsauskaudella -11 miljoonaa (3). Markkinakorkojen nousu vaikutti positiivisesti korkokatteeseen.

Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 67,8 prosenttia 19 miljoonaa euroon. Liiketoiminnan muut tuotot laskivat 2,7 prosenttia 176 miljoonaa euroon. Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä eriä.

Henkilöstökulut kasvoivat 4,0 prosenttia 55 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 32,5 prosenttia 22 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 13,4 prosenttia 180 miljoonaan euroon. ICT-kulut kasvoivat 2,3 prosenttia 72,8 miljoonaan euroon.

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 217 prosenttia (217) ja NSFR-suhdeluku oli 127 prosenttia (128) katsauskauden lopussa. OP Ryhmän taseen varoissa oli katsauskauden lopussa 162 miljoonalla eurolla (1) joukkovelkakirjoja, joita ei kirjanpidossa arvosteta käypään arvoon. Näiden joukkovelkakirjojen käypä arvo oli 161 miljoonaa euroa (1) katsauskauden lopussa.

OP Ryhmän senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan sekä katettujen joukkovelkakirjalainojen keskimarginaali oli maaliskuun lopussa 31 korkopistettä (27). Tammi-maaliskuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 1,2 miljardia euroa (0,5). OP Ryhmä maksoi katsauskaudella takaisin kokonaisuudessaan 12 miljardin TLTRO III -rahoituksen.

ICT-investoinnit

OP Ryhmä investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Keskusyhteisö tytäryhtiöineen vastaa OP Ryhmän tuotteiden ja palveluiden, digitaalisten kanavien sekä yhteisen teknologia-, data- ja kyberturvallisuuskäytökykyjen kehittämistä ja varmistaa palveluiden korkean laadun, saatavuuden ja tietoturvallisuuden. Kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-toiminnan kustannuksista.

OP Ryhmän kehittämismenot olivat tammi–maaliskuussa 87 miljoonaa euroa (73). Niihin sisältyvät lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Kehittämismenoista 23 miljoonaa euroa (23) on aktivoitu. Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Ryhmän investoinneista sisältyy tämän osavuosisikatsauksen tekstiosan liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Henkilöstö

OP Ryhmän palveluksessa oli katsauskauden lopussa 13 204 henkilöä (12 999). Henkilöstöä oli keskimäärin 13 098 (13 077). Henkilömäärä kasvoi katsauskaudella palvelujen kehittämisen sekä riskienhallinta ja compliance -toiminnon tehtävissä. Maaliskuussa käynnistyi Kiitorata trainee -ohjelma, johon osallistuu 92 harjoittelijaa.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	31.3.2023	31.12.2022
Vähittäispankki	7 527	7 450
Yrityspankki	987	962
Vakuutus	2 370	2 373
Ryhmätoiminnot	2 320	2 214
Yhteensä	13 204	12 999

Katsauskauden aikana OP Ryhmän palveluksesta siirtyi eläkkeelle 23 henkilöä (57). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 60,9 vuotta (62,6).

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2023 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely.

OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP Ryhmän osavuosisikatsaukseen yhdisteltiin katsauskauden lopussa yhteensä 106 (108) osuuspankkia ja OP Osuuskunta -konserni. Katsauskaudella osuuspankkien lukumäärää laskivat pankkien sulautumiset.

Kiteen Seudun ja Rääkkylän Osuuspankit sulautuivat Pohjois-Karjalan Osuuspankkiin 31.3.2023.

Pohjolan Osuuspankki, Tornion Osuuspankki ja Oulun Osuuspankki ovat 22.9.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Pohjolan ja Tornion Osuuspankit sulautuvat Oulun Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 30.4.2023. Sulautumisten yhteydessä Oulun Osuuspankin toiminimi muuttuu Pohjolan Osuuspankiksi.

Etelä-Hämeen Osuuspankki ja Päijät-Hämeen Osuuspankki ovat 16.2.2023 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Päijät-Hämeen Osuuspankki sulautuu Etelä-Hämeen Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.12.2023. Sulautumisen yhteydessä Etelä-Hämeen Osuuspankin toiminimi muuttuu Hämeen Osuuspankiksi.

OP Osuuskunnan hallinto

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi 1.12.2022 jäsenet OP Osuuskunnan hallitukseen toimikaudelle 1.1.–31.12.2023. Hallituksen kokoonpanoon ei tullut muutoksia. Lisäksi OP Osuuskunnan sääntöjen mukaan pääjohtaja on toimiaikanaan hallituksen jäsen.

Hallituksessa jatkoivat vuonna 2023 Jarna Heinonen (yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu), Jari Himanen (toimitusjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki), Kati Levoranta (Executive Vice President, kaupallinen ja operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy), Pekka Loikkanen (hallitusammattilainen), Tero Ojanperä (hallituksen puheenjohtaja, Silo.AI), Riitta Palomäki (hallitusammattilainen), Jaakko Pehkonen (rahoitusneuvos, kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto), Timo Ritakallio (pääjohtaja, OP Ryhmä), Petri Sahlström (professori, Oulun yliopisto), Olli Tarkkanen (toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki) ja Mervi Väisänen (markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu).

Lisäksi hallitus valitsi 21.12.2022 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

OP Osuuskunnan varsinainen osuuskunnan kokous

OP Osuuskunta piti 26.4.2023 varsinaisen osuuskunnan kokouksen, jossa valittiin hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastaja.

Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa valittiin uudelleen seuraavat erovuorossa olleet hallintoneuvoston jäsenet: FM Eeva Harju, professori Saara Julkunen, toimitusjohtaja Matti Kiuru, vanhempi maatalousekonomisti Päivi Kujala, KHT-tilintarkastaja Katja Kuosa-Kaartti, senior manager Anssi Mäkelä, toimitusjohtaja Kari Mäkelä, toimitusjohtaja Heikki Palosaari, toimitusjohtaja Jyrki Rantala, toimitusjohtaja Teemu Sarhemia ja toimitusjohtaja Ari Väänänen.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin: myyntipäällikkö Jan Drugge, henkilöstöjohtaja Titta Saksa ja yrittäjä Miika Sunikka.

Järjestäytymiskokouksessaan 26.4.2023 hallintoneuvosto valitsi hallintoneuvoston puheenjohtajiston. Puheenjohtajaksi valittiin hallituksen puheenjohtaja Annukka Nikola ja varapuheenjohtajiksi yrittäjä Taija Jurmu ja toimitusjohtaja Ari Väänänen.

Tilintarkastajaksi tilikaudelle 2023 valittiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha-Pekka Mylén.

Loppuvuoden näkymät

Talouden arvioidaan painuvan maltilliseen taantumaan ja inflaation odotetaan laskevan hitaasti.

Toimintaympäristöön liittyy yhä poikkeuksellista epävarmuutta. Globaalien sijoitusmarkkinoiden kehitys yhdessä geopoliittisen tilanteen kanssa voivat äkillisesti vaikuttaa toimintaympäristöön.

OP Ryhmän vuoden 2023 liikevoiton (tuloksen ennen veroja) arvioidaan markkinakorkojen nousun myötä muodostuvan suuremmaksi kuin vuoden 2022 liikevoitto (tulos ennen veroja).

OP Ryhmän tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät toimintaympäristön kehitykseen, korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä saamisten arvonalentumisten kehitykseen. Osavuosisikatsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla. Tunnuslukukaavat ovat johdettavissa tilinpäätöstiedotteessa esitetyistä luvuista, joten erillisiä vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmia ei ole esitetty.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tunnusluku	Laskentakaava	Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana.
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonusia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonusia.
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa.
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonusia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonusia.
Kulu-tuotto-suhde, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Tuotot yhteensä	Korkokate + Nettopalkkiotuotot + Vakuutuspalvelutulos + Tuotot sijoitustoiminnasta + Liiketoiminnan muut tuotot + Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	Tunnusluku kuvaa kaikkien tuottojen kehittymistä.
Kulut yhteensä	Henkilöstökulut + Poistot ja arvonalentumiset + Liiketoiminnan muut kulut	Tunnusluku kuvaa kaikkien kulujen kehittymistä.
Tuotot sijoitustoiminnasta	Vakuutuksen nettorahoitustuotot + Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot + Sijoitustoiminnan nettotuotot	Tunnusluku kuvaa kaikkien sijoitustoimintaan liittyvien tuottojen kehittymistä.

Luottokanta	Tase erään Saamiset asiakkailta sisältyvät luotot ja tappiota koskeva vähennyserä.		Asiakkaille myönnettyjen luottojen kokonaismäärä.
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)	x 100	Tunnusluvulla kuvataan tuloslaskelmalle kirjattujen saamisten arvonalentumisten määrää suhteessa luotto- ja takauskantaan. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
	Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa		
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset		Asiakkaiden talletusten kokonaismäärä.
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	Tappiota koskeva vähennyserä	x 100	Tunnusluvulla mitataan, paljonko odotettavissa olevien tappioiden määrä kattaa vastuun määrästä.
	Saamiset asiakkailta (taseen ja taseen ulkopuoliset erät)		
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella	x 100	Tunnusluvulla mitataan SICR-mallin (luottoriskin merkittävä kasvu) tehokkuutta, eli kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3.
	Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella		
Asiakasliiketoiminnan tuotot	Korkokate + vakuutuspalvelutulot + nettopalkkiotuotot		Asiakasliiketoiminnan tuotot kuvaavat korkokatteen, vakuutuspalvelutuloksen ja nettopalkkiotuottojen kehittymistä. Suoraan asiakkailta saatavat tuotot esitetään pääosin näissä erissä.
Vahinkovakuutus:			
Yhdistetty kulusuhde, %	Riskisuhde + Toimintakulusuhde		Yhdistetty kulusuhde on keskeinen vahinkovakuutusyhtiön tehokkuutta kuvaava tunnusluku. Tunnusluku kertoo, riittävätkö maksutuotot tarkastelukaudella kattamaan yhtiön kulut.
Riskisuhde, %	Korvauskulut	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin. Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuukien jälkeen.
	Vakuutusmaksutuotot (netto)		
Toimintakulusuhde, %	Liikekulut ja korvausten selvittelykulut	x 100	Tunnusluku kertoo yhtiön toiminnan kulujen (hankinta-, hoito-, hallinto ja vahinkojen hoitokulut) käytön suhteessa maksutuottoihin.
	Vakuutusmaksutuotot (netto)		

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (Tier 1)}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Solvenssisuhde, %	$\frac{\text{Oma varallisuus}}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa vakuutusyhtiön vakavaraisuutta ja kertoo oman varallisuuden suhteen kokonaisriskin määrään.
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Vastuiden määrä}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen velkaantuneisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen vastuiden kokonaismäärään.
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	$\frac{\text{Likvidit varat}}{\text{Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiä, joka edellyttää pankilta riittäviä korkealaatuisia likvidejä varoja 30 päivää kestävästä akuutista stressiskenaariosta selviämiseen.
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	$\frac{\text{Pysyvä varainhankinta}}{\text{Pysyvän varainhankinnan vaade}}$	x 100	Pysyvän varainhankinnan tunnusluku kuvaa pitkän aikavälin likviditeettiriskiä, joka edellyttää pankilta riittävää määrää vakaita rahoituslähteitä suhteessa vakaita rahoituslähteitä edellyttäviin eriin. Tavoitteena on turvata varojen ja velkojen kestävää maturiteettirakennetta vuoden aikahorisontilla ja rajoittaa turvautumista liiaksi lyhytaikaiseen tukkuvarainhankintaan.
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	$\frac{\text{Ryhmittymän omat varat yhteensä}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen omien varojen vähimmäismäärään.

Järjestämättömät saamiset
 vastuista, %

 Järjestämättömät saamiset
 (brutto)

x 100

 Vastuut katsauskauden lopussa

Tunnusluku kuvaa vakavissa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisista ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä tällaisiin saamisiin kohdistuvia taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömät saamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.

Ongelmasaamiset vastuista, %

Ongelmasaamiset (brutto)

x 100

 Vastuut katsauskauden lopussa

Tunnusluku kuvaa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisista, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä tällaisiin tai terveisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömien lainanhoitojoustojen lisäksi ongelmasaamisiin sisältyvät koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamiseksi. Ongelmasaamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.

 Terveet lainanhoitojoustosaamiset
 vastuista, %

 Terveet
 lainanhoitojoustosaamiset
 (brutto)

x 100

 Vastuut katsauskauden lopussa

Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitojoustosaamisten osuutta koko vastuukannasta. Terveitä lainanhoitojoustosaamisista ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustosaamiseksi.

Terveet lainanhoitajoustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajoustosaamiset (brutto)}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}}$	x 100	<p>Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitajoustosaamisten osuutta ongelmasaamisista, joihin sisältyy terveiden lainanhoitajoustosaamisten lisäksi järjestämättömät saamiset. Terveitä lainanhoitajoustosaamia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitajoustosaamisiksi.</p>
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}}$	x 100	<p>Tunnusluku kuvaa odotettavissa olevien tappioiden osuutta kaikista ongelmasaamisista. Ongelmasaamisiin sisältyvät järjestämättömät saamiset sekä terveet lainanhoitajoustosaamiset.</p>
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta		<p>Tunnusluku kuvaa annettujen luottojen ja takauksen yhteismäärää.</p>
Vastuut	Luotto- ja takauskanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt		<p>Ongelmasaamisten ja järjestämättömien saamisten suhteutusperusteena käytetään luotto- ja takauskannan, korkosaamisten sekä käyttämättömien luottojärjestelyiden (nostamattomat luotot ja nostovarot) summaa.</p>
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt		<p>Luotto- ja takauskannan lisäksi vastuita muodostuu korkosaamisista sekä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (nostamattomat luotot ja nostovarot).</p>

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	31.3.2023	31.12.2022
OP Ryhmän oma pääoma	14 937	14 335
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-971	-721
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	308	337
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	14 273	13 951
Aineettomat hyödykkeet	-306	-343
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-235	-231
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-5	-163
Ennakoitu voitonjako ja edelliseltä tilikaudelta maksamaton voitonjako	-260	-144
ECL - odotetut tappiot alijäämä		-425
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-129	-76
Ydinpääoma (CET1)	13 338	12 569
Ensisijainen pääoma (T1)	13 338	12 569
Debentuurilainat	1 308	1 308
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	83	91
Yleiset luottoriskioikaisut	77	
Toissijainen pääoma (T2)	1 467	1 399
Omat varat yhteensä	14 805	13 968
Kokonaisriski, milj. €	31.3.2023	31.12.2022
Luotto- ja vastapuoliriski	64 992	60 437
Standardimenetelmä (SA)*	64 992	8 476
Valtio- ja keskuspankkivastuut	553	495
Luottolaitosvastuut	605	627
Yritysvastuut	27 554	5 244
Vähittäisvastuut	9 230	1 245
Kiinteistövakuudelliset vastuut	19 776	153
Maksukyvyttömät vastuut	2 123	72
Erityisen suuren riskin erät	1 154	
Katetut joukkolainat	546	540
Saamiset, joihin voidaan soveltaa lyhyen aikavälin luottoluokitusta	1	0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	30	0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2 421	1
Muut	998	99
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)		51 960
Yritysvastuut		29 997
Vähittäisvastuut		12 002
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		8 944
Muut		1 018
Keskusvastapuolen maksukyvyttömyysrahaston riskit	0	0
Arvopaperistetut erät	110	111
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 097	1 070
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	4 156	3 851
Vastuun arvonoikaus (CVA)	202	179
Muut riskit**	2 300	6 678
Kokonaisriski yhteensä	72 857	72 327

* OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuslaskennassaan ja -raportoinnissaan standardimenetelmään vuoden 2023 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

** Muuten kattamattomat riskit. Vertailukaudella standardimenetelmään perustuva riskipainotettujen erien lattia.

Suhdeluvut, %	31.3.2023	31.12.2022
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,3	17,4
Tier1-vakavaraisuussuhde	18,3	17,4
Vakavaraisuussuhde	20,3	19,3
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	31.3.2023	31.12.2022
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,3	17,4
Tier1-vakavaraisuussuhde	18,3	17,4
Vakavaraisuussuhde	20,2	19,2
Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2023	31.12.2022
Omat varat	14 805	13 968
Pääomavaatimus	10 425	9 979
Puskuri pääomavaatimukseen	4 380	3 989

Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 1,5 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,25 prosenttia, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma (T1)	13 338	12 569
Vastuut yhteensä	146 855	165 362
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	9,1	7,6

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa velkaantuneisuutta, mittarin minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. €	31.3.2023	31.12.2022
OP Ryhmän omat pääomat	14 937	14 335
Muut pankkitoiminnan ensi- ja toissijaiseen pääomaan luettavat erät	1 467	1 399
Muut omiin varoihin sisältymättömät toimialakohtaiset erät	-332	-442
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 030	-1 077
Vakuutusliiketoiminnan arvostuserot*	751	1 083
Suunniteltu voitonjako	-260	-144
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät**	144	177
ECL – odotetut tappiot alijäämä		-370
Ryhmittymän omat varat yhteensä	15 678	14 961
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade***	10 095	9 661
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade*	1 338	1 237
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	11 433	10 898
Ryhmittymän vakavaraisuus	4 245	4 063
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä) (%)	137	137

* Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden mukaiset arvostuserot ja arvio SCR:sta

** Eläkevastuun ylikate, käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

*** Kokonaisriski x 14,3 %

Luvuissa on huomioitu siirtymäsäännökset.

TAULUKKO-OSA

Tuloslaskelma

MIJ. €	Lite	1-3/2023	1-3/2022
Korkotuotot		999	339
Korkokulut		-384	-6
Korkokate	3	615	334
Saamisten arvonalentumiset	4	-23	-83
Palkkiotuotot		277	280
Palkkiokulut		-33	-33
Nettopalkkiotuotot	5	244	247
Vakuutusmaksutuotot		485	451
Vakuutuspalvelukulut		-485	-447
Jälleenvakuutusopimusten nettotuotot		-3	16
Vakuutuspalvelutulos	6	-2	21
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		-214	839
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		-9	-2
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	7	-223	837
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	8	33	-19
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	317	-748
Liiketoiminnan muut tuotot		6	39
Henkilöstökulut		-222	-211
Poistot ja arvonalentumiset		-47	-57
Liiketoiminnan muut kulut	10	-284	-246
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen		120	106
Liiketoiminnan kulut		-433	-407
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-55	-46
Liikevoitto (-tappio)		480	174
Tulos ennen veroja		480	174
Tuloverot		-95	-25
Kauden tulos		385	148
Jakautuminen:			
Omistajien osuus kauden tuloksesta		383	142
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden tuloksesta		2	6
Yhteensä		385	148

Laaja tuloslaskelma

MIJ. €	Lite	1-3/2023	1-3/2022
Kauden tulos		385	148
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		11	35
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta	15	-2	-21
Rahavirran suojauksesta	15	36	-195
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		-2	-7
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käypään arvoon arvostamisesta	15	0	4
Rahavirran suojauksesta	15	-7	39
Muut laajan tuloksen erät		35	-145
Kauden laaja tulos		420	3
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		419	-3
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		2	6
Yhteensä		420	3

Tase

Milj. €	Liite	31.3.2023	31.12.2022
Käteiset varat		17 537	35 004
Saamiset luottolaitoksilta		1 165	798
Saamiset asiakkailta		97 253	98 546
Johdannaissopimukset		3 537	4 117
Sijoitusomaisuus		21 268	20 742
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		11 883	11 597
Jälleenvakuutusvarat	11	237	245
Aineettomat hyödykkeet		1 136	1 153
Aineelliset hyödykkeet		446	423
Muut varat		2 921	2 401
Verosaamiset		374	664
Varat yhteensä		157 757	175 691
Velat luottolaitoksille		249	12 301
Velat asiakkaille		75 419	81 468
Johdannaissopimukset	20	3 808	4 432
Vakuutusvelat		11 754	11 442
Jälleenvakuutusvelat	13	2	2
Velat sijoitusomaisuudesta		7 415	7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14	35 765	37 438
Varaukset ja muut velat		5 766	3 821
Verovelat		1 258	1 522
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384	1 384
Velat yhteensä		142 820	161 023
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		215	217
Tuotto-osuudet		3 266	3 369
Käyvän arvon rahasto	15	-334	-360
Muut rahastot		2 172	2 172
Kertyneet voittovarot		9 502	9 153
Määräysvallattomien omistajien osuus		116	118
Oma pääoma yhteensä		14 937	14 668
Velat ja oma pääoma yhteensä		157 757	175 691

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutusopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu. Osavuositarkastuksen liitetiedoissa 1 Laatimisperiaatteet kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönnotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057	128	14 184
IFRS 17 -siirtymän vaikutus 1.1.2022		-205		154	-52		-52
Oma pääoma 1.1.2022	3 459	118	2 184	8 244	14 005	128	14 133
Kauden laaja tulos		-173		170	-3	6	3
Kauden tulos				142	142	6	148
Muut laajan tuloksen erät		-173		28	-145		-145
Voitonjako				-34	-34	-2	-36
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	-58				-58		-58
Rahastosiirrot			-12	12			
Muut				0	0	-3	-4
Oma pääoma 31.3.2022	3 401	-55	2 172	8 391	13 909	128	14 038

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	3 586	-360	2 172	9 153	14 550	118	14 668
Kauden laaja tulos		27		392	419	2	420
Kauden tulos				383	383	2	385
Muut laajan tuloksen erät		27		9	35		35
Voitonjako				-46	-46	-2	-48
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	-105				-105		-105
Muut			0	4	4	-2	2
Oma pääoma 31.3.2023	3 480	-334	2 172	9 502	14 821	116	14 937

Rahavirtalaskelma

MIJ. €	1-3/2023	1-3/2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	385	148
Oikaisut kauden tulokseen	-149	964
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	145	-1 057
Saamiset luottolaitoksilta	-484	158
Johdannaissopimukset	45	-194
Saamiset asiakkailta	1 391	-1 083
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat	-4	-5
Sijoitusomaisuus	-238	334
Jälleevakuutus sopimusvarat	8	-18
Muut varat	-573	-250
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-15 970	-1 447
Velat luottolaitoksille	-12 066	-20
Johdannaissopimukset	-121	234
Velat asiakkaille	-6 130	-1 618
Vakuutus sopimusvelat	312	-797
Jälleevakuutus sopimusvelat	0	-1
Sijoitussidonnaiset sijoitus sopimukset	0	0
Varaukset ja muut velat	2 036	756
Maksetut tuloverot	-79	-102
Saadut osingot	18	36
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-15 650	-1 457
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä		33
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-30	-30
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	2	3
B. Investointien rahavirta yhteensä	-28	6
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, muutos	-6	-493
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, muutos	-1 756	-1 609
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	56	102
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-161	-160
Maksetut osingot ja osuus pääoman korot	0	0
Vuokrasopimusvelat	-8	-9
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 875	-2 169
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-17 553	-3 620
Rahavarat kauden alussa	35 656	33 129
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-31	83
Rahavarat kauden lopussa	18 072	29 593
Saadut korot	1 593	347
Maksetut korot	-955	-70
Rahavarat		
Käteiset varat	17 537	29 203
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	535	389
Yhteensä	18 072	29 593

Liitetaulukot

1. Laatumisperiaatteet
2. Segmenttiraportointi
3. Korkokate
4. Saamisten arvonalentumiset
5. Nettopalkkiotuotot
6. Vakuutuspalvelutulot
7. Vakuutuksen nettorahoituskulut
8. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot
9. Sijoitustoiminnan nettotuotot
10. Liiketoiminnan muut kulut
11. Jälleenvakuutus sopimusvarat
12. Vakuutus sopimusvelat
13. Jälleenvakuutus sopimusvelat
14. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
15. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
16. Annetut vakuudet
17. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
18. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
19. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
20. Johdannaissopimukset
21. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
22. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin Osavuositarkastukset ja vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Osavuositarkastus on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen osavuositarkastus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

1. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Osavuositarkastusta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulokset voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Osavuositarkastuksen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa ja vakuutusosapimusten arvostamisessa.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätyksille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen
- esimerkiksi koronaviruspandemian takia tiettyyn toimialaan kohdistetut johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset
- vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella tehdyt johdon harkintaan perustuvat vakuusarvon alennukset.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Ryhmän luottoriskiprosessiin
- sen ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleilla, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä. Asiantuntija-arvioihin liittyy johdon harkintaa.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset (management overlay) suoraan ECL-lukuihin (ns. post model adjustments) on tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön, kunnes varauksen aiheuttama ennakoinnaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL-malleissa.

ECL-malleissa huomioidaan kestävä kehitys 'Environmental, Social ja Governance' (ESG) -riskejä seuraavasti:

- ECL-mallien laskentaan on sisällytetty arvio talousvaikutuksista makroskenaariossa, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus saavutetaan vuoteen 2035 mennessä.
- OP Ryhmä on ottanut vuoden 2023 alusta lähtien käyttöön suuryritysten asiantuntija-arvioon perustuvassa luottoluokitusprosessissa (R-rating) ns. ESG-varoitusmerkin, joka muodostuu ESG-riskitekijöiden arviosta. ESG-varoitusmerkillä tunnistetaan tilanteet, joissa ESG-riskitekijöillä on vaikutusta asiakkaan luottoluokkaan. ESG-varoitusmerkillä voidaan tarvittaessa heikentää asiakkaan luottoluokitusta ja siten kasvattaa asiakkaan sopimusten PD-riskiparametriä ja ECL:ää.

Muilta kuin edellä esitetyin osin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvä johdon harkinta ja arviot sisältyvät vuoden 2022 tilinpäätökseen.

Geopolitiikan riskit

Geopolitiikan tapahtumat voivat vaikuttaa OP Ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti asiakkaiden muuttuneiden toimintaedellytysten myötä ja suoraan yleisen finanssimarkkinatilanteen ja tekniseen infrastruktuuriin kohdistuvan haitanteon myötä. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän tapaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Vakuutus sopimusten arvostaminen

Merkittävät johdon harkintaan perustuvat ratkaisut IFRS 17:ää sovellettaessa. Riskioikaisu on yksi vakuutus sopimusten arvostuksen komponenteista ja sen määrittämisessä johto on käyttänyt seuraavaa harkintaa:

- Riskioikaisun laskennassa pääomakustannusparametrin (CoC) tasoksi on asetettu 5 prosenttia. CoC-taso on yhteinen OP-Henkivakuutus Oy:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n vakuutus sopimusten arvostamisessa. OP Ryhmä arvioi pääomakustannusparametrin arvoa vähintään kerran vuodessa ja sitä muutetaan tarvittaessa. Parametria voidaan tarkistaa myös, jos johto näkee sen tarpeelliseksi esim. liiketoimintamuutoksen tai markkinatilanteen perusteella. Käytetyt menetelmät ja oletukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.
- Riskioikaisu määritetään OP-Henkivakuutus Oy:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n osalta erillisesti, eikä yhtiöiden välisiä hajautushyötyjä huomioida riskioikaisua määritettäessä.
- Luottamustaso Pohjola Vakuutukselle on 70–75 prosentin vaihteluvälissä ja OP-Henkivakuutuksessa 90–95 prosentin vaihteluvälissä. Luottamustason määritystekniikkana on käytetty normaalijakauman luottamustasoon liittyvää skaalustekniikkaa. Yhdistetty OP Ryhmän luottamustaso on 85 prosentin tasolla.

Vakuutus sopimusten laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittämisessä johto on käyttänyt seuraavaa harkintaa:

- Diskonttauskäyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutus sopimusten ominaisuuksista riippuvan likviditeettipreemion summana. Johto käyttää harkintaa määrittäessään periaatteet riskittömän korkokäyrän parametreille ja likviditeettipreemioille. Vakuutus sopimusten rahavirrat ulottuvat tyypillisesti pidemmälle kuin likvidit markkinanoteeraukset, joten swap-korot huomioidaan suoraan vain määritettyyn maksimimaturiteettiin asti. Tästä eteenpäin riskiton käyrä ekstrapoloidaan kohti pitkän aikavälin tasapainotasoa. Swap-koroista poistetaan tarvittaessa luottoriskikomponentti.
- Likviditeettipreemio määritetään kunkin vakuutusyhtiön vastuun huomioivan sijoitusuniversumin avulla. Sijoitusuniversumilla tarkoitetaan allokaatiojakaumaa, jota muodostettaessa huomioidaan painoissa sekä indeksivalinnoissa vastuun määrä, vastuun ja sijoitusten kassavirtojen maturiteetit sekä kassavirtojen ennustettavuus. Sijoitusuniversumi sisältää viiteindeksit ja niiden painot Valtionlainoille, IG-Yrityslainoille (IG, luottoluokitus AAA-BBB) ja korkeamman riskin yrityslainoille (HY, luottoluokitus BB-C). Johto tarkastelee allokaatiojakaumaa säännöllisesti.
- Diskonttokoron liikkeet vaikuttavat rahavirtojen arvonmuutoksen kautta tulokseen ja korkomallin valinta vaikuttaa merkittävästi tulokseen. OP Ryhmä arvioi riskittömän korkokäyrän mallinnuksessa käytettyjen parametrien arvot vähintään vuosittain. Parametreja voidaan tarkistaa myös, jos johto näkee sen tarpeelliseksi. Käytetyt menetelmät ja oletukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.

Harkinta, jota johto on käyttänyt IFRS 17 -standardin käyttöönotossa vakuutus sopimusten arvostamiseen sekä näiden menetelmien syöttötietojen arviointiprosessi:

- Vakuutus sopimusryhmiä arvostettaessa vastaisia rahavirtoja koskevat arviot kuvastavat arvostuspäivänä tehtäviä tulevaisuutta koskevia oletuksia, jotka sisältävät oikaisun, joka kuvastaa rahan aika-arvoa sekä vastaisiin rahavirtoihin liittyviä rahoitusriskejä siltä osin kuin rahoitusriskit eivät sisälly vastaisia rahavirtoja koskeviin arvioihin sekä riskioikaisun arvion muulle kuin rahoitusriskille.
- Vastaisten rahavirtojen arvioimisen tavoitteena on määrittää mahdollisten tulevien koko vaihtelualan odotusarvo tai todennäköisyyksillä painotettu keskiarvo ottamalla huomioon kaikki järkevät ja perusteltavissa oleva informaatio, joka on raportointipäivänä saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja. Järkevä ja perusteltavissa oleva, raportointipäivänä ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja saatavissa oleva informaatio sisältää aiempia tapahtumia ja senhetkisiä olosuhteita koskevaa informaatiota sekä tulevia olosuhteita koskevia ennusteita.
- Odotusarvon mallinnukseen käytetään deterministisiä vastuuvälkamalleja, ellei rahavirtoihin vaikuta monimutkaisia stokastista simulointia edellyttäviä tekijöitä. OP Ryhmässä simulointia käytetään OP-Henkivakuutuksen vakuutus sopimusten asiakashyvitysten aika-arvon laskennassa.
- Kassavirtojen oletuksissa käytetään tuoreimpiin kuolevuustutkimuksiin perustuvia kuolevuusmalleja. Kuolevuusmallien osuvuutta seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa kuolevuusmalleja päivitetään. Lisäksi asiakaskäyttämisoletukset ja liikekuluoletukset vaikuttavat merkittävästi vakuutus sopimusten kassavirtoihin. Oletukset on mallinnettu tilastoaineistoa hyödyntäen ja oletuksia seurataan ja päivitetään jatkuvasti tiedon lisääntyessä.

Harkinta, jota johto on käyttänyt IFRS 17 -standardin käyttöönotossa VFA-arvostusmallin soveltamisessa:

- OP Ryhmä myöntää tiettyjä säästö-, sijoitus- ja eläkevakuutuksia, joiden tavoitteena on sopimuksen mukaan tuottaa, tai odottaa tuottavansa, sijoittamiseen liittyviä palveluja ja saada palveluista kompensatioksi palkkio, joka määritetään perustana oleviin eriin perustuen. Vakuutus sopimus voi sisältää erilaisia sijoituskohteita.

- Tällaisista sopimuksista tulee alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvioida sisältävätkö ne suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä käyttäen seuraavia kriteereitä:
 - vakuutuksenottaja on oikeutettu sopimuksen mukaan osallistumaan osuuteen perustana olevista sijoituskohteista;
 - OP Ryhmä odottaa maksavansa vakuutuksenottajalle määrän, joka vastaa huomattavaa osuutta perustana olevien erien käypään arvoon perustuvasta tuotosta;
 - OP Ryhmä odottaa huomattavan osuuden vakuutuksenottajalle maksettavien määrien mahdollisesta muutoksesta vaihtelevan perustana olevien erien käyvän arvon muutoksen mukaisesti.
- OP Ryhmä arvioi vakuutus sopimusten VFA-arvostusmallin ehtojen täyttymisen sopimuksen syntymäajankohtana vallinneiden odotusten mukaisesti, eikä ehtoja uudelleen arvioida jälkikäteen, paitsi jos sopimukseen tehdään muutoksia. Arvostusmallin valinnassa huomioidaan kaikki tosiasialliset oikeudet ja velvoitteet, johon kuuluvat kaikki sopimukseen sisältyvät ehdot. IFRS 17:n laskentayksikkö on ryhmä sopimuksia, minkä vuoksi samaa arvostusmallia sovelletaan koko ryhmälle sen rahavirtojen ominaisuuksien mukaisesti. Vakuutus sopimusryhmään kuuluvat kaikki sopimukset, joilla on samanlaiset riskit ja niitä hallinnoidaan yhdessä.

Harkinta, jota johto on käyttänyt IFRS 17 -standardin käyttöönotossa tuloutusta määrittävän turvayksiköiden määrittämisessä:

- Vakuutus sopimusryhmän sopimukseen sisältyvää palvelumarginaalia kirjataan tulosvaikutteisesti kullakin kaudella määrä, joka kuvastaa palveluja, joita kyseisellä kaudella on tuotettu vakuutus sopimusryhmän mukaisesti. Tulosvaikutteisesti kirjatus palvelumarginaalin määrä määritetään sopimusryhmään sisältyvien vakuutus turvayksiköiden avulla. Vakuutus turvayksiköt kuvaavat ryhmään sisältyvien sopimusten mukaan tuotettavaa vakuutus turvan määrää, joka määritetään ottamalla huomioon kunkin sopimuksen osalta sopimuksen mukaisesti annetut edut ja sopimuksen kesto aika.
- Tyypillisille lyhyille vahinko vakuutus sopimuksille vakuutus palvelua tulkitaan tarjottavan tasaisesti vakuutus kauden aikana ja vakuutus ryhmätasoisena turvayksikön perustana käytetään samaan vakuutus ryhmään kuuluvilta sopimuksilta saatavia vakuutus maksuja. Henkivakuutus tuotteiden palvelumarginaalin ennustetun elinkaaren aikaiseen tuloutukseen vaikuttaa sopimuksen tyypistä riippuen säästön määrä ryhmittäin, sopimuksen odotettu pituus, korvaus- tai säästösumma, raukeamiset ja tulevat vakuutus maksut. Palvelumarginaalin purkautuminen ja turvayksiköiden perusta vaihtelee vakuutus lajeittain: perusta on säästö tyypisille vakuutus tuotteille säästön määrän kehitys ja riski henkivakuutusille riskisumman kehitys.
- Niissä OP Ryhmän vakuutus tuotteissa, joissa tuotetaan sekä sijoitus palvelua että vakuutus palvelua, tuotetaan niitä tasaisesti ja samassa suhteessa sopimuksen odotetun keston aikana. Lisäksi molempia palveluita tuotetaan samaan aikaan ja molempien palveluiden sopimuskaudet ovat saman mittaisia.

Sijoituskomponenttien määrittämisen menetelmään liittyvä harkinta, jota johto on käyttänyt IFRS 17 -standardin käyttöönotossa:

- Johto on tunnistanut, että osaan OP Ryhmän henkivakuutus sopimuksia sisältyy sijoituskomponentteja. Niiden suuruus määräytyy siihen määrään, joka OP Ryhmän on vakuutus sopimuksen mukaan maksettava takaisin vakuutus nottajalle kaikissa olosuhteissa. Näitä ovat esimerkiksi tilanteet, joissa vakuutus tapahtuma sattuu tai sopimus erääntyy tai se lakkaa ilman vakuutus tapahtuman sattumista.
- Seuraaviin henkivakuutus sopimuksiin sisältyy merkittäviä sijoituskomponentteja ja ne määräytyvät seuraavasti:
 - Sijoitus- ja eläke vakuutukset:
 - jos kuoleman varaturva on yli 100 prosenttia, on sijoituskomponentti säästöjen määrä.
 - jos kuoleman varaturva on alle 100 prosenttia, on sijoituskomponentti kuoleman varaturvalla katettu määrä.
 - Eriytetyissä taseissa sijoituskomponentti on maksettavien korvausten määrä.

IFRS 17 -siirtymässä käytetyn käyvän arvon määrittämiseen ja mukautetun takautuvan -mallin (MRA) mukautuksiin liittyvä harkinta:

- Valtaosalle Pohjola Vakuutus myöntämille vakuutus sopimuksille on sovellettu mukautettua takautuvaa siirtymätapaa. IFRS 17 -siirtymä arvot on määritetty erikseen tyypillisille vakuutus sopimuksille sekä erityiskäsittelyä vaativille vakuutus sopimuksille. Tyypillisillä vakuutus sopimuksilla tarkoitetaan kestoltaan lyhyitä, yleensä vuoden tai joskus muutaman vuoden mittaisia sopimuksia, ja niihin sovelletaan MRA-siirtymätapaa. Pohjola käyttää mukautusta erityisesti jo toteutuneiden kassavirtojen oikaisemiseen välttääkseen kohtuuttomia kuluja ja ponnisteluja siirtymä arvojen määrittämisessä.
- OP-Henkivakuutus sopimuksille on sovellettu käyvän arvon siirtymätapaa, mikä johtuu tuotteiden pitkäaikaisesta luonteesta. Sopimukset ovat olleet voimassa jo ennen sitä hetkeä, kun käytettävissä on ollut takautuvaan laskentaan tarvittava kohtuullinen ja perusteltavissa oleva informaatio, jota voitaisiin käyttää ilman jälkiviisautta.
- Käypiin arvoihin perustuvan lähestymistavan soveltamiseksi OP Ryhmä on määrittänyt sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin tai jäljellä olevan vakuutus kauden velan tappiokomponentin siirtymisajankohtana vakuutus sopimusryhmän käyvän arvon ja kyseisenä ajankohtana määritetyn sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvon erotuksena. Vakuutus sopimusryhmän palvelumarginaali kuvastaa IFRS 17-laskennassa ko. ryhmästä odotettavissa olevia tulevia tuottoja, jotka tuloutetaan vakuutus sopimusryhmän tulevan elinkaaren aikana.

- Vakuutusryhmille määritetyn käyvän arvon määrittämisessä on huomioitu vakuutusryhmän tulevien kassavirtojen diskontattu nykyarvo, riskioikaisu, huomioiden vakuutusryhmään jo kertyneistä vakuutusmaksuista aiheutuvat tulevat voitot tai tappiot sekä tulevista vakuutusmaksuista aiheutuvat tulevat voitot tai tappiot siirtymähetkellä 1.1.2022 sekä markkinaosapuolen yleensä vaatimat riskilisät kannan myynnin yhteydessä. Johto on käyttänyt harkintaa käytettyjen arvostusparametrien määrittämisessä mm. kassavirtojen, diskonttokoron ja riskimarginaalin määrittämisessä. Käytännössä vakuutuskantojen myymiselle ei ole olemassa toimivia ja vakiintuneita markkinoita vaan mahdolliset kaupat toteutetaan usein kahdenvälisissä liiketoimissa, joka vastaisi suotuisinta markkinaa.

2. IFRS 17 Vakuutus sopimukset käyttöönotto

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien, joka on pakollinen soveltamisen aloittamisajankohta. IFRS 17 -standardi on hyväksytty Euroopan unionissa 19.11.2021. OP Ryhmä on lisäksi soveltanut IFRS 17 -standardin muutosta, joka salli rahoitusvarojen luokittelua koskevan poikkeusmenettelyn. Sillä poistettiin kirjanpidollinen epäsymmetria vakuutus sopimusvelan ja niihin liittyvien rahoitusvarojen välillä IFRS 17:n käyttöönoton vuoksi oikaistujen vertailutietojen osalta. Muutos on hyväksytty Euroopan unionissa 8.9.2022.

IFRS 17 -standardilla on vaikutuksia OP Ryhmän vahinko- ja henkivakuutus tuotteiden arvostamiseen ja kirjaamiseen sekä niiden esittämiseen tilinpäätöksessä. Taseen esittämistä varten vakuutus sopimusten oikeudet ja velvoitteet netotetaan ja esitetään joko varoissa tai veloissa. Tuloslaskelmassa esitetään välisummana vakuutus palvelutulos ja erikseen sijoitustoiminnan tuotto. Lisäksi uusi standardi tuo lisää laadullisia ja määrällisiä liitetietovaatimuksia, mm. täsmäytyslaskelmia vakuutus sopimusten nettomääräisten kirjanpitoarvojen muutoksista kauden aikana ja arvostuskomponenttikohtaisen vakuutus palvelutuoton analyysin.

Standardin tärkein päämäärä on yhtenäistää vakuutus sopimusvelan arvostus globaalisti; aikaisemmin IFRS 4 -standardin mukainen arvostus perustui kansallisiin arvostuksiin. IFRS 17:n mukaan arvostus perustuu ajantasaisiin estimaatteihin kuten vakuutus yhtiöiden vakavaraisuuslaskentakin. IFRS 17 -standardi eroaa kuitenkin vakavaraisuuslaskennasta tarkoituksensa ja periaate pohjaisuutensa osalta. Aikaisempi IFRS 4:n mukainen käytäntö, jossa vakuutus sopimusvelka voi sisältää implisiittisiä marginaaleja riskin kantamisesta ja tulevista voitoista, lakkaa. Tämä johtaa siihen, että velan muutokset esitetään läpinäkyvästi.

Merkittävät muutokset OP Ryhmän IFRS-tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin on esitetty alla:

IFRS 17 -standardia sovelletaan sopimuksiin, joiden mukaan OP Ryhmä ottaa vastaan merkittävän vakuutus riskin toiselta osapuolelta. Arviota tehtäessä huomioidaan kaikki sopimukseen sisältyvät eksplisiittiset tai implisiittiset ehdot, mutta jätetään huomioimatta ehdot, joilla ei ole kaupallista merkitystä. OP Ryhmän hallussa olevat sopimukset, joilla siirretään perustana olevien vakuutus sopimusten merkittävä vakuutus riski toiselle osapuolelle, luokitellaan jälleenvakuutus sopimuksiksi ja kuuluvat standardin soveltamisalaan. Vakuutus sopimukset ja jälleenvakuutus sopimukset altistavat OP Ryhmän myös rahoitus riskille. Rahoitus riskiä koskevista oletusmuutoksista ja markkinamuutoksista aiheutuvia velan muutoksia voidaan kumota tuloksessa varojen käyvän arvon muutoksilla.

Käytettävät arvostusmallit

Vakuutus sopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostetaan yleisen arvostusmallin (GMM) mukaan. Tätä arvostusmallia sovelletaan tyypillisiin vahinkovakuutus sopimuksiin ja sellaisiin henkivakuutus sopimuksiin, jotka eivät täytä muuttuvaan palkkioon perustuvan -arvostusmallin (VFA) kriteereitä. Vakuutus sopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan VFA-arvostusmallilla. Näitä ovat sijoitussidonnaisuuden sisältävät vakuutus sopimukset, joissa on merkittävä vakuutus riski. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä OP Ryhmä arvioi sisältääkö sopimus suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä käyttäen seuraavia kriteereitä:

- Sopimusehdoissa määrätään, että vakuutusnottaja osallistuu osuuteen selkeästi yksilöidystä perustana olevien erien muodostamasta kokonaisuudesta (esim. sijoituskori).
- OP Ryhmä odottaa maksavansa vakuutusnottajalle määrän, joka vastaa huomattavaa osuutta perustana olevien erien käypään arvoon perustuvasta tuotosta.
- OP Ryhmä odottaa huomattavan osuuden vakuutusnottajalle maksettavien määrien mahdollisesta muutoksesta vaihtelevan perustana olevien erien käyvän arvon muutoksen mukaisesti.

Alkuperäinen arvostaminen ja ryhmittely

Alkuperäistä arvostamista varten vakuutus sopimukset tunnistetaan ja ryhmitellään salkuiksi perustuen samankaltaisiin riskeihin ja yhdessä hallinnointiin. Vakuutus sopimukset arvostetaan vakuutus sopimusryhmätasolla, joka muodostetaan vakuutusluokan, asiakasryhmän ja kohorttivuoden avulla. Sopimukset ryhmitellään edelleen niiden voitollisuuden perusteella, ja jos sopimusryhmä on tappiollinen heti alussa tai olemassa oleva ryhmä kääntyy tappiolliseksi, kirjataan tappio heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutus sopimusten hankintakuluja aktivoidaan taseen varoihin siltä osin, kuin ne voidaan katsoa liittyvän sopimusten uusimiseen. Aktivoidut hankintakulut kohdistetaan kokemusperäistä dataa käyttäen tuleville vakuutus sopimusryhmille käyttäen systemaattista ja rationaalista menetelmää ja esitetään tase-erässä Muut varat. Aktivoidut rahavirrat kirjataan pois ja sisällytetään niihin liittyvän uuden vakuutus sopimusryhmän arvostukseen alkuperäisenä kirjaamishetkenä. OP Ryhmä arvioi

säännöllisesti, onko vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvia rahavirtoja koskevaa omaisuuserää vastaava rahamäärä kerrytettävissä. Tulosvaikutteinen arvonalentumistappio kirjataan, jos tosiseikat ja olosuhteet viittaavat siihen, että omaisuuserä saattaa olla arvoltaan alentunut. Tätä sovelletaan niille vahinkovakuutus tuotteille, joille on tyypillistä, että osa asiakkaista uusi lyhyet vuoden pituiset vakuutukset, milloin aktivoinnin kriteerit täyttyvät.

Vakuutus sopimusryhmä kirjataan aikaisimpana seuraavista ajankohdista:

- sopimusryhmän vakuutuskauden alku
- päivä, jona ryhmän ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava maksu erääntyy
- päivä, jona sopimusryhmästä tulee tappiollinen.

Alkuhetkellä vakuutus sopimusryhmän taseen arvo koostuu seuraavien komponenttien summana:

- sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvo oikaistuna rahan aika-arvolla
- riskioikaisu, joka kuvastaa OP Ryhmän riskinottohalukkuutta
- palvelumarginaali, joka on jäännöserä ja edustaa kertymätöntä voittoa.

Jos palvelumarginaali on negatiivinen, sopimusryhmä on tappiollinen ja tappio kirjataan heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutus sopimusryhmien rahavirtoihin otetaan mukaan seuraavat erät:

- rahavirrat, jotka kuuluvat sopimuksen rajojen sisälle ja jotka liittyvät suoraan sopimuksen täyttämiseen (esim. hoito-, hallinto- ja korvaustoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut), mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen OP Ryhmällä on harkintavaltaa.
- sijoituskomponentit, joilla on suuri keskinäinen yhteys pääsopimuksena olevien vakuutus sopimusten kanssa.
- mahdolliset kytketyt johdannaiset, jotka liittyvät läheisesti pääsopimuksena oleviin vakuutus sopimuksiin.
- vakuutus sopimukseen mahdollisesti sisältyvä lupaus toimittaa erillisiä ei-vakuutus palveluita tai tavaroita, silloin kun kyse on liittämisrahavirrasta.

Osaan henkivakuutus sopimuksia sisältyy sijoituskomponentteja, joiden määräytyminen vaihtelee sopimustyypeittäin. Näiden sijoituskomponenttien kulut esitetään erillään muista vakuutus palveluluista.

Myöhempi arvostaminen

Myöhemmin kunkin raportointikauden lopussa vakuutus sopimusryhmän taseessa oleva kirjanpitoarvo sisältää:

- velan jäljellä olevalle vakuutuskaudelle (LRC), joka sisältää alkuperäisessä kirjaamisessa määritettyjen komponenttien raportointipäivän arvostukset, tulevaisuudessa toteutettavaan palveluun liittyvien sopimusten rahavirtojen pääoma-arvon ja palvelumarginaalin arvon.
- velan toteutuneista vakuutus tapahtumista (LIC), joka sisältää vakuutus sopimusryhmälle kyseisenä ajankohtana kohdistettujen, toteutuneeseen palveluun liittyvät korvaukset ja kulut, joita ei ole vielä maksettu sekä korvaukset, jotka on toteutuneet, mutta ei vielä raportoitu.

Vakuutus sopimusryhmiä arvostettaessa vastaisia rahavirtoja koskevat arviot kuvastavat arvostuspäivänä tehtäviä tulevaisuutta koskevia oletuksia; diskonttokorkona käytetään arvostuspäivän korkoja ja riskioikaisun arvio muulle kuin rahoitusriskille tarkistetaan. Palvelumarginaalille kertyvän koron määrittämiseen käytettävät diskonttokorot ovat GMM-arvostusmallin sopimuksille sopimusryhmän alussa määritetty locked-in-korko ja VFA-arvostusmallin sopimuksille raportointihetken korko.

Muutokset vakuutus sopimusten täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvossa kirjataan GMM-arvostusmallissa seuraavasti:

- Muutokset, jotka liittyvät tulevaisuudessa tuotettaviin palveluihin oikaistaan taseen palvelumarginaalin kirjanpitoarvoon (tai tuloslaskelman vakuutus palvelutulokseen, jos vakuutus sopimusryhmä on tappiollinen).
- Muutokset, jotka liittyvät raportointikauden tai sitä aiempaan palveluun kirjataan tuloslaskelman vakuutus palvelutulokseen.
- Diskonttokoron muutokset ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutus sopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen kirjataan tuloslaskelman vakuutuksen nettorahoitustuotot ja –kulut -erään.

Riskioikaisun määrittäminen

Riskioikaisu on yksi vakuutus sopimusten arvostuksen komponenteista. Riskioikaisulla tarkoitetaan tässä kompensatiota, jonka yhtiön johto vaatii sellaisen vakuutus sopimusten vastaisen rahavirtojen määrää ja ajoittumista koskevan epävarmuuden kantamisesta, joka aiheutuu muusta riskistä kuin rahoitusriskistä. Riskioikaisun jäljellä oleva määrä esitetään vakuutusvelan täsmäytyslaskelmissa sekä erikseen tuotettuun palveluun liittyvä riskioikaisu (tuloutettu osuus). OP soveltaa riskioikaisun määrittämisessä Cost of Capital -menetelmää. Riskioikaisun laskennassa huomioidaan muuhun riskiin kuin rahoitusriskiin liittyvä epävarmuus IFRS 17 -vakuutus sopimusryhmien osalta. Riskioikaisu mallinnetaan parhaan estimaatin ja stressatun kassavirran nykyarvojen erotuksena. Stressattu kassavirta lasketaan 99,5 prosentin luottamustasolla eli vastaavalla luottamustasolla kuin vakuutus toiminnan pääomavaade.

Stressatun kassavirran kalibroinnissa käytetään vakavaraisuuslaskennan kassavirtastressejä sekä soveltuvin osin yhtiön sisäisiä laskentamalleja. Stressiskenaariot, jotka vaikuttavat kyseisen vakuutusryhmän riskioikaisuun määrään, riippuvat vakuutusryhmistä ja vakuutuslajeista. Esimerkiksi OP-Henkivakuutusyhtiön riskihenkivakuutuksissa kuolevuuden kasvu ja vakuutuksen raukeavuus muodostavat merkittävimmät stressiskenaariot. Yleiseen toimintaan liittyvät riskit on rajattu riskioikaisuun ulkopuolelle.

Vakuutusryhmien riskeissä pitkäkestoisista kassavirroista seuraa suurempi riskioikaisu. Uusissa vakuutusryhmissä oletusten asetannan seurauksena riskioikaisu määräytyy suuremmaksi. Tiedon lisääntyessä oletukset päivitetään ja riskioikaisu tästä syystä pienenee lähtötilanteen mukaisen parhaan arvion tarkentuessa. Riskioikaisu tuloutuu laskennassa käytettävien kassavirtaennusteiden perusteella. Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen riskioikaisu edustavat yhtiöiden vastuulle jäävää osuutta riskioikaisusta jälleenvakuutuksen riskioikaisua pienentävän vaikutuksen jälkeen.

Diskonttokoron määrittäminen

Kaikki kassavirrat diskontataan korolla ja diskonttauskäyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutusryhmien ominaisuuksista riippuvan likviditeetti-preemion summasta (ns. bottom up -lähestymistapa), pitkät korot ekstrapoloituen. Riskittömän korko on kaikille OP Ryhmän vakuutusyhtiöille sama, mutta likviditeetti-premio riippuu vakuutusryhmien ominaisuuksista, joten laskennassa käytetään useita eri diskonttauskorkokäyriä merkittäville valuutoille. Riskittömän korkokäyrän markkina-aineistona käytetään swap-korkonoteerauksia valituissa likvideissa maturiteeteissa. Swap-koroista poistetaan tarvittaessa luottoriskikomponentti.

Likviditeetti-premio määritetään kunkin vakuutusyhtiön vastuun huomioivan sijoitusuniversumin avulla. Sijoitusuniversumilla tarkoitetaan allokaatiojakaumaa, jota muodostettaessa huomioidaan painoissa sekä indeksivalinnoissa vastuun määrä, vastuun ja sijoitusten kassavirtojen maturiteetit sekä kassavirtojen ennustettavuus. Sijoitusuniversumi sisältää viiteindeksit ja niiden painot Valtionlainoille, IG-Yrityslainoille (IG, luottoluokitus AAA–BBB) ja korkeamman riskin yrityslainoille (HY, luottoluokitus BB–C).

Diskonttokoron liikkeet vaikuttavat rahavirtojen arvomuutoksen kautta tulokseen ja korkomallin valinta vaikuttaa merkittävästi tulokseen. OP Ryhmä arvioi riskittömän korkokäyrän mallinnuksessa käytettyjen parametrien arvot vähintään vuosittain.

GMM-arvostusmallin sopimuksille palvelumarginaalille kertyvän koron määrittämiseen käytettävä diskonttokorko on sopimusryhmän alussa määritetty locked-in -korko, joka on määritetty sopimusryhmän alussa.

Palvelumarginaali ja sen tuloutus

Palvelumarginaali edustaa vakuutusryhmän kertymätöntä voittoa, ja sitä kirjataan tulosvaikutteisesti kullakin kaudella määrä, joka kuvastaa palveluja, joita kyseisellä kaudella on tuotettu vakuutusryhmän mukaisesti. Tuloutettava määrä määritetään:

- yksilöimällä vakuutusryhmään sisältyvät vakuutusurvat. Ryhmään sisältyvien vakuutusurvatkojien lukumäärä on ryhmään sisältyvien sopimusten mukaan tuotettavan vakuutusurvan määrä, joka määritetään ottamalla huomioon kunkin sopimuksen osalta sopimuksen mukaisesti annetut edut ja sopimuksen kestoaika.
- kohdistamalla sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali kauden lopussa (ennen kuin mitään kirjataan tulosvaikutteisesti kaudella tuotettujen palvelujen kuvastamiseksi) yhtä suurina erinä kullekin tarkasteltavana olevalla kaudella tuotetulle ja tulevaisuudessa tuotettavaksi odotetulle vakuutusurvatkoille.
- kirjaamalla tulosvaikutteisesti kaudella tuotetuille vakuutusurvatkoille kohdistettu määrä.

OP Ryhmässä vakuutusurvatko määritetään sopimuksen ennustetulle elinkaarelle. Tyypillisille lyhyille vahinkovakuutusryhmien vakuutuspalvelua tulkitaan tarjottavan tasaisesti vakuutuskauden aikana ja vakuutusryhmätasaisen turvatko perustana käytetään samaan vakuutusryhmään kuuluvilta sopimuksilta saatavia vakuutusmaksuja. Henkivakuutusryhmien palvelumarginaalin ennustetun elinkaaren aikaiseen tuloutukseen vaikuttaa sopimuksen tyypistä riippuen säästön määrä ryhmittäin, sopimuksen odotettu pituus, korvaus- tai säästösusma, raukeamiset ja tulevat vakuutusmaksut. Palvelumarginaalin purkautuminen ja turvatkojen perusta vaihtelee vakuutuslajeittain: perusta on säästötyypisille vakuutusryhmien säästön määrän kehitys ja riskihenkivakuutusryhmien riskisumman kehitys. Kuitenkin vertailuvuonna 2022 riskihenkivakuutusryhmien osalta perusta on vakuutusmaksu.

Niissä OP Ryhmän vakuutusryhmien, joissa tuotetaan sekä sijoituspalvelua että vakuutuspalvelua, tuotetaan niitä tasaisesti ja samassa suhteessa sopimuksen odotetun keston aikana. Lisäksi molempia palveluita tuotetaan samaan aikaan ja molempien palveluiden sopimuskaudet ovat saman mittaisia.

VFA-arvostusmallissa yhtiön osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista sisältyy palvelumarginaaliin, joka muuttuu jokaisena raportointipäivänä.

Jälleenvakuutusryhmien sopimukset

Jälleenvakuutusryhmien sopimukset ryhmitellään samalla periaatteella kuin ensivakuutusryhmien, mutta lisäksi ryhmitellään erikseen suhteelliset ja ei-suhteelliset jälleenvakuutusryhmien sopimukset. Vakuutusryhmien sopimusten alkuperäinen kirjaamispäivä on aikaisempi seuraavista:

- Jälleenvakuutusryhmän vakuutuskauden alkupäivä. Jos tämä päivä on myöhemmin kuin jälleenvakuutusryhmän vakuutuskauden alkupäivä, kirjaamista viivästytetään, kunnes perustana oleva vakuutus on alun perin kirjattu.
- Päivä, jolloin on kirjattu perustana olevan tappiollisen ensivakuutusten ryhmä silloin, kun OP Ryhmä on tehnyt siihen liittyvässä jälleenvakuutusryhmässä jälleenvakuutusryhmä joko samana päivänä tai aikaisemmin.

OP Ryhmä oikaisee vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutusryhmän sopimukseen sisältyvää palvelumarginaalia ja tämän seurauksena kirjaa tuoton silloin, kun kirjataan tappio joko tappiollisen perustana olevien vakuutusryhmän alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai lisätään ryhmään tappiollisia perustana olevia vakuutusryhmäjä. Tämä palvelumarginaaliin tehtävä oikaisu ja siitä syntyvä tuotto määritetään kertomalla keskenään:

- perustana olevista vakuutusryhmästä kirjattu tappio
- se prosentiosuus perustana olevien vakuutusryhmästä korvausvaateista, jonka OP Ryhmä odottaa saavansa katetuksi vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutusryhmästä.

Vakuutusryhmästä esittäminen tuloslaskelmassa ja taseessa

Vakuutusryhmästä esitetään tuloslaskelmassa rivillä vakuutusmaksutuotto, ja se muodostuu seuraavien komponenttien arvostamisesta: vastaiset rahavirrat, muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu sekä palvelumarginaali. Vakuutusryhmästä liittyvät kuluerät muodostuvat sattuneiden vahinkojen korvauskuluista, tappiollisten sopimusten tappioista, aiempiin kausiin liittyvistä muutoksista sekä toimintakuluista, ja esitetään rivillä vakuutuspalvelukulut. Jälleenvakuutusryhmästä liittyvät kulut ja tuotot esitetään rivillä jälleenvakuutusryhmästä nettotuotot.

Tuloslaskelman erään 'Vakuutusnettorahoitustuotot ja -kulut' sisältyy diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutusryhmästä arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen. Lisäksi erään sisältyy riskin pienentämisen vaihtoehdon (risk mitigation) soveltaminen tiettyihin henkivakuutusryhmästä. Tämän vaihtoehdon soveltaminen antaa mahdollisuuden oikaista VFA-arvostusmallin sopimusten kirjanpitoikäsiitä niin, että palvelumarginaalista siirretään tuloslaskelmaan rahoitusriskin osalta ne rahavirtojen muutokset, jotka kuuluvat suojattavaan positioon.

Taseessa sopimukseen liittyvät vastaiset rahavirrat esitetään nettona ja ryhmitellään joko taseen vakuutusryhmästä velkoihin tai -varoihin salkkutasolla sekä jälleenvakuutusryhmästä velkoihin tai -varoihin salkkutasolla. Aikaisemman IFRS 4:n mukaisen tuloslaskelman kululajipohjaiseen esittämistapaan tulee muutos, sillä IFRS 17:n myötä osuus henkilöstökuluista, poistoista ja liiketoiminnan muista kuluista sisällytetään IFRS 17 -vakuutusryhmästä laskentaa ja esitetään erässä vakuutuspalvelukulut.

OP Ryhmä on tehnyt laatimisperiaatteita koskevat seuraavat merkittävät valinnat:

- Kauden vakuutusryhmästä liittyvien rahoitustuottojen tai -kuluja esittäminen tulosvaikutteisesti; diskonttauskyyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutusryhmästä ominaisuuksista riippuvan likviditeetti-preemion summana (ns. bottom up -lähestymistapa), pitkät korot ekstrapoloiden. Vastaavasti vakuutusryhmästä liittyvät sijoitukset luokitellaan uudelleen niin, että niiden käypä arvo esitetään tulosvaikutteisesti. Soveltamisen aloittamisajankohtana lakkaa IFRS 4 -standardin sallima osakesijoituksia koskenut väliaikainen poikkeusmenettely.
- Riskin pienentämisen vaihtoehtoa käytetään tiettyihin VFA-arvostusmallin sopimukseen, joita suojataan korkotaseen markkinariskien hallinnan tavoitteen ja strategian mukaisesti. Tällä poistetaan tuloksen epäsymmetriaa.
- Cost of Capital -menetelmää käytetään riskioikaisun määrittämisessä.
- OP Ryhmästä ei sovelleta vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (PAA) eikä Euroopan unionissa hyväksytyt IFRS 17 -standardin sallimaa valintaa yhdistää useita vuosikohortteja samaan ryhmään.

IFRS 17 siirtymä 1.1.2022

IFRS 17 -siirtymässä vakuutus sopimuksiin sovelletaan mukautettua takautuvaa siirtymätapaa kaikille tyyppisille vahinkovakuutus sopimuksille, joihin ei voida soveltaa täysin takautuvaa siirtymätapaa. Mukautusta käytetään erityisesti jo toteutuneiden kassavirtojen oikaisemiseen sekä diskonttoron määritykseen. Jos täydellistä dataa täysin takautuvan lähestymistavan soveltamiseksi ei ole kaikilta osin käytettävissä, sovelletaan standardin sallimaa mukautettua takautuvaa siirtymätapaa tilanteisiin, joissa on mahdollista käyttää järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja. Mukautetun takautuvan siirtymätavan lopputulokset tulevat vastaamaan hyvin lähelle täysin takautuvan lähestymistavan lopputuloksia.

Lisäksi käyvän arvon siirtymätapaa sovelletaan henkivakuutus sopimuksille sekä muille vahinkovakuutus sopimuksille, joille ei sovelleta mukautettua takautuvaa siirtymätapaa. Kaikki sopimukset ryhmitellään siirtymäsääntöjen salliman vaihtoehdon mukaisesti kantakohtaisesti yhteen siirtymäkohorttiin. Täysin takautuva lähestymistapa on ensisijainen siirtymämalli, mutta sitä pitää pystyä soveltamaan ilman jälkiviisautta liittyen mm. dataan koskien ennen siirtymää tapahtuneisiin saatuihin ja maksettaviin rahavirtoihin, niiden estimaatteihin ja muutoksiin eriteltyinä jokaiselle vakuutus sopimusryhmälle sopimusten alkamisvuosi huomioiden.

IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laski siirtymäajankohtana 52 miljoonaa euroa. RaVa-laskennassa käytetään Solvenssi II -arvostuksia, joten tämä muutos OP Ryhmän omaan pääomaan ei vaikuta RaVa-tunnuslukuun.

Oman pääoman muutos siirtymähetkellä 1.1.2022 on eritelty alla olevassa taulukossa. Omaa pääomaa kasvatti 'Muihin varoihin' kirjattavat vahinkovakuutuksen aktivoitujen hankintakulut, jotka olivat 238 miljoonaa euroa. IFRS 17 -standardin mukaisesti arvostetut vakuutus sopimusvelat olivat siirtymähetkellä IFRS 4 -standardin mukaan arvostettuja vakuutusvelkoja suuremmat, mikä pienensi omaa pääomaa. IFRS 17 -vakuutus sopimusvelkoihin lisättävä riskioikaisu oli suurempi kuin IFRS 4 -laskentaan sisältyvä marginaali. Sijoitusten uudelleenluokittelun seurauksena käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käyvän arvon rahastosta purkaantui vakuutusyhtiöiden sijoituksiin aiemmin kertynyt arvostusero, joka kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin.

IFRS 17 siirtymähetken vaikutus omaan pääomaan 1.1.2022

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto*	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057
Vahinkovakuutuksen siirtymähetken vaikutus		-121		324	202
Henkivakuutuksen siirtymähetken vaikutus		-99		-123	-223
Konsernioikaisujen vaikutus		15		4	19
Laskennallisen verosaamisen/-velan muutos				-51	-51
IFRS 17 -siirtymän vaikutus 1.1.2022 yhteensä		-205		154	-52
Oma pääoma 1.1.2022 (emoyhtiön omistajien osuus)	3 459	118	2 184	8 244	14 005

* Luvut sisältävät myös laskennallisten verojen muutokset

OP Ryhmän IFRS 17 -standardin mukaan arvostettu vuoden 2022 tulos ennen veroja oli 1 120 miljoonaa euroa, eli 145 miljoonaa euroa tilinpäätöstiedotteessa 2022 raportoitua vuoden 2022 tulosta ennen veroja (1 265 miljoonaa euroa) pienempi. Tuloserot johtuu pääosin henkivakuutuksen tuloksen muutoksesta, joka aiheutuu muun muassa tuloksen jakotuseroista. Lisäksi eroa aiheutti korkojen noususta johtuva tulevien asiakashyvitysten varausten muutos. IFRS 17 -standardin voimaantulolla ei ole vaikutusta vakuutus sopimusten kokonaiskannattavuuteen. IFRS 4 -standardin ja IFRS 17 -standardin arvostusmallien välillä tuloutuksen ajoituksessa voi esiintyä eroja.

Avaavan taseen muutokset 1.1.2022

OP Ryhmän avaava tase 1.1.2022 Milj. €	31.12.2021	Muutokset	1.1.2022
Käteiset varat	32 846		32 846
Saamiset luottolaitoksilta	541		541
Johdannaissopimukset	3 467		3 467
Saamiset asiakkailta	96 947		96 947
Vakuutusopimusvarat			0
Jälleenvakuutusopimusvarat		114	114
Sijoitusomaisuus	22 945	-4	22 941
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat	13 137		13 137
Aineettomat hyödykkeet	1 212		1 212
Aineelliset hyödykkeet	446		446
Muut varat	2 419	-244	2 176
Verosaamiset	141	15	156
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	8		8
Varat yhteensä	174 110	-119	173 991
Velat luottolaitoksille	16 650		16 650
Johdannaissopimukset	2 266		2 266
Velat asiakkaille	77 898		77 898
Vakuutusvelka	8 773	-8 773	
Vakuutusopimusvelat		13 968	13 968
Jälleenvakuutusopimusvelat		13	13
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	13 210	-13 210	
Velat sijoitusopimuksista		7 880	7 880
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	34 895		34 895
Varaukset ja muut velat	3 134	-16	3 118
Verovelat	1 109	71	1 180
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 982		1 982
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	8		8
Velat yhteensä	159 926	-67	159 858
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet	215		215
Tuotto-osuudet	3 244		3 244
Käyvän arvon rahasto	323	-205	118
Muut rahastot	2 184		2 184
Kertyneet voittovarot	8 090	154	8 244
Määräysvallattomien omistajien osuus	128		128
Oma pääoma yhteensä	14 184	-52	14 133
Velat ja oma pääoma yhteensä	174 110	-119	173 991

Avaavan taseen muutoksiin sisältyy IFRS 17 -siirtymän kirjausten lisäksi kirjausmuutoksia liittyen esittämisen selkiyttämiseen. Esittämistavan muutokset eivät vaikuttaneet oman pääoman määrään 1.1.2022. Sijoitusomaisuuden muutoksista 1.1.2022, joita oli yhteensä -4 miljoonaa euroa, IFRS 17 -siirtymän vaikutus sijoitusten uudelleen luokittelusta oli 2 miljoonaa euroa ja esittämistavan muutos siirto muihin oli varoihin -6 miljoonaa euroa. Muiden varojen muutoksista, joita oli yhteensä 244 miljoonaa euroa, IFRS 17 -siirtymän vaikutus oli -249 miljoonaa euroa ja esittämistavan muutos siirto pois sijoitusomaisuudesta 6 miljoonaa euroa.

Vakuutus sopimusvelat siirtymähetkellä 1.1.2022 siirtymämallien mukaan jaoteltuna

Vakuutus sopimusvelat 1.1.2022 Milj.€	Mukautettu takautuva siirtymä (MRA)	Käyvän arvon siirtymä (FVA)	Yhteensä
Vahinkovakuutus	2 956	28	2 985
Diskontatut rahavirrat	2 750	11	2 761
Riskioikaisu	129	0	130
Palvelumarginaali CSM	77	17	94
Tappiokomponentti	6	2	9
Henkivakuutus		10 984	10 984
Diskontatut rahavirrat		10 014	10 014
Riskioikaisu		284	284
Palvelumarginaali CSM		686	686
Tappiokomponentti		229	229
OP Ryhmä yhteensä	2 956	11 012	13 968

Vertailuvuoden 2022 oikaistut luvut

Tuloslaskelmassa Vakuutuspalvelutulos korvaa Vakuutuskatteen. Vakuutuspalvelutulokseen sisältyy Vakuutusmaksutuotot sekä Vakuutuspalvelukulut. Vakuutusmaksutuotot sisältävät palvelumarginaalin (CSM) tuloutuksen, odotettavissa olevien korvausten ja toimintakulujen sekä riskioikaisun muutoksen kaudelle sekä muutokset aiempien kausien maksuihin. Vakuutuspalvelukulut sisältävät vakuutus sopimusten toimintakulut, sattuneiden vahinkojen korvauskulut ja tappiollisten sopimusten tappiot sekä aiempiin kausiin liittyvät muutokset. Vakuutus sopimusten toimintakulut sisältävät liiketoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut. Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot esitetään tuloslaskelmassa omalla rivillään osana Vakuutuspalvelutulosta.

Tuloslaskelmalla on uusi erä 'Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut'. Erään sisältyy diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutus sopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen. Lisäksi erään sisältyy riskin pienentämisen vaihtoehdon (risk mitigation) soveltaminen tiettyihin henkivakuutus sopimuksiin. Tämän vaihtoehdon soveltaminen antaa mahdollisuuden oikaista VFA-arvostusmallin sopimusten kirjanpitolähtöistä, että palvelumarginaalista siirretään tuloslaskelmaan rahoitusriskin osalta ne rahavirtojen muutokset, jotka kuuluvat suojattavaan positioon. Tämä toimii vastaeränä suojaussalkun arvonmuutokselle.

Sijoitustoiminnan nettotuotoissa esitetään sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin. Sijoitustoiminnan nettotuotot yhdessä vakuutuksen nettorahoitustuottojen ja -kulujen kanssa kertovat sijoitustoiminnan tuloksellisuuden.

Tuloslaskelmalla esitettävät kulut pienenevät, koska IFRS 17 -standardin mukaisesti arvostettavien vakuutus sopimusten toimintakulut siirretään vakuutus palvelutulokseen. Myös tuloslaskelman 'OP-bonukset omistaja-asiakkaille' -erä pieneni, koska vakuutus sopimuksista maksettavat bonusten rahavirrat otetaan mukaan IFRS 17 -laskennan rahavirtoihin, milloin ne sisältyvät osaksi vakuutus palvelutulosta.

OP Ryhmän IFRS 17 Tuloslaskelma 2022

Milj. €	1-12/2022
Korkokate	1 618
Saamisten arvonalentumiset	-115
Nettopalkkiotuotot	942
Vakuutusmaksutuotot	1 898
Vakuutuspalvelukulut	-1 895
Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot	106
Vakuutuspalvelutulos	109
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	2 228
Jälleenvakuutuksiin liittyvät n. rahoitustuotot (+)/-kulut (-)	-1
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	2 226
Kaupankäyntitaroituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	-29
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-1 952
Liiketoiminnan muut tuotot	63
Henkilöstökulut	-856
Poistot ja arvonalentumiset	-214
Liiketoiminnan muut kulut	-892
Siirrot vakuutuspalvelutuloon	416
Liiketoiminnan kulut	-1 545
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-198
Liikevoitto (-tappio)	1 120
Tulos ennen veroja	1 120
Tuloverot	-213
Kauden tulos	907
Tilinpäätöstiedotteessa 2022 julkaistu tulos ennen veroja	1 265

Vakuutusmaksutuotot: Palvelumarginaalin (CSM) tuloutus, odotettavissa olevien korvausten ja toimintakulujen sekä riskioikaisun muutos kaudelle sekä muutokset aiempien kausien maksuihin.

Vakuutuspalvelukulut: Sattuneiden vahinkojen korvauskulut ja tappiollisten sopimusten tappiot sekä aiempiin kausiin liittyvät muutokset. Lisäksi toimintakulut.

Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut: Diskonttokoron purkautuminen kauden aikana, diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutus sopimusvelan arvoon, riskin pienentämisen vaikutus henkivakuutuksella.

Vakuutuspalvelutulos sisältää IFRS 17 -standardin mukaan arvostettavien sopimusten toimintakulut eli liiketoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut. Näiden osuus on siirretty tuloslaskelmalla osaksi vakuutuspalvelutulosta.

OP Ryhmän IFRS 17 Tase 31.12.2022

Milj. €	31.12.2022
Käteiset varat	35 004
Saamiset luottolaitoksilta	798
Saamiset asiakkailta	98 546
Johdannaissopimukset	4 117
Sijoitusomaisuus	20 742
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	11 597
Vakuutus sopimusvarat	0
Jälleenvakuutus sopimusvarat	245
Aineettomat hyödykkeet	1 153
Aineelliset hyödykkeet	423
Muut varat	2 401
Verosaamiset	664
Myytavänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	0
Varat yhteensä	175 691
Velat luottolaitoksille	12 301
Velat asiakkaille	81 468
Johdannaissopimukset	4 432
Vakuutus sopimusvelat	11 442
Jälleenvakuutus sopimusvelat	2
Velat sijoitus sopimuksista	7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	37 438
Varaukset ja muut velat	3 821
Verovelat	1 522
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 384
Myytavänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	0
Velat yhteensä	161 023
Oma pääoma	
OP Ryhmän omistajien osuus	
Osuuspääoma	
Jäsenosuudet	217
Tuotto-osuudet	3 369
Käyvän arvon rahasto	-360
Muut rahastot	2 172
Kertyneet voittovarot	9 153
Määräysvallattomien omistajien osuus	118
Oma pääoma yhteensä	14 668
Velat ja oma pääoma yhteensä	175 691

OP Ryhmän taseen varoissa on IFRS 17 -standardin mukaan arvostettavien sopimusten jälleenvakuutus sopimusvarat. Vahinkovakuutuksen aktivoidut hankintakulut kirjataan erään 'Muut varat'. Taseen veloissa vakuutus sopimusvelat korvasivat IFRS 4 -standardin mukaiset vakuutusvelat.

Vakuutus sopimusvelat milj. €	31.12.2022
Vahinkovakuutus	2 536
Henkivakuutus	8 906
Yhteensä	11 442

Omassa pääomassa käyvän arvon rahaston määrä pieneni, koska vahinko- ja henkivakuutuksessa vakuutus sopimusvelkaan liittyvät sijoitukset on luokiteltu uudelleen niin, että niiden käypä arvo esitetään nyt kokonaan tulosvaikutteisesti IFRS 17 -standardin salliman vaihtoehdon mukaisesti.

Palvelumarginaalin määrä siirtymähetkellä 1.1.2022 oli arviolta 780 miljoonaa euroa, josta henkivakuutuksen osuus on arviolta 690 miljoonaa euroa ja vahinkovakuutuksen osuus on arviolta 90 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutuksella sopimukset ovat pääosin vuoden mittaisia. Uusille vakuutus sopimuksille muodostuu kauden alussa palvelumarginaalia, joka purkautuu kauden aikana. Henkivakuutuksessa palvelumarginaalia purkautuu tulokseen pitkillä sopimuksilla jopa vuosikymmenten kuluessa. Uusmyynissä oleville kannoille syntyy myös uutta palvelumarginaalia. Palvelumarginaalin tuloutus suhteessa alkavaan CSM:ään oli vertailuvuonna noin 7 prosenttia. Vertailuvuotena riskihenkivakuutuksen turvayksiköt oli määritelty käyttäen maksuja ja vuoden 2023 alusta turvayksiköissä käytetään riskisummia. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Ryhmän tulokseen.

Palvelumarginaalin CSM määrä ja tuloutuminen:

Milj.€	1.1.2022	31.12.2022	CSM tuloutus kauden aikana
Vahinkovakuutus	94	116	231
Henkivakuutus	686	787	47
OP Ryhmä yhteensä	780	903	278

OP Ryhmän tuloslaskelman oikaistut luvut, Milj. €	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022
Korkotuotot	339	675	1 070	1 833
Korkokulut	-6	-1	52	-215
Korkokate	334	675	1 122	1 618
Saamisten arvonalentumiset	-83	-100	-70	-115
Palkkiotuotot	280	546	809	1 077
Palkkiokulut	-33	-68	-100	-134
Nettopalkkiotuotot	247	478	709	942
Vakuutusmaksutuotot	451	916	1 407	1 898
Vakuutuspalvelukulut	-447	-893	-1 463	-1 895
Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot	16	33	134	106
Vakuutuspalvelutulos	21	56	77	109
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+) /-kulut (-)	839	1 866	2 223	2 228
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+) /-kulut (-)	-2	-5	-3	-1
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+) /-kulut (-)	837	1 861	2 219	2 226
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	-19	-48	-62	-29
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-748	-1 688	-2 019	-1 952
Liiketoiminnan muut tuotot	39	46	52	63
Henkilöstökulut	-211	-427	-617	-856
Poistot ja arvonalentumiset	-57	-110	-159	-214
Liiketoiminnan muut kulut	-246	-451	-644	-892
Siirrot vakuutus palvelutulokseen	106	207	305	416
Liiketoiminnan kulut	-407	-781	-1 115	-1 545
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-46	-96	-147	-198
Liikevoitto (- tappio)	174	402	766	1 120
Tulos ennen veroja	174	402	766	1 120
Tuloverot	-25	-72	-142	-213
Kauden tulos	148	330	624	907

Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan ja IFRS 17 -arvostamisen erot

IFRS 17 muuttaa vakuutus sopimusten arvostamisen niiden sopimusten osalta, joihin standardia sovelletaan. Arvostaminen on markkinaehtoista ja lähellä Solvenssi II:n mukaisen vakavaraisuuslaskennan arvostamista. Pohjalla on pääosin samat vakuutus sopimusten kassavirrat kuin vakavaraisuuslaskennassa. Nämä kassavirrat diskontataan riskittömällä korolla ja likviditeettipreemiolla. Riskitön korko on sama kuin vakavaraisuuslaskennan riskitön korko ja likviditeettipremio vastaa vakavaraisuuslaskennan volatiliiteettikorjausta, mutta sen suuruus määritellään ryhmän vakuutusyhtiöiden vakuutus sopimusvelan luonteen ja sijoitusuniversumin perusteella. Vakuutus sopimusten arvoon lisätään Cost-of-capital -menetelmällä laskettu riskioikaisu, joka käsitteellisesti vastaa vakavaraisuuslaskennan riskimarginaalia, mutta se on laskettu yhtiön omilla parametreilla. IFRS 17 -vakuutus sopimusvelan osana varataan palvelumarginaali, joka jaksottaa vakuutus sopimusten voitot vakuutuskaudelle. Vakavaraisuuslaskennassa palvelumarginaalia vastaavaa erää ei vähennetä omasta varallisuudesta, vaan vakuutus sopimusten voitto kasvattaa omaa varallisuutta heti sopimuksen ensimmäisellä arvostamishetkellä. IFRS 17 -vakuutus sopimusten hankintakuluista aktivoidaan taseen varoihin se osuus, jonka katsotaan kohdistuvan tuleviin vuosikohortteihin. Solvenssi II:n omista varoista taas ei huomioida aktivoituja hankintakuluja.

3. Vuoden 2023 tulos- ja tasekaavamuutokset

OP Ryhmä muutti virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa 1.1.2023 alkaen. Muutokset on tehty takautuvasti myös vuodelle 2022. Tuloslaskelman tuotot esitetään ilman etumerkkiä ja kulut esitetään miinusmerkkisinä. Keskeiset muutokset tulos- ja tasekaavassa ovat seuraavat:

- a) Tuotot ja Kulut yhteensä rivit poistuivat, koska IFRS 17 -standardin voimaantulon 1.1.2023 jälkeen vakuutustoiminnan tuottoja ja kuluja (esimerkiksi henkilöstökulut) esitetään rivillä vakuutuspalvelutulot.
- b) Korkokatteen (korkotuotot ja korkokulut) ja Nettopalkkiotuottojen (palkkiotuotot ja palkkiokulut) alarivit esitetään eriteltyinä.
- c) Saamisten arvonalentumiset siirrettiin tuloslaskelman lopusta korkokatteen jälkeen liiketoiminnan eriin.
- d) Uudet IFRS 17 -standardin mukaiset erät Vakuutuspalvelutulot ja Vakuutuksen nettorahoitustuotot lisättiin tuloslaskelmaan. Entinen vakuutustoiminnan rivi Vakuutuskate poistui.
- e) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot esitetään omana rivinään erillään Sijoitustoiminnan nettotuotoista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot sisältävät ainoastaan pankkitoiminnan ja ryhmätoimintojen erät. Sijoitustoiminnan nettotuotot sisältävät käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, sijoituskiinteistöjen nettotuotot, jaksotettuun hankintamenoon kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot, osakkuus- ja yhteisyrityksen tuloksen sekä IFRS 9 -standardin mukaisesti kirjattavien henkivakuutuksen sijoitussopimusvelkojen nettotuotot.
- f) Liiketoiminnan kuluerät Henkilöstökulut, Poistot ja arvonalentumiset ja Liiketoiminnan muut kulut esitetään pääosin kuten aiemmin, osoittaen OP Ryhmän kulut yhteensä, mutta näiden erien jälkeen on lisätty erä Siirrot vakuutuspalvelutulokseen, joka kertoo, paljonko näistä kuluista esitetään Vakuutuspalvelutuloksessa.
- g) OP-bonukset omistaja-asiakkaille ei sisällä enää IFRS17 -standardin mukaisesti arvostettavien vakuutus sopimusten OP-bonuksia, koska ne esitetään vakuutuspalvelutuloksessa.
- h) Uutena rivinä tuloslaskelmalla esitetään liikevoitto.
- i) Taseessa esitetään IFRS 17 -standardin mukaiset uudet tase-erät Vakuutus sopimusvarat, Jälleenvakuutus sopimusvarat, Vakuutus sopimusvelat ja Jälleenvakuutus sopimusvelat.
- j) Taseen erässä Sijoitussopimusvelat esitetään henkivakuutuksen IFRS 9 -standardin mukaisesti arvostettavat sijoitussopimukset.

Tuloslaskelma

	Selitys kaavamuutoksesta:
Korkotuotot	b) Uusi erittelyrivi
Korkokulut	b) Uusi erittelyrivi
Korkokate	Ei muutosta
Saamisten arvonalentumiset	c) Vaihdettu kaavassa paikkaa
Palkkiotuotot	b) Uusi erittelyrivi
Palkkiokulut	b) Uusi erittelyrivi
Nettopalkkiotuotot	Ei muutosta
Vakuutusmaksutuotot	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuspalvelukulut	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuspalvelutulos	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+) /-kulut (-)	d) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	e) Uusi rivi
Sijoitustoiminnan nettotuotot	e) Erän sisältö on muuttunut
Liiketoiminnan muut tuotot	Ei muutosta
Henkilöstökulut	Ei muutosta
Poistot ja arvonalentumiset	Ei muutosta
Liiketoiminnan muut kulut	Ei muutosta
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	f) Uusi IFRS 17 -standardin käyttöönottoon liittyvä rivi
Liiketoiminnan kulut	f) Uusi IFRS 17 -käyttöönottoon liittyvä rivi
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	g) Erän sisältö on muuttunut
Liikevoitto (-tappio)	h) Uusi rivi
Tulos ennen veroja	Ei muutosta
Tuloverot	Ei muutosta
Kauden tulos	Ei muutosta

Tase

	Selitys kaavamuutoksesta:
Käteiset varat	Ei muutosta
Saamiset luottolaitoksilta	Ei muutosta
Saamiset asiakkailta	Ei muutosta
Johdannaissopimukset	Ei muutosta
Sijoitusomaisuus	Ei muutosta
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	Ei muutosta
Vakuutus sopimusvarat	i) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutus sopimusvarat	i) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Aineettomat hyödykkeet	Ei muutosta
Aineelliset hyödykkeet	Ei muutosta
Muut varat	Ei muutosta
Versaamiset	Ei muutosta
Varat yhteensä	Ei muutosta
Velat luottolaitoksille	Ei muutosta
Velat asiakkaille	Ei muutosta
Johdannaissopimukset	Ei muutosta
Vakuutus sopimusvelat	i) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Jälleenvakuutus sopimusvelat	i) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Velat sijoitus sopimuksista	j) Uusi IFRS 17 -standardin mukainen rivi
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Ei muutosta
Varaukset ja muut velat	Ei muutosta
Verovelat	Ei muutosta
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	Ei muutosta
Velat yhteensä	Ei muutosta
Oma pääoma	Ei muutosta
Osuuspääoma	Ei muutosta
Jäsenosuudet	Ei muutosta
Tuotto-osuudet	Ei muutosta
Käyvän arvon rahasto	Ei muutosta
Muut rahastot	Ei muutosta
Kertyneet voittovarot	Ei muutosta
Määräysvallattomien omistajien osuus	Ei muutosta
Oma pääoma yhteensä	Ei muutosta
Velat ja oma pääoma yhteensä	Ei muutosta

Liite 2. Segmenttiraportointi

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi-maaliskuu 2023, milj. €	Vähittäis-pankki	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Konserni-eliminoinnit	OP Ryhmä
Korkotuotot	703	111	0	436	-251	999
Korkokulut	-247	26	0	-447	285	-384
Korkokate	455	138	0	-12	34	615
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	0	-61			61	0
Saamisten arvonalentumiset	-12	-11		0	0	-23
Palkkiotuotot	205	100	19	6	-53	277
Palkkiokulut	-11	-42	-9	-5	34	-33
Nettopalkkiotuotot	194	58	10	1	-19	244
Vakuutusmaksutuotot			485			485
Vakuutuspalvelukulut			-485			-485
Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot			-3			-3
Vakuutuspalvelutulot			-2			-2
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-214			-214
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-9			-9
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-223			-223
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	0	18	-2	13	3	33
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-1	0	318	6	-7	317
Liiketoiminnan muut tuotot	12	8	0	176	-189	6
Henkilöstökulut	-118	-24	-42	-55	17	-222
Poistot ja arvonalentumiset	-11	-1	-13	-22	0	-47
Liiketoiminnan muut kulut	-218	-80	-74	-103	191	-284
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen			120			120
Liiketoiminnan kulut	-346	-105	-9	-180	208	-433
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-46	-6	-3			-55
Liikevoitto (-tappio)	256	100	90	4	29	480
Tulos ennen veroja	256	100	90	4	29	480

Sisäisten erien eliminoinnista aiheutuva käyvän arvon suojauslaskennan laskennallinen tehottomuus esitetään konsernieliminoinneissa.

Tulos tammi-maaliskuu 2022, milj. €	Vähittäis-pankki	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Konserni-eliminoinnit	OP Ryhmä
Korkotuotot	231	96	0	-28	40	339
Korkokulut	5	8	0	18	-36	-6
Korkokate	236	104	0	-10	4	334
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja		-6		6	0	0
Saamisten arvonalentumiset	-41	-43	0	0	0	-83
Palkkiotuotot	219	103	21	3	-66	280
Palkkiokulut	-8	-61	-10	-3	48	-33
Nettopalkkiotuotot	211	42	12	1	-18	247
Vakuutusmaksutuotot			451			451
Vakuutuspalvelukulut			-447			-447
Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot			16			16
Vakuutuspalvelutulot			21			21
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			839			839
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-2			-2
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			837			837
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	1	-2	-2	2	-20	-19
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	0	-800	9	37	-748
Liiketoiminnan muut tuotot	6	7	32	181	-188	39
Henkilöstökulut	-112	-23	-39	-53	16	-211
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-3	-14	-29	1	-57
Liiketoiminnan muut kulut	-205	-74	-65	-89	188	-246
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen			106			106
Liiketoiminnan kulut	-329	-100	-12	-171	205	-407
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-38	-5	-2		0	-46
Liikevoitto (-tappio)	54	3	85	11	20	174
Tulos ennen veroja	54	3	85	11	20	174

Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvonmuutos eliminoidaan konsernissa.

Tase 31.3.2023, milj. €	Vähittäis-pankki	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Konserni-eliminoinnit	OP Ryhmä
Käteiset varat	47	138		17 352		17 537
Saamiset luottolaitoksilta	29 021	191	472	14 671	-43 190	1 165
Saamiset asiakkailta	70 400	27 289	0	-75	-361	97 253
Johdannaissopimukset	1 182	5 031	60	154	-2 889	3 537
Sijoitusomaisuus	520	501	9 286	19 852	-8 891	21 268
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			11 883			11 883
Jälleenvakuutus sopimusvarat			237			237
Aineettomat hyödykkeet	20	179	673	202	62	1 136
Aineelliset hyödykkeet	290	3	7	149	-4	446
Muut varat	775	433	1 454	711	-452	2 921
Vero saamiset	132	3	153	42	45	374
Varat yhteensä	102 388	33 768	24 225	53 057	-55 680	157 757
Velat luottolaitoksille	12 125	531	65	29 389	-41 862	249
Velat asiakkaille	62 445	11 241		3 140	-1 407	75 419
Johdannaissopimukset	1 596	4 663	51	409	-2 911	3 808
Vakuutus sopimusvelat			11 754			11 754
Jälleenvakuutus sopimusvelat			2			2
Velat sijoitus sopimuksista			7 415			7 415
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17 029	1 826		21 620	-4 710	35 765
Varaukset ja muut velat	1 154	2 425	1 025	1 460	-298	5 766
Verovelat	526	6	323	394	9	1 258
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0		380	1 384	-380	1 384
Velat yhteensä	94 875	20 692	21 015	57 797	-51 559	142 820
Oma pääoma						14 937
Tase 31.12.2022, milj. €						
	Vähittäis-pankki	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Konserni-eliminoinnit	OP Ryhmä
Käteiset varat	52	154	0	34 797		35 004
Saamiset luottolaitoksilta	29 713	310	904	13 173	-43 301	798
Saamiset asiakkailta	70 729	27 803		383	-369	98 546
Johdannaissopimukset	1 266	5 612	76	169	-3 007	4 117
Sijoitusomaisuus	537	298	8 702	20 485	-9 280	20 742
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			11 597			11 597
Jälleenvakuutus sopimusvarat			245			245
Aineettomat hyödykkeet	23	181	717	202	29	1 153
Aineelliset hyödykkeet	285	4	2	136	-4	423
Muut varat	635	1 756	762	-493	-259	2 401
Vero saamiset	137	3	456	24	44	664
Varat	103 378	36 120	23 462	68 877	-56 146	175 691
Velat luottolaitoksille	11 615	-36	65	42 621	-41 965	12 301
Velat asiakkaille	63 951	14 043		4 876	-1 402	81 468
Johdannaissopimukset	1 667	5 295	60	443	-3 033	4 432
Vakuutus sopimusvelat			11 442			11 442
Jälleenvakuutus sopimusvelat			2			2
Velat sijoitus sopimuksista			7 211			7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 941	1 672		23 537	-4 711	37 438
Varaukset ja muut velat	846	891	350	1 954	-221	3 821
Verovelat	514	2	631	372	4	1 522
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	-51	380	1 435	-380	1 384
Velat yhteensä	95 535	21 816	20 142	75 239	-51 709	161 023
Oma pääoma						14 668

Liite 3. Korkokate

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	186	0
Saamiset asiakkailta		
Lainat	752	313
Rahoitusleasingisaamiset	16	7
Suojauslaskennan arvostuserät	-913	-540
Yhteensä	-145	-220
Saamistodistukset		
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	26	12
Jaksotettu hankintameno	1	0
Suojauslaskennan arvostuserät	106	-492
Yhteensä	132	-480
Johdannaissopimukset		
Käyvän arvon suojaus	77	-33
Rahavirran suojaus	808	1 036
Yhteensä	885	1 002
Velat luottolaitoksille		
Korot	-77	23
Velat asiakkaille		
Negatiiviset korot	1	11
Muut	16	4
Yhteensä	999	339
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-72	299
Velat asiakkaille	-147	-3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-286	806
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Muut	-15	10
Yhteensä	-15	10
Johdannaissopimukset		
Käyvän arvon suojaus	133	-1 090
Muut	18	6
Yhteensä	150	-1 084
Saamiset luottolaitoksilta		
Negatiiviset korot	0	-33
Muut	-15	-1
Yhteensä	-384	-6
Korkokate yhteensä	615	334

Liite 4. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Luotto- ja takaustappioiden poistetut saamiset	11	12
Palautukset poistetuista saamisista	-4	-3
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	14	75
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista	2	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	23	83

Luottoriskille alttilina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 31.3.2023

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asialkallita (brutto)						
Vähittäispankki	62 115	8 367	56	8 424	2 143	72 682
Yrityspankki	25 726	2 573	193	2 766	563	29 055
Saamiset asialkallita yhteensä	87 841	10 941	249	11 190	2 706	101 737
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit						
Vähittäispankki	6 475	307	3	310	35	6 820
Yrityspankki	8 267	432	56	487	79	8 833
Nostovarot ja lillitit yhteensä	14 741	739	59	797	114	15 652
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	2 791	54		54	25	2 870
Yrityspankki	7 540	504		504	87	8 131
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	10 331	558		558	112	11 001
Saamistodistukset*						
Ryhmätoiminnot	12 694	73		73	3	12 770
Saamistodistukset yhteensä	12 694	73	0	73	3	12 770
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	125 607	12 310	308	12 618	2 935	141 160

* Vakuutusliiketoimintaan liittyvät saamistodistukset on 1.1.2022 alkaen IFRS 17 -standardin käyttöönoton yhteydessä arvostettu käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin joten odotettavissa olevaa tappiota ei enää lasketa. Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaavasti.

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 31.3.2023

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Vähittäispankki	-18	-82	-1	-83	-365	-466
Yrityspankki	-26	-32	-7	-39	-187	-251
Saamiset asiakkailta yhteensä	-44	-114	-7	-122	-552	-717
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Vähittäispankki	-1	-1		-1	-2	-3
Yrityspankki	-3	-2		-2	-21	-27
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-4	-3		-3	-23	-30
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1	-2	-4
Saamistodistukset yhteensä	-1	-1		-1	-2	-4
Yhteensä	-49	-118	-7	-126	-577	-752

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Vakuutusliiketoimintaan liittyvät saamistodistukset on 1.1.2022 alkaen IFRS 17 -standardin käyttöönoton yhteydessä arvostettu käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin joten odotettavissa olevaa tappiota ei enää lasketa. Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaavasti.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.3.2023

	Valhe 1		Valhe 2		Valhe 3	
		Muut kuin yll 30 pv eräntyneet		Yll 30 pv eräntyneet	Yhteensä	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät						
Vähittäispankki	71 381	8 728	59	8 788	2 203	82 372
Yrityspankki	41 532	3 509	249	3 757	729	46 019
Tappiota koskeva vähennyserä						
Vähittäispankki	-19	-83	-1	-84	-367	-470
Yrityspankki	-29	-34	-7	-41	-208	-278
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vähittäispankki	-0,03 %	-0,95 %	-1,37 %	-0,95 %	-16,67 %	-0,57 %
Yrityspankki	-0,07 %	-0,98 %	-2,68 %	-1,09 %	-28,53 %	-0,60 %
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	112 913	12 237	308	12 545	2 932	128 390
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-48	-117	-7	-125	-575	-748
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,04 %	-0,96 %	-2,43 %	-0,99 %	-19,62 %	-0,58 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	12 694	73		73	3	12 770
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1	-2	-4
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-1,06 %		-1,06 %		-0,03 %
Saamistodistukset yhteensä	12 694	73		73	3	12 770
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-1	-1	0	-1	-2	-4
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,01 %	-1,06 %		-1,06 %	-62,00 %	-0,03 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pilriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2022

Vastuut	Valhe 1		Valhe 2		Valhe 3	
		Muut kuin yll 30 pv eräntyneet		Yll 30 pv eräntyneet	Yhteensä	Vastuut yhteensä
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Vähittäispankki	62 761	8 256	51	8 306	2 127	73 195
Yrityspankki	26 588	2 518	109	2 627	451	29 666
Saamiset asiakkailta yhteensä	89 349	10 774	159	10 933	2 578	102 861
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja lmlitit						
Vähittäispankki	6 705	371	0	372	39	7 115
Yrityspankki	8 351	493	29	521	71	8 944
Nostovarot ja lmlitit yhteensä	15 056	864	29	893	110	16 059
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	2 636	54		54	26	2 715
Yrityspankki	6 943	448		448	72	7 462
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	9 579	501		501	98	10 178
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	12 982	73		73		13 055
Saamistodistukset yhteensä	12 982	73		73		13 055
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pilriin kuuluvat vastuut yhteensä	126 966	12 212	188	12 401	2 787	142 153

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 31.12.2022

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja lllmitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset aslakkailta						
Vahittäispankki	-18	-78	-1	-79	-363	-457
Yrityspankki	-30	-23	-5	-28	-182	-245
Saamiset aslakkailta yhteensä	-48	-101	-6	-108	-546	-701
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Vahittäispankki	-1	-1		-1	-2	-4
Yrityspankki	-3	-2		-2	-24	-29
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-4	-3		-3	-26	-32
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Saamistodistukset yhteensä	-1	-1		-1		-2
Yhteensä	-53	-105	-6	-111	-572	-736

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2022	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Saamiset aslakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät						
Vahittäispankki	72 102	8 681	51	8 732	2 192	83 026
Yrityspankki	41 882	3 459	137	3 596	595	46 072
Tappiota koskeva vähennyserä						
Vahittäispankki	-19	-79	-1	-80	-366	-460
Yrityspankki	-33	-25	-5	-30	-206	-274
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vahittäispankki	-0,03 %	-0,91 %	-1,98 %	-0,92 %	-16,68 %	-0,55 %
Yrityspankki	-0,08 %	-0,71 %	-3,81 %	-0,83 %	-34,69 %	-0,59 %
Saamiset aslakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	113 983	12 139	188	12 328	2 787	129 098
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-52	-104	-6	-110	-572	-734
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-0,86 %	-3,31 %	-0,89 %	-20,53 %	-0,57 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	12 982	73		73		13 055
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-1,18 %		-1,18 %		-0,02 %
Saamistodistukset yhteensä	12 982	73		73		13 055
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-1	-1		-1		-2
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,01 %	-1,18 %		-1,18 %		-0,02 %

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2023 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset aslakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2023	113 983	12 328	2 787	129 098
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-3 091	3 028		-63
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-178		189	11
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 406	-2 427		-21
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-258	249	-9
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	36		-36	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		130	-132	-2
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	4 803	79	33	4 915
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-608	-1	-54	-664
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut		0	-6	-6
Saamiset aslakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.3.2023	112 913	12 545	2 932	128 390

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2023 aikana.

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa- oloalka	Koko volmassa- oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2023	52	110	572	734
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-7	26		19
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		13	12
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-12		-10
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-4	18	14
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0		-3	-3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1		5	-18	-14
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2	1	5	9
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-3	-2	-17	-23
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	3	1	11	14
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa				
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennyksiin pienentymiset		0	-5	-5
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	-4	15	3	14
Tappiota koskeva vähennyserä 31.3.2023	48	125	575	748

OP Ryhmä on arvioinut Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiä ja siihen liittyvää Q1/2022 tehdyn johdon harkintaa sisältävän management overlay -varauksen jäljellä olevaa määrää 2 miljoonaa euroa. Varaus on pidetty ennallaan Q1/2023.

OP Ryhmä on arvioinut sähkön hinnan- ja Euribor-korkojen nousun sekä asuntovakuuksien hinnan laskun vaikutuksia asuntoluottojen luottoriskiä. Arviointi tehtiin stressitestinä, jossa mitattiin kotitalouksien kassavirtaa ja arvioitiin sen perusteella mahdollisia asiakkaita, joiden maksukyky on vaarantunut. Analyysin perusteella tehtiin Q4/2022 management overlay -varaus 42,4 miljoonaa euroa, joka on pidetty Q1/2023 ennallaan.

Rakentamisen toimialaan tehtiin Q4/2022 OP Ryhmän analyysin perusteella 5,3 miljoonan euron management overlay -varaus. Analyysi perustui toimialan heikentyneisiin näkyymiin ja se tehtiin stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto laskee -10%, kustannusinflaatio kasvaa +8% ja korkotaso +3%. Varaus on pidetty ennallaan Q1/2023.

Lisäksi OP Ryhmä varautui Q4/2022 5 miljoonan euron management overlay -varauksella vuoden 2023 ensimmäisellä vuosipuoliskolla tehtävään takautuvaan kantakorjaukseen lainanhoitajoihin liittyen. Varaus on vielä pidetty ennallaan Q1/2023.

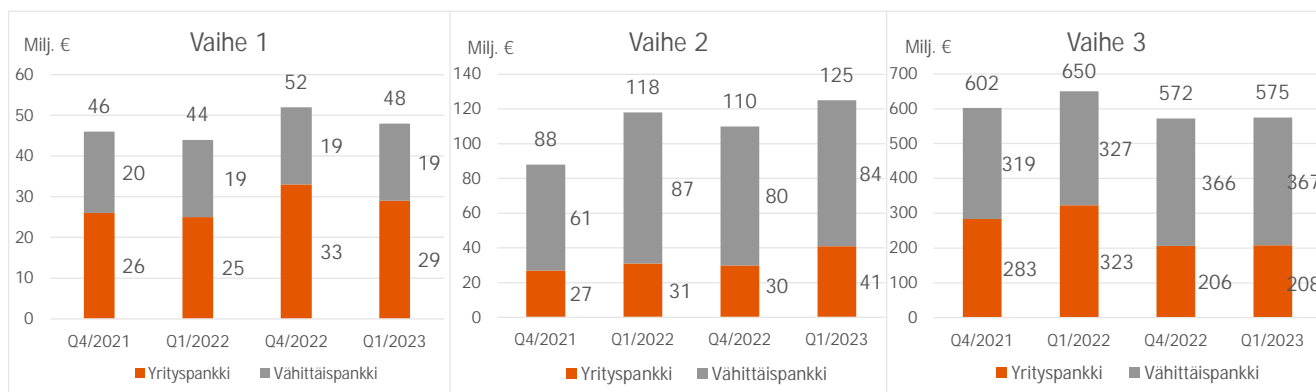
Vuoden 2021 lopussa OP Ryhmä teki 34 miljoonan euron ECL-lisävarauksen liikekiinteistövuokaudellisiin saataviin. Varauksella ennakoitiin riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvioinnin päivityksestä aiheutuvaa ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varauksella on jäljellä Q1/2023 11 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään tappiota koskeva vähennyserä ennen harkinnanvaraisia management overlay -varauksia, edellä kuvatut management overlay varaukset ja raportoidun tappiota koskeva vähennyserän yhteismäärä.

	Vähittäis-pankki	Yrityspankki	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 31.3.2023			
Tappiota koskeva vähennyserä ennen harkinnanvaraisia varauksia	406	276	682
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset			
Venäjä-Ukraina sota	2		2
Sähkön hinta, korkotaso ja vakuuksien arvo	42		42
Rakentaminen toimiala	3	3	5
Lainanhoitojoustojen tuleva takautuva korjaus	5		5
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	11		11
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	63	3	66
Raportoitu tappiota koskeva vähennyserä	470	278	748

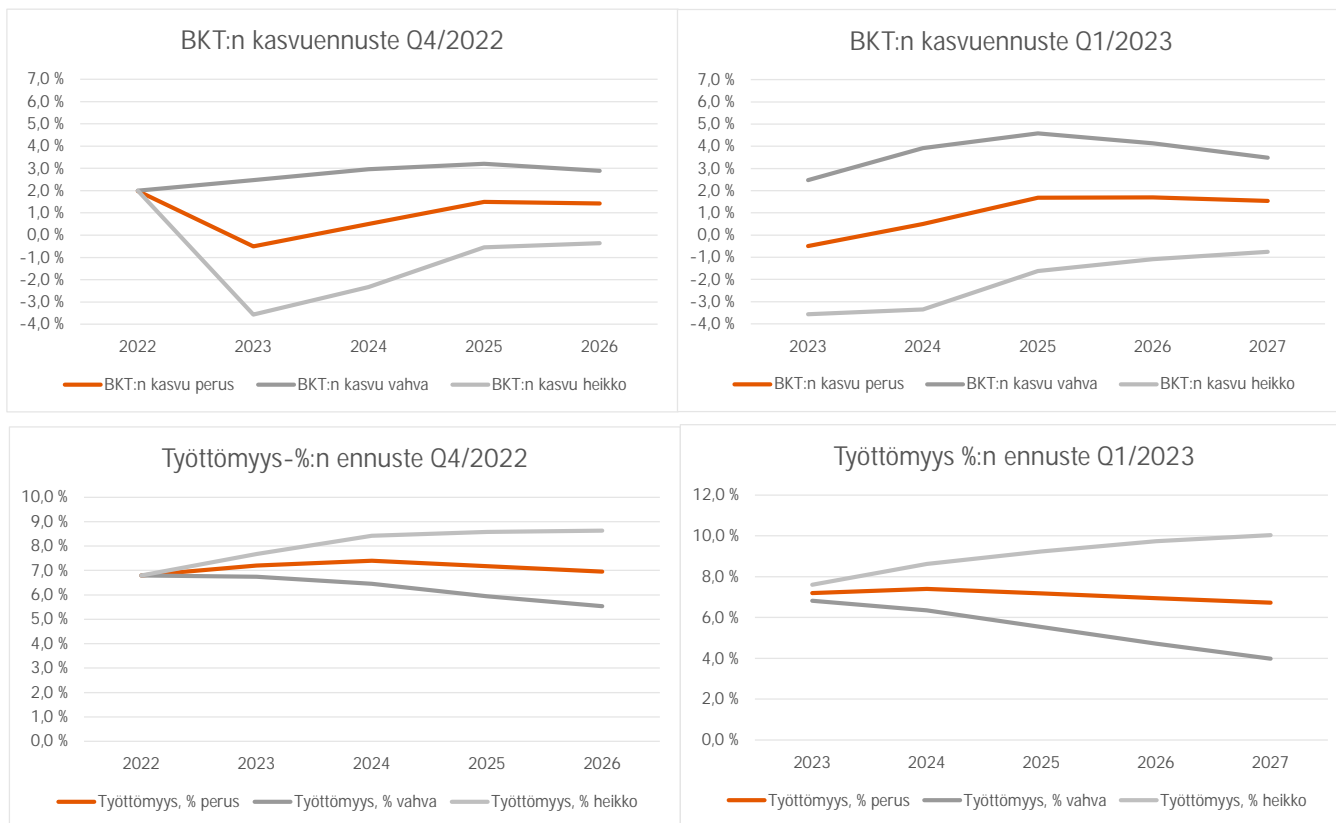
	Vähittäis-pankki	Yrityspankki	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2022			
Tappiota koskeva vähennyserä ennen harkinnanvaraisia varauksia	401	267	668
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset			
Venäjä-Ukraina sota	2		2
Sähkön hinta, korkotaso ja vakuuksien arvo	42		42
Rakentaminen toimiala	3	3	5
Lainanhoitojoustojen tuleva takautuva korjaus	5		5
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	11		11
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	63	3	66
Raportoitu tappiota koskeva vähennyserä	465	269	734

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaariopainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Ensimmäisen vuosineljänneksen 2023 aikana makroekonomisten ennusteiden päivitys kasvatti hieman odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan BKT:n ja työttömyysasteen ennusteiden muutosta.

Saamistodistukset, milj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko volmassa- oloaika	Valhe 3 Koko volmassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2023	2	0		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		2	2
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0			0
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0			0
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0		0
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	0	0	2	2
Tappiota koskeva vähennyserä 31.3.2023	1	1	2	4

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2022 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €

	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2022	107 825	9 650	2 808	120 283
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-6 564	6 194		-370
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-432		378	-53
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 937	-3 224		-288
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-582	532	-50
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	65		-75	-10
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		238	-272	-33
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	23 512	1 160	162	24 834
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-14 270	-985	-434	-15 689
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	910*	-122	-203	585
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut	0	0	-111	-111
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2022	113 983	12 328	2 787	129 098

* Vaiheen 1 positiivinen nettomuutos liittyy taseen ulkopuolisten limiittien korotuksiin.

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2022 aikana.

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, mlj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko volmassa- oloalka	Valhe 3 Koko volmassa- oloalka	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2022	46	89	603	737
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-5	38		33
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-3		67	64
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-18		-16
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-12	57	45
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	1		-6	-6
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1		4	-23	-19
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	17	14	30	61
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-8	-14	-92	-114
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	4	7	40	51
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)				
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa	0	2	5	7
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset	0	0	-108	-108
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	6	21	-31	-3
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2022	52	110	572	734

Saamistodistukset, mlj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko volmassa- oloalka	Valhe 3 Koko volmassa- oloalka	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	7	2	5	14
IFRS 17 -siirtymä 1.1.2022	-5	-2	-5	-12
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2022	2	0	0	2
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3				
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	0		0
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	0		0
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0		0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	1	0	0
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2022	2	0	0	1

Liite 5. Nettopalkkiotuotot

Tammi-maaliskuu 2023, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Palkkiotuotot						
Luotonanto	31	12		0	0	43
Talletukset	6	1		0	0	6
Maksuliike	74	8		5	-4	83
Arvopapereiden välitys	2	6		0	-2	6
Arvopapereiden liikkeeseenlasku		1		0	0	1
Sijoitusrahastot	12	63	1		-12	64
Omaisuudenhoito	7	4		0	-3	8
Lainopilliset palvelut	6	0			0	6
Takaukset	3	3		0	0	6
Asunnonvälitys	15				0	15
Vakuutusosimusten myyntipalkkiot	39		13		-23	29
Henkivakuutuksen kuorimitustulo			6			6
Muut	11	3		0	-9	4
Yhteensä	205	100	19	6	-53	277
Palkkikulut						
Luotonanto	0	0				0
Maksuliike	-8	-2	0	-1	3	-7
Arvopapereiden välitys		-1		0	0	-1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	-1			0	-1
Sijoitusrahastot		-27	0		12	-15
Omaisuudenhoito		0	0	-1		0
Takaukset		0				0
Vakuutusosimusten myyntipalkkiot			-9		6	-3
Muut	-3	-12	0	-3	13	-5
Yhteensä	-11	-42	-9	-5	34	-33
Nettopalkkiotuotot yhteensä	194	58	10	1	-19	244
Tammi-maaliskuu 2022, milj. €						
	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Palkkiotuotot						
Luotonanto	30	10		0	0	40
Talletukset	5	1		0	0	6
Maksuliike	70	8		2	-2	78
Arvopapereiden välitys	2	8			-2	8
Arvopapereiden liikkeeseenlasku		1		0	0	1
Sijoitusrahastot	12	63	0	0	-12	63
Omaisuudenhoito	9	7		0	-3	12
Lainopilliset palvelut	6	0				6
Takaukset	3	3		0	0	6
Asunnonvälitys	18				0	18
Vakuutusosimusten myyntipalkkiot	37		14		-21	30
Henkivakuutuksen kuorimitustulo			6			6
Muut	27	2	1	2	-25	6
Yhteensä	219	103	21	3	-66	280
Palkkikulut						
Luotonanto	0	0		0	0	0
Maksuliike	-6	0	0	0	2	-5
Arvopapereiden välitys		-1		0	0	-1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	0		0	0	0
Sijoitusrahastot		-29	0		12	-17
Omaisuudenhoito		-3	0	-1	0	-3
Takaukset		0				0
Vakuutusosimusten myyntipalkkiot	1		-8		6	-1
Muut	-3	-27	-2	-2	28	-5
Yhteensä	-8	-61	-10	-3	48	-33
Nettopalkkiotuotot yhteensä	211	42	12	1	-18	247

Liite 6. Vakuutuspalvelutulos

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Vahinkovakuutus		
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	306	301
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	2	5
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	73	49
Vakuutusmaksimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	27	28
Vakuutusmaksutottojen muut muutokset	6	11
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot GMM mallin mukaan yhteensä	415	394
Henkvakuutus		
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	31	29
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	2	4
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	17	10
Vakuutusmaksimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	3	0
Vakuutusmaksutottojen muut muutokset	9	9
Henkvakuutuksen vakuutusmaksutuotot GMM mallin mukaan yhteensä	63	52
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	4	5
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	1	2
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	2	1
Vakuutusmaksimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	0	0
Vakuutusmaksutottojen muut muutokset	-1	-3
Henkvakuutuksen vakuutusmaksutuotot VFA mallin mukaan yhteensä	7	6
Henkvakuutuksen vakuutusmaksutuotot yhteensä	70	57
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	485	451
Vahinkovakuutus		
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-282	-323
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvat muutokset	-100	-42
Vakuutusmaksimusten hankintakulujen purku	-27	-28
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset	-7	-8
Vahinkovakuutuksen vakuutuspalvelukulut GMM mallin mukaan yhteensä	-416	-402
Henkvakuutus		
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-39	-33
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvat muutokset	-2	-2
Vakuutusmaksimusten hankintakulujen purku	-3	0
Tappiolliset sopimukset	-15	-14
Henkvakuutuspalvelukulut GMM mallin mukaan yhteensä	-60	-50
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-5	-5
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvat muutokset	-2	-1
Vakuutusmaksimusten hankintakulujen purku	0	0
Tappiolliset sopimukset	-2	10
Henkvakuutuksen vakuutuspalvelukulut VFA mallin mukaan yhteensä	-9	4
Henkvakuutuksen vakuutuspalvelukulut yhteensä	-69	-45
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	485	447
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutusmaksimusten nettotuotot	-2	17
Henkvakuutuksen jälleenvakuutusmaksimusten nettotuotot	-1	0
Jälleenvakuutusmaksimusten nettotuotot yhteensä	-3	16
Vakuutuspalvelutulos	-2	21

Liite 7. Vakuutuksen nettorahoituskulut

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Vahinkovakuutus		
Vakuutusmaksimusten diskonttauksen purkautuminen	-4	0
Vak.sopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	-27	199
Vakuutusmaksimusten valuuttakurssierot	0	0
Vahinkovakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut GMM yhteensä	-30	199
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksiin liittyvät rahoitustuotot ja -kulut	-8	-2
Henkvakuutus		
Vakuutusmaksimusten diskonttauksen purkautuminen	5	8
Vak.sopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	-49	197
Henkvakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut GMM yhteensä	-45	205
Vakuutusmaksimusten nettorahoituserät, riskin pienentäminen	-13	122
Vak.sopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	0	0
Vakuutusmaksimusten perustana olevien erien käyvän arvon muutosten nettorahoituserät	-126	313
Henkvakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut VFA yhteensä	-139	435
Henkvakuutuksen jälleenvakuutuksiin liittyvät rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	-223	837

Liite 8. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Saamistodistukset		
Korkotuotot ja -kulut	14	1
Saamistodistusten arvostusvoitot ja -tappiot	-1	-10
Yhteensä	13	-9
Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot	4	7
Osingot ja voitto-osuudet	1	0
Yhteensä	5	7
Johdannaiset		
Korkotuotot ja -kulut	14	0
Arvostusvoitot ja -tappiot	1	-17
Yhteensä	15	-17
Yhteensä	33	-19

Liite 9. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Käypään arvoon mulden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	4	9
Muut tuotot ja kulut		0
Yhteensä	4	9

Käypään arvoon tulosvaikuttelusta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

Vakuutustoiminnan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Johdannaiset		
Korkotuotot ja -kulut	-4	5
Arvostusvoitot ja -tappiot	20	-212
Yhteensä	16	-206

Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttelusta

Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot		-3
Osingot ja voitto-osuudet		5
Yhteensä		2

Rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikuttelusta kirjattavaksi

Saamistodistukset		
Korkotuotot	31	25
Arvostusvoitot ja -tappiot	71	-271
Yhteensä	102	-246
Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot	51	-56
Osingot ja voitto-osuudet	17	31
Yhteensä	68	-25
Johdannaiset		-1
Yhteensä	170	-272

Tuotot sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten kaatteenä olevista varoista

Korkotuotot	17	-5
Arvostusvoitot ja -tappiot	282	-732
Yhteensä	299	-738

Nettotuotot rahoitusvaroista, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikuttelusta yhteensä

469 -1 010

Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttelusta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

485 -1 214

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	13	14
Arvostusvoitot ja -tappiot	-1	24
Vastike- ja hoitokulut	-10	-9
Muut	-1	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	2	29

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien nettotuotot**Lainat ja muut saamiset**

Korkotuotot	2	1
Korkokulut	0	-1
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset	-3	-1
Lainat ja muut saamiset yhteensä	0	-1

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Käyvän arvon menetelmällä käsiteltävät	1	12
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	0	0
Yhteensä	1	12

Raholitusvelat, jotka on nimennomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikuttellessi kirjattavaksi

Sijoitussopimusten maksutulo	116	165
Sijoitussopimuksista maksetut korvaukset	-86	-110
Sijoitussopimusten velkojen muutos	-204	362
Sijoitussopimusvelkojen nettotuotot yhteensä	-174	418

Vakuutuksen muut sijoitustoiminnan nettotuotot

Vakuutuksen pääomalaajojen korot	0	0
Vakuutuspalvelutulokseen liittyvät valuutta-arvostusvoitot / -tappiot	0	0
Muut tuotot ja kulut lainoista ja muista saamisista	0	0
Vakuutuksen muut sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	0	0

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä**317 -748****Liite 10. Liiketoiminnan muut kulut**

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
ICT-kulut		
Tuotanto	-59	-56
Kehittäminen	-45	-34
Toimitilat	-12	-22
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut	-64	-66
Palveluostot	-33	-28
Asiantuntijapalvelut	-13	-6
Tietoliikenne	-7	-8
Markkinointi	-9	-6
Lahjoitukset	-3	-3
Vakuutus- ja varmuuskulut	-7	-3
Lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten kulut	-1	7
Muut	-30	-21
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-284	-246

Kehittämismenot

Milj. €	1-3/2023	1-3/2022
Kehittämisen ICT-kulut	45	34
Oman työn osuus	18	16
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	64	50
Aktivoidut ICT-menot	20	18
Aktivoitavien siirto/henk.kulut	3	4
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	23	23
Kehittämismenot yhteensä	87	73
Poistot ja arvonalentumiset	-32	-41

Liite 11 Jälleenvakuutus sopimusvarat

MIJ. €	31.3.2023	31.12.2022
Vahinkovakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutus sopimusten varat	-43	-24
Jälleenvakuutus sopimusten vastuu toteutuneista vahingoista	280	268
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutus sopimusvarat yhteensä	237	245
Henkivakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutus sopimusten varat	0	
Henkivakuutuksen jälleenvakuutus sopimusvarat yhteensä	0	
Jälleenvakuutus sopimusvarat yhteensä	237	245

Liite 12. Vakuutus sopimusvelat

MIJ. €	31.3.2023	31.12.2022
Vahinkovakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, GMM	340	180
Vastuu toteutuneista vahingoista, GMM	2 382	2 356
Vahinkovakuutuksen vakuutus sopimusvelat yhteensä	2 722	2 536
Henkivakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, GMM	3 296	3 257
Vastuu toteutuneista vahingoista, GMM	13	12
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, VFA yhteensä	5 672	5 586
Vastuu toteutuneista vahingoista VFA yhteensä	51	51
Henkivakuutuksen vakuutus sopimusvelat yhteensä	9 032	8 906
Vakuutus sopimusvelat yhteensä	11 754	11 442

Liite 13. Jälleenvakuutus sopimusvelat

MIJ. €	31.3.2023	31.12.2022
Henkivakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutus sopimusten velat	2	2
Henkivakuutuksen jälleenvakuutus sopimusvelat yhteensä	2	2
Jälleenvakuutus sopimusvelat yhteensä	2	2

Liite 14. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

MIJ. €	31.3.2023	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat	10 578	10 563
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat	4 314	4 306
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat	12 680	12 262
Muut		
Sijoitustodistukset	724	1 083
Yritystodistukset	7 523	9 287
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-54	-63
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	35 765	37 438

* OP Ryhmän hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 15. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Milj. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Päätävä tase 31.12.2021:	63	164	96	323
IFRS 17 Vakuutus sopimukset standardin siirtymän vaikutus	-41	-164		-205
Avaava tase 1.1.2022	22		96	118
Käyvän arvon muutokset	-13		-191	-203
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-8			-8
Siirrot korkokatteeseen			-5	-5
Laskennalliset verot	4		39	43
Päätävä tase 31.3.2022	6		-61	-55

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Milj. €	Saamistodistukset		Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2023	-24		-337	-360
Käyvän arvon muutokset	1		31	32
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-4			-4
Siirrot korkokatteeseen			5	5
Laskennalliset verot	0		-7	-7
Päätävä tase 31.3.2023	-26		-308	-334

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli -417 miljoonaa euroa (-69) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen/-velka oli 83 miljoonaa euroa (14). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -2 miljoonaa euroa (0). Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Liite 16. Annetut vakuudet

Milj. €	31.3.2023	31.12.2022
Pantit	90	1
Luotot (covered bondien vakuutena)	20 997	21 048
Muut	1 058	14 128
Annetut vakuudet yhteensä*	22 145	35 176
Vakuudelliset johdannaisvelat	636	701
Vakuudelliset muut velat	207	12 000
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	12 680	12 262
Yhteensä	13 523	24 962

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 4,3 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,0 miljardia euroa on päivän sisäisen liimitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 17. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat

Varat, milj. €	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	17 537						17 537
Saamiset luottolaitoksilta	1 165						1 165
Johdannaissopimukset			2 341			1 196	3 537
Saamiset asiakkailta	97 253						97 253
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				11 883			11 883
Saamistodistukset	162	11 596	228	6 620			18 606
Osakkeet ja osuudet		1	92	1 865	2		1 961
Muut rahoitusvarat	2 919						2 919
Rahoitusvarat	119 036	11 598	2 661	20 369	2	1 196	154 861
Muut kuin rahoitusvarat							2 896
Yhteensä 31.3.2023	119 036	11 598	2 661	20 369	2	1 196	157 757

OP Ryhmän taseessa oli katsauskauden päättyessä 162 miljoonalla (0) eurolla joukkovelkakirjoja joita ei kirjanpitoluokasta johtuen arvostettu markkina-arvoon. Näiden joukkovelkakirjojen markkina-arvo oli 161 miljoonaa euroa (0) katsauskauden lopussa.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat

Varat, milj. €	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	35 004						35 004
Saamiset luottolaitoksilta	798						798
Johdannaissopimukset			2 867			1 251	4 117
Saamiset asiakkailta	98 546						98 546
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				11 597			11 597
Saamistodistukset	1	11 755	295	6 247			18 298
Osakkeet ja osuudet		0	86	1 653	2		1 741
Muut rahoitusvarat	2 394						2 394
Rahoitusvarat	136 743	11 756	3 247	19 497	2	1 251	172 496
Muut kuin rahoitusvarat							3 195
Yhteensä 31.12.2022	136 743	11 756	3 247	19 497	2	1 251	175 691

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		249		249
Johdannaissopimukset	2 259		1 549	3 808
Velat asiakkaille		75 419		75 419
Velat sijoitussopimuksista	7 415			7 415
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		35 765		35 765
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384		1 384
Muut rahoitusvelat		5 764		5 764
Rahoitusvelat	9 674	118 581	1 549	129 804
Muut kuin rahoitusvelat				13 016
Yhteensä 31.3.2023	9 674	118 581	1 549	142 820

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		12 301		12 301
Johdannaissopimukset	2 779		1 653	4 432
Velat asiakkaille		81 468		81 468
Velat sijoitussopimuksista	7 211			7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		37 438		37 438
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384		1 384
Muut rahoitusvelat		3 816		3 816
Rahoitusvelat	9 990	136 408	1 653	148 051
Muut kuin rahoitusvelat				12 970
Yhteensä 31.12.2022	9 990	136 408	1 653	161 023

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo maaliskuun lopussa oli n. 1 139 (1 225) miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa pienempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa pienemmät, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 18. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 31.3.2023, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 006	231	723	1 959
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	5 331	1 224	293	6 848
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 251	4 633		11 883
Johdannaissopimukset	2	3 464	72	3 537
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1			1
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	9 648	1 019	929	11 596
Rahoitusinstrumentit yhteensä	23 239	10 570	2 016	35 825
Sijoituskiinteistöt			556	556
Yhteensä	23 239	10 570	2 572	36 381

Varojen käyvät arvot 31.12.2022, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	736	265	740	1 741
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	5 090	1 382	70	6 542
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 431	4 167		11 597
Johdannaissopimukset	5	4 035	77	4 117
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	9 193	1 721	801	11 715
Rahoitusinstrumentit yhteensä	22 456	11 569	1 688	35 712
Sijoituskiinteistöt			561	561
Yhteensä	22 456	11 569	2 249	36 274

Velkojen käyvät arvot 31.3.2023, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	4 524	2 891		7 415
Johdannaissopimukset	1	3 716	91	3 808
Yhteensä	4 525	6 607	91	11 223

Velkojen käyvät arvot 31.12.2022, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttelusesti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	4 620	2 591		7 211
Johdannaissopimukset	7	4 332	94	4 432
Yhteensä	4 627	6 922	94	11 643

Käypään arvoon arvostus

Johdannaiset

Listattujen johdannaisten hinta saadaan suoraan markkinoilta. OTC-johdannaisten arvostuksessa käytetään markkinoilla yleisesti käytössä olevia malleja ja menetelmiä, jotka sopivat parhaiten kyseisen rahoitusinstrumentin arvostamiseen. Näitä tarvitaan mm. korko ja -valuuttakäyrien ja volatiliiteettipintojen muodostamiseen sekä optioiden arvostukseen. Yleisesti näiden mallien syöttötiedot voidaan johtaa markkinoilta. Kuitenkin joidenkin sopimusten arvostuksessa joudutaan käyttämään malleja, joiden syöttötietoja ei voida havaita markkinoilta vaan ne joudutaan arvioimaan. Nämä sopimukset on luokiteltu tasolle 3.

Middle Office vastaa pankkitoiminnan johdannaisten käyvän arvon arvostuksista, ml. tason 3 arvostuksista, ja niissä käytetyn markkinadatan, arvostuskäyrien ja volatiliiteettipintojen laadusta ja luotettavuudesta osana päivittäistä arvostusprosessia. Middle Office vertaa sopimustasolla arvostushintoja säännöllisesti CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin arvostuksiin ja selvittää tarvittaessa mahdolliset merkittävät arvostuserot.

Riskienhallinnan ohjaus on vastuussa uusien arvostusmallien ja menetelmien hyväksymisestä sekä arvostusprosessin valvonnasta. Arvostusten varmennus perustuu mm. arvostamiseen käyttäen vaihtoehtoisia lähteitä sekä markkinahinnoille, että muille syöttötiedoille. Varmennusprosessissa arvostushintoja voidaan verrata CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin hintoihin. Lisäksi on mahdollista käyttää myös kolmansien osapuolten tarjoamia arvostuspalveluja.

Pankkitoimintaan liittyvässä OTC-johdannaisten arvostuksessa huomioidaan kaupan osapuolten luottoriski ja luottoriskipremioiden ylittävät rahoituskustannukset. Luottoriskia oikaistaan vastapuoliriskikorjauksella (ns. Credit Valuation Adjustment "CVA") sekä omalla luottoriskikorjauksella (ns. Debit Valuation Adjustment, "DVA"). CVA- ja DVA -arvostusoikaisu lasketaan vastapuolikohtaisesti. CVA- ja DVA-oikaisu lasketaan vastapuolikohtaisesti simuloimalla johdannaisten markkina-arvoja ja maksukyvyttömyystilanteita perustuen pääsääntöisesti markkinoilta saataviin tietoihin. Maksukyvyttömyystodennäköisyyksien arvioinnissa hyödynnetään vastapuolten rating-informaatiota, likvidejä luottoriski-indeksejä sekä markkinadatatoimittajien luottoriskisektorikäyriä. OTC-johdannaisten rahoituskustannusten vaikutusta arvostukseen arvioidaan muokkaamalla arvostuksessa käytettäviä diskonttokäyriä pääomallisten ja pääomattomien luottoriski-instrumenttien luottoriskipremioiden tilastollisten erojen avulla.

Käyvän arvon hierarkia

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatason 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörssiissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilla markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatason 2 luokiteltujen instrumenttien käyvä arvoilla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epalikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat, kiinteistösijoitukset sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

OP Ryhmän liiketoiminnan kannalta tärkeitä johdannaisia ovat koronvaihtosopimukset ja korko-optiot. Koronvaihtosopimukset arvostetaan johtamalla markkinoilla havaittavien koronvaihtosopimusten ja muiden korkojohdannaisten hinnoista arvostuskäyrät. Arvostuskäyriä käytetään ennustamaan tulevia rahavirtoja ja määrittämään rahavirtojen nykyarvot myös sellaisilla koronvaihtosopimuksilla, joiden hinta ei ole suoraan markkinoilta havaittavissa. Korko-optioiden arvostuksessa toimitaan vastaavalla tavalla. Koronvaihtosopimuksiin verrattuna käytetään myös markkinoilta havaittavia korko-optioiden hintaa kuvaavia volatiliiteetteja.

Monirakenteisten johdannaisten, esimerkiksi osakerakenteiden, arvostamisessa käytetään mallia, jossa simuloidaan markkinahintojen kehitystä ja lasketaan johdannaisten toteutunut arvo kussakin simulaatiossa. Johdannaisten hinta saadaan laskemalla simulaatioiden keskiarvo.

Tason 2 syöttötietoihin kuuluvat muun muassa: vastaavanlaisten erien noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla ja samanlaisten erien noteeratut hinnat muilla kuin toimivilla markkinoilla, markkinakorot, implisiittiset volatiliiteetit ja luottoriskimarginaalit.

Tason 3 syöttötiedot ovat syöttötietoja, jotka eivät ole havainnollavissa arvostettavalle erälle. Tason 3 syöttötietoihin kuuluvat muun muassa: historiallisen volatiliiteetin käyttö option arvostamisessa, sellaiset pitkät korot, joita vastaavia sopimuksia ei ole markkinoilla havaittavissa.

Kiinteistösijoituksilla ei ole samanlaisia päivittäin noteerattavia hintoja tai hintalähteitä kuin likvideillä markkinoilla. Kiinteistöjen arvostusprosessi perustuu ulkopuolisten arviointijoiden käyttöön (kiinteistön arvo yli 1 MEur) tai liiketoiminnan omiin arviointimenetelmiin.

Suorien kiinteistösijoitusten arvostuksen lähteinä ovat pääsääntöisesti ulkopuolisten auktorisoitujen arviointijoiden antamat arviokirjat. Ulkopuolinen arviointijoin valitsee itsenäisesti kunkin kohteen arviointiin parhaiten sopivan menetelmän. Yleisesti käytettyjä arviointimenetelmiä ovat kauppa-arvomenetelmä, tuottoarvomenetelmä ja jälleenhankinta-arvomenetelmä. Kiinteistörahastojen arvot saadaan kohderahastoilta kunkin kohderahaston sääntöjen määrittelemänä ajankohtana ja sääntöjen määrittelemän standardin mukaisena. Arvostukset perustuvat pääsääntöisesti kohderahastojen yksittäisten kiinteistökohteiden yhteenlaskettuihin arvoihin lisätyn kohderahaston nettovarallisuudella. Yksittäisten kohteiden arvot perustuvat pääsääntöisesti ulkopuolisten riippumattomien auktorisoitujen arviointijoiden laatimiin arviokirjoihin.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvarolista ja rahoitusvelolista

Rahoitusvarat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Johdannais- sopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
IFRS 17 käyttöönotto ja vuoden 2022 muutokset	51		-8	43
Avaava tase 1.1.2023	810	77	799	1 686
Tuloslaskelman nettotuotot	-59	-5		-64
Hankinnat	95			95
Myynnit	-10			-10
Lyhennykset	-2			-2
Siirrot tasoon 3	133		201	334
Siirrot tasosta 3	-3		-65	-68
Päätävä tase 31.3.2023	1 015	72	928	2 016
Rahoitusvelat, mlj. €			Johdannais- sopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2023			94	94
Tuloslaskelman nettotuotot			-2	-2
Päätävä tase 31.3.2023			91	91

Erittely nettotuotosta tuloslaskelmaerittäin 31.3.2023

Milj. €	Korkokate	Sijoitustoiminnan nettotuotot	Laaja tulos- laskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varolista ja velolista
Realisoituneet nettotuotot	-32	-27		-59
Realisoitumattomat nettotuotot	-3			-3
Nettotuotot yhteensä	-35	-27		-62

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2023 aikana.

Liite 19. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.3.2023	31.12.2022
Takaukset	535	570
Takuuvastuut	2 744	2 668
Luottolupaukset	14 347	14 267
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	714	736
Muut*	1 752	1 420
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	20 091	19 662

* Josta vahinkovakuustoitominnan sitoumukset pääomarahastoihin 247 miljoonaa euroa (200)

Liite 20. Johdannaissopimukset

Johdannaiset yhteensä 31.3.2023

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1–5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	35 843	103 853	89 103	228 798	2 706	2 785
Keskusvastapuoliselvittävät	27 933	61 078	53 748	142 759	48	55
Settled-to-market (STM)	14 288	35 992	37 026	87 306	35	39
Collateralised-to-market (CTM)	13 645	25 086	16 722	55 453	13	16
Valuuttajohdannaiset	54 350	5 100	1 046	60 496	740	961
Luottojohdannaiset	31	95	7	132	2	30
Muut johdannaiset	439	777	21	1 237	67	79
Johdannaiset yhteensä	90 662	109 824	90 177	290 663	3 515	3 855

Johdannaiset yhteensä 31.12.2022

Mlj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1–5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	29 963	105 209	89 412	224 584	2 981	3 096
Keskusvastapuoliselvittävät	22 144	60 716	55 600	138 460	190	191
Settled-to-market (STM)	11 535	35 194	39 212	85 941	126	134
Collateralised-to-market (CTM)	10 609	25 521	16 388	52 519	64	58
Valuuttajohdannaiset	55 961	5 303	1 086	62 350	958	1 157
Luottojohdannaiset	34	63	13	110	1	34
Muut johdannaiset	439	889	26	1 355	91	82
Johdannaiset yhteensä	86 398	111 463	90 538	288 399	4 031	4 368

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliselvityksessä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 21. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Vahinkovakuutus	31.3.2023		31.12.2022	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	556	13	622	15
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	556	13	632	16
Johdannaiset***	0	0	-10	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 631	62	2 526	62
Valtiot	251	6	303	7
Investment Grade	1 979	47	1 834	45
Kehittyvät markkinat ja High Yield	221	5	206	5
Strukturoidut sijoitukset****	180	4	181	4
Osakkeet yhteensä	686	16	557	14
Suomi	75	2	67	2
Kehittyneet markkinat	438	10	326	8
Kehittyvät markkinat	97	2	88	2
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	69	2	69	2
Vaihtoehtolset sijoitukset yhteensä	30	1	31	1
Hedge fund -rahastot	30	1	31	1
Kiinteistö sijoitukset yhteensä	335	8	336	8
Suorat kiinteistöt	155	4	155	4
Epäsuorat kiinteistö sijoitukset	180	4	181	4
Yhteensä	4 238	100	4 071	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokaatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Henkivakuutus	31.3.2023		31.12.2022	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	616	19	614	19
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	603	18	601	19
Johdannaiset***	13	0	13	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	1 980	61	1 976	61
Valtiot	186	6	182	6
Investment Grade	1 475	45	1 469	45
Kehittyvät markkinat ja High Yield	156	5	161	5
Strukturoidut sijoitukset****	163	5	163	5
Osakkeet yhteensä	449	14	419	13
Suomi	49	1	44	1
Kehittyneet markkinat	269	8	240	7
Kehittyvät markkinat	62	2	65	2
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	3	0	3	0
Pääomasijoitukset	66	2	67	2
Vaihtoehtolset sijoitukset yhteensä	37	1	38	1
Hedge fund -rahastot	37	1	38	1
Kiinteistö sijoitukset yhteensä	188	6	189	6
Suorat kiinteistöt	24	1	24	1
Epäsuorat kiinteistö sijoitukset	164	5	165	5
Yhteensä	3 269	100	3 235	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokaatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 22. Lähipiiritapahtumat

OP Ryhmän lähipiiri muodostuu OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP Ryhmän johdon avainhenkilöihin luetaan OP Ryhmän pääjohtaja, OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenet ja suoraan pääjohtajalle raportoivat johtajat sekä OP Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Johdon avainhenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP Ryhmän henkilöstörahasto ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2022 jälkeen.

Taloudellinen informaatio 2023

Puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2023	25.7.2023
Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2023	25.10.2023

OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 31.3.2023	Viikko 19
OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.6.2023	Viikko 32
OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.9.2023	Viikko 44

Helsingissä 3.5.2023

OP Osuuskunta

Hallitus

Lisätiedot:

Pääjohtaja Timo Ritakallio, puh. 010 252 4500

Talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Timonen, puh. 010 252 1325

Viestintäjohtaja Anni Hiekkänen, puh. 010 252 1989

www.op.fi